- 23 -

MÜ’MİNÛN SÛRESİ

Mushaf’taki sıralamaya göre kitabımızın 23, nüzûl sıralamasına göre 74, üçüncü miûn grubunun dördüncü sûresi olan Mü’minûn sûresi Mekke’de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 118 dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Adını ilk âyetindeki "mü'minûn" ifadesinden almış Mekke'de nâzil olmuş 118 âyetlik bir sûre ile karşı karşıyayız. İnşallah bu haftadan itibaren bu sûreyi tanımaya başlayacağız.

Sûrenin nüzul zamanı gerek üslubu ve gerekse ihtiva ettiği ko-nular itibariyle Mekke döneminin ortalarında indirildiğini anlıyoruz. Âyetlerin seslenişine kulak verdiğimiz zaman Resûl-i Ekrem efendimizin Mekke müşrikleriyle mücadelesinin ritimlerini duyar gibi oluyoruz. Mekkeli müşriklerin dâveti reddedip, dâvetçiye ve beraberindeki mü'minlere işkencelerini artırmaları sonucunda Resûlullah efendimizin Rabbimizden onların Yusuf'un kıtlık yıllarına benzer bir kıtlıkla sarsmasını istemesi üzerine gönderilen kıtlık senesinde nâzil olmuştur. O yıllarda Müslüman olup, hidâyet şerefiyle şereflenmiş olan Ömer efendimizin şöyle buyurduğu rivâyet edilir: "Bu sûre nâzil olduğu sırada ben peygamber efendimizin yanında idim ve onun durumunu gözlüyordum. Vahyin inzâli bittiği zaman Resûlullah Efendimiz şöyle buyurdu: "Şimdi bana on âyet geldi ki, onlara uyan kişi kesinlikle cen-nete girecektir." Sonra da sûrenin başındaki âyetleri okudu. (A. B. Hanbel, Tirmizî)

Sûrede işlenen ana temaya, yâni ana fikrine gelince; Mekke müşriklerini peygamber efendimizin getirdiği hidâyet hediyesini kabule dâvet olan sûreyi genel hatlarıyla 8 bölümde ele alıp incelememiz mümkündür.

Birinci bölümde (âyet 1-11) kurtuluşa eren mü'minlerin özellikleri sayılarak gerçek mü'minler tanıtılmış oluyor. Resûl-i Ekrem efendimizin Allah'tan getirdiği mesajını kabul eden, Allah'a ve elçisine Al-lah ve Resûlünün istediği gibi iman eden mü'minlerin iman kaynaklı bir hayat yaşayarak önceki kötü özelliklerini atıp bu güzel ve yüce özellikleri kazanmış olmaları Allah'ın, mesajının ve peygamberinin hak oluşunun, doğruluğunun en büyük ispatıdır.

İkinci bölümde (âyet 12-22) insanın ve tüm kâinatın yaratılışına dikkat çekiliyor. Tek yaratıcı olan Allah'ın bu yaratıklarını yaratmasındaki esas hikmete dikkat çekiliyor. Tüm bu varlıkların yaratıcısı Al-lah'tır ve bu yaratıklar asla lâf olsun diye, oyun eğlence olsun diye ya-ratılmamıştır. Bu varlıkların var edilişinin sebebi kâinatta sözü dinlenecek, arzuları yerine getirilecek, çektiği yere gidilecek tek olan Allah'a iman ve O'nun elçisinin O'ndan getirdiği tevhid inancını kabul etmeniz içindir. Tüm kâinatta bir tek gerçek var; o da yaratıcı olan Al-lah'ın tek Rab ve İlâh olması ve biz kullarının sadece O'na kul köle olmamız gerçeğidir. İşte bu âlemde var olan tüm varlıklar peygamberin çağırdığı tevhid ve âhiret gerçeğinin açık bir delilidir.

Üçüncü bölümde (âyet 23-54) peygamber efendimizden önce yaşamış Allah'ın kutlu elçilerinin toplumlarıyla ilişkileri, mücadeleleri, toplumları karşısında tavırları, toplumlarının onlara karşı tutumları an-latılır. Böylece önceki elçilerden örnekler verilerek peygamber efendimizin dâvetinin, mesajının hak oluşuna, haklı oluşuna tarihî deliller getirilir. Şu anda Muhammed aleyhisselâmın şu anda söylediklerinin, yaptıklarının aynısını önceki peygamberler de söylemişler, şu anda onun muhatapları olan Mekke müşriklerinin ona karşı takındıkları tavırların aynısını önceki peygamberlerin toplumları da takınmışlardır. Yani bu son peygamber türedi, yeni, ilk defa duyulmuş, ne olduğu açık seçik belli olmayan birisi değildir. Ondan önce de aynı kaynaktan pek çok elçiler gönderilmiş ve toplumları tarafından yalanlanmıştır. Öyleyse ey insanlar, gelin bu tarihi delilden ibret alın da tarih içinde elçilerine karşı gelerek Allah'ın helâk yasasının mahkumu olanlar safında değil de, o elçilere iman ederek, onlar safında yer alarak kurtuluşa erenlerden olun denilmektedir.

Dördüncü bölümde (âyet 55,67) önceki elçilerin hayat hikâyesi anlatıldıktan sonra biz kullarını ilgilendiren temel bir ilkenin gündeme getirildiğini görüyoruz. Şurası hiçbir zaman unutulmamalıdır ki; dünya hayatındaki başarı ve mutluluk, Allah katındaki baları ve mutluluğun ölçüsü değildir. Bu dünyada başarıya ulaşmış, mutlu ve müreffeh bir hayat yaşamış kimse yarın âhirette de başarıya ulaşacak, cennete gi-decek, orada huzura kavuşacak değildir. Bu dünyada kendilerine servet verilenler, siyasal ve ekonomik güç ve imkân verilenler, sıhhat ve âfiyet verilenler Allah'ın sevgilileri ve dostları oldukları için bunlar kendilerine verilmiş değildir. Diğer taraftan verilmeyenler de Allah'ın kendilerinden razı olmadıkları kimseler oldukları için mahrum bırakılmış değillerdir. Bunlar bu dünyada imtihan sorularıdır. Her iki taraf da kendilerine verilenlerle imtihana çekilmektedirler. Kimin kazanıp kimin kaybedeceği henüz belli değildir. Kimin dost kimin olmadığı yarın ortaya çıkacaktır. Mekke müşrikleri kendilerine verilen imkân ve fırsatlarla övünerek, karşılarındaki kendi sahip olduklarına sahip olmayan gariban Müslümanlara bakarak; biz hak yoldayız, bizim yolumuz doğrudur, biz Allah'ın sevgili

kullarıyız, biz O’nun dostlarıyız, O bizden, bizim hayatımızdan razıdır. Eğer öyle olmasaydı Allah bize, onlara vermediği şu imkânları vermez, onlara verirdi diye övünüyorlardı. İşte Rabbimiz bu bölümde bunun böyle olmadığını, işin iman ve takvaya, teslimiyet ve itaate bağlı olduğu ortaya konur. Âhirette gerçek başarının, gerçek kurtuluşun, mutluluk ve saadetin ölçüsü iman ve takvadır. Kim iman eder ve Allah’a kulluğunun bilincinde bir hayat yaşarsa o kesinlikle kurtuluşa erecektir. Kim de küfür ve şirk içinde bir hayatın sahibi olursa, o da kesinlikle başarıya ulaşamayacaktır.

Beşinci bölümde (âyet 68-77) Mekke müşriklerini peygamber efendimizi ve onun getirdiği mesajı kabule ikna edici deliller sunulmaktadır. Gerek kevnî âyetlerden, gerekse metlûv âyetlerden sunulan delillerle insanların akılları erdirilme hedeflenir. Kullarına karşı rahmeti sonsuz olan Rabbimiz hep onların kurtuluşundan yanadır.

Altıncı bölümde (Âyet 78-95) önceki bölümlerde olduğu gibi yine kâinattaki delillerin önüne çekilmektedirler. Hem kâinattaki görsel âyetler üzerinde, hem de kendi enfüslerindeki, kendi bedenlerindeki âyetler üzerinde düşünüp ibret almaya dâvet edilmektedirler. Çevrenizdeki Allah âyetlerinden gafil bir hayat yaşıyorsunuz, bari kendi üzerinizdeki Allah âyetlerine bakarak O’nun tek Rab ve İlâh olduğunu, kendinizin de O’nun kulları olarak O’na kul köle olmak zorunda olduğunuzu anlayın denilmektedir.

Yedinci bölümde (âyet 96-97) Resûl-i Ekrem Efendimize bir tavsiye gelmektedir. Kâfirlerin, müşriklerin, zalimlerin ahlâk dışı, İslâm dışı, edep dışı davranışlarına bakarak peygamber efendimizin de onlara misilleme olarak onlar gibi davranmaması emrediliyor. Tavrını insanlara, insanların tutumlarına göre değil Allah’a, Allah’ın rızasına göre belirlemesi emrediliyor. Zulme uğrasa da, haksızlığa maruz bırakılsa da şeytandan bir dürtüye tabi olarak karşısındakilere kötülük yapmaya yönelmemesi, hep aftan yana, hep onların İslâm’a ve kulluğa kazanılmasından yana tavır alması isteniyor.

Sekizinci ve son bölümde de (Âyet 98,118) Allah’ı tek Rab ve İlâh kabul etmeyen, Allah’ı hayatlarına karıştırmak istemeyen, Allah’ın elçisini ve onun getirdiği hayat programını reddederek kendi bildikleri gibi bir hayat yaşayan insanların bu yaptıklarından ötürü âhirette hesaba çekilecekleri, peygambere ve mü’minlere yaptıkları işkencelerin sonucuna katlanmak üzere cehenneme yuvarlanacakları ortaya ko-nularak uyarı sürdürülür. Bu mukaddimeden sonra sûrenin âyetlerini tek tanımaya geçebiliriz inşallah.

1. “Mü'minler saadete ermişlerdir.”

Muhakkak ki mü'minler felâha ermiştir, mü'minler başarıya ulaşmıştır, mü'minler kurtulmuştur. Yeryüzünde felâha erenler, kurtulanlar, başarıya ulaşanlar yalnızca mü'minlerdir. Dünya ve âhirette kaybetmekten, zarara uğramaktan kurtulanlar, kazananlar sadece mü'minlerdir. Mü'minlerin dışında herkes hem dünyada, hem de uk-bada kaybetmişlerdir, hüsrana mahkum olmuşlardır.

Mü'minler kesinlikle kazandılar. Dünyada zilletten, kaybetmekten, âhirette de cehenneme gitmekten, ateşe yuvarlanmaktan kurtuldular onlar. Korktuklarından emin oldular ve umduklarına ulaştılar onlar. Dünya ve ukba saadetine ulaştılar onlar. Peki neymiş onların özellikleri? Kimmiş o dünya ve ukba kurtuluşuna erip kârlı çıkanlar? Bakın onların birinci özellikleri:
2. "Onlar namazda huşu içindedirler."

Onlar namazlarında huşu sahibidirler. Namazlarında huşu içindedirler. Onlar haşyet içinde bir namaz ikame ederler, Allah huzurunda olmanın bilinci içinde bir namaz icra etmektedirler. Onlar namazda Allah'tan mesaj almanın, Allah'a tekmil vermenin bilinci içindedirler. Onlar namazlarında huzurunda bulundukları Rablerinden haşyet içindedirler, Rablerinin azametinden tir tir titremektedirler. Kalpleri Allah'ı ve Allah'ın âyetlerini anmakla yumuşamış, Allah'ı ve Allah'ın âyetlerini hatırlamaktan zevk alan kimselerdir onlar. Rablerini razı edememenin, Rablerinin hatırının kazanamamanın, Rablerinin istediği kulluğu yapamamanın endişesi ve derdiyle kıvranırlar. Allah'ı gücendirmekten korkarlar, Allah'ı razı edememekten korkarlar.

Haşyet korku mânâsınadır, ama yılandan, çıyandan, akrepten korkmak ayrıdır, kişinin anasından korkması ayrıdır değil mi? Niye korkar kişi anasından? Acaba kalbini kırdım mı? Diye. İşte o müminler de Rablerinden böylece bir haşyet içindedirler. Rablerinden, Rablerinin rahmetinden ve cennetinden kesinlikle ümitlerini kesmemekle beraber acaba mı ki? diye yine de korku içinde bir hayat yaşayarak her an daha iyiye, daha güzel bir Müslümanlığa çabalarlar.

Onlar namazlarında aldıkları mesajları hayatlarında uygulayamamanın endişesiyle üzülürler. Namazlarında okudukları cehennem âyetlerinin, vaiyd âyetlerinin korkusuyla sapsarı kesilirler. Cennet ve mükâfat âyetleriyle sevinip coşarlar. Rableri tarafından kendilerine sunulan yasal örneklere, peygamberlere benzemeye çalışırlar.

Namazın bilincindedirler onlar. Namazda okudukları âyetlerin bilincindedirler. Namazın tekbirinin, kıyamının, rükusunun, secdesinin farkındadırlar. Namazda ne dediklerinin, ne yaptıklarının farkındadırlar onlar.

Evet namazda huşulu olabilmek için namazda ne dediğimizin, ne okuduğumuzun farkında olmak zorundayız. Ne dediğini, ne okuduğunu, okuduklarının ne anlama geldiğini bilmeyen kimsenin kıldığı namaz sarhoşun namazı gibidir.

Çünkü Rabbimizin, kitabımızın başka bir âyetinde ne dediğinizi, ne söylediğinizi bilemeyecek kadar aklınız başınızda değilse namaza yaklaşmayın buyurduğunu biliyoruz. Ne dediğimizi bilerek bir namaz kılacağız ve namazda nasıl bir mesaj almışsak öylece bir hayat yaşayacağız. Aksi takdirde namazda bir şeyler okuyorsun ama okuduğun bu âyetlerin ne dediğinden habersiz olursanız böyle namaz olmaz.

Evet o mü'minlerin birinci özellikleri buymuş. İkinci özellikleri de:

3. "Onlar boş şeylerden yüz çevirirler."

Yine o mü'minler lağviyyattan, boş işlerden, boş sözlerden, boş bir hayattan yüz çevirirler, uzak dururlar. Lüzumsuz şeyleri terk ederler onlar. Evet tüm hayatlarında, tüm konuşmalarında, tüm bakışlarında, tüm düşüncelerinde, tüm davranışlarında, tüm hareketlerinde boş şeyleri terk ederler. Meselâ bir adım atacaklar, bir söz söyleyecekler, bir bakış yapacaklar, bir karar verecekler, bir eylem gerçekleştirecekler, ama bu lüzumsuzsa hemen onu terk ederler.

Fakat burada önemli bir şey var. O da kişi için lüzumlu ve lüzumsuzu, boş ve doluyu Allah ve Resûlü söyleyecektir. Öyleyse kişi önce Allah ve Resûlünün dediklerini tanımalı ki lüzumluyu ve lüzumsuzu ayırabilsin. Demek ki bu iş Kitap ve sünneti tanımaktan geçmektedir. Demek ki iyi bir Müslüman olmanın yolu kitap ve sünneti tanımaktan geçmektedir. Kitap ve sünnet bilinmeden lüzumlu ve lüzumsuz, boş ve dolu bilinemeyeceğine göre iyi bir Müslüman da olunamayacak demektir.

Evet bizi ilgilendirmeyen, amelin konusu olmayan ve yarın mîzanımıza konmayacak cinsten olan konsa bile cennete götürücü olmayan sözlerin, amellerin tümünden yüz çevirmek zorundayız.

Müslüman gerek söz ve gerek amel olarak boş şeylerin peşine takılmayan kimsedir. Çünkü kavil ve fiillerden ibaret olan amellere İslâm'ın damgalarını biliyoruz. Sâlih amel, gayr-i sâlih amel. Sâlih bir imandan kaynaklanan amellere sâlih amel, sâlih ve sahih bir imandan kaynaklanmayan ya da küfürden kaynaklanan amellere de gayr-i sâ-lih ameller denir.

Veya yine Kur'an'ın ifadesiyle ahsen amel, gayr-i ahsen amel tarifini görüyoruz. Veya değişik bir ifadeyle İslâm amellere üç damga vurur. Sahibini cennete götürücü olan ameller, sahibini cehenneme götürücü olan ameller, bir de sahibini cennete de cehenneme de götürücü olmayan ameller. Cehenneme

götürücü olanlarını reddedeceğiz, cennete götürücü olanlarına sarılacak ve ne cennete ne de cehenneme götürücü olmayanlarından da sakınacak uzak duracağız. Bakın Resûlullah Efendimiz bir hadislerinde şöyle buyurur:

“Ebu Hureyre (r.a) Rasûlullah efendimizin şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir: “Kişinin iyi bir müslüman olduğunun alâmetlerinden birisi de onun kendisini ilgilendirmeyen şeyleri tek etmesidir.”
(Tirmizî, K. Zühd: 4/558)

Evet kişinin mâlâyaniyi, yani kendisine gerekli olmayan şeyleri terk etmesi iyi bir müslüman olduğunun alâmetidir, delilidir, ispatıdır. Kişi iyi bir müslüman olmak isterse lüzumsuz şeyleri tek edecek. Eyvah! Bu bizim hayatımızın tümünü kapsıyor. Tüm hayatımızı içine a-lan bir konudur bu. Tüm konuşmalarımızı, tüm bakışlarımızı, tüm dü-şüncelerimizi, tüm davranışlarımızı, tüm hareketlerimizi içine alan bir konu. İnsan bir adım atacak bir söz söyleyecek, bir bakış yapacak, bir karar verecek, bir eylem gerçekleştirecek ama bu lüzumsuzsa, kendisi için gereksizse hemen onu tek edecek.

Fakat burada önemli bir şey var. O da kişi için lüzumlu ve lüzumsuzu Allah ve Resûlü söyleyecektir. Öyleyse kişi önce Allah ve Resûlünün dediklerini tanımalı ki lüzumluyu ve lüzumsuzu ayırabilsin ve lüzumsuzu hemen tek edebilsin. Demek ki bu iş kitap ve sünneti tanımaktan geçmektedir. Demek ki iyi bir müslüman olmanın yolu ki-tap ve sünneti tanımaktan geçmektedir. Kitap ve Sünnet bilinmeden lüzumlu ve lüzumsuz bilinemeyeceğine göre iyi bir müslüman da olunamayacak demektir. Müslümanlık güzelleşmeyecek demektir.

Esasen kişinin Rasûlullah efendimizin hayatın tümünü içine alacak biçimde anlattığı bu hadisi tam olarak anlaması demek dinin özünü kavraması demektir. Dinin fıkhını teşkil eden bu hadisin anlaşılması kişinin dinde fakih olmasını ve Allah’ın istediği biçimde gerçek bir kul olmasını gerçekleştirmesi demektir. Nitekim Allah’ın Resûlü başka bir hadislerinde: ***“Kişinin kendisini ilgilendirmeyen konular üzerinde lüzumsuz bir şekilde konuşmaması onun fakihliğindendir”*** buyurmaktadır. Bu hadisten de anlıyoruz ki müslümanlığın güzelleşmesi için tek edilmesi gereken lüzumsuzluklardan birisi boş sözlerdir. Dinimizi ilgilendirmeyen, kulluğumuzu ilgilendirmeyen ve amelin konusu olmayan, amele dönüştürülmesi müm-kün olmayan tüm sözler boş sözlerdir ve müslümanın tek etmesi gerekmektedir. Çünkü Rabbimiz Saf sûresinde amelin konusu olmayan şeylerin konuşulmasını men etmektedir.

"Ey mü'minler yapmadığınız şeyin niye sözcülüğünü yapıp duruyorsunuz?"
(Saf: 2)

Yani konuştuğunuz şey konusunda niye kendinizi unutuyorsunuz? Bir şeyin sözcülüğünü yapıyorsanız, onu eyleme geçirin! Ya da birilerinin yapmasını emrediyorsanız siz kendiniz de bizzat onu yapın! Anlamına gelir.

İnsanlara bir şeyler söyler de kendinizi unutur musunuz? Veya kendinizin yapmadığı, yapmayacağı şeyleri niye söylüyorsunuz? Demek ki âyetin iki boyutundan söz ettik.

1: Yapmanın konusu olmayan şeyleri niye konuşuyorsunuz? demektir bunun manası. Yani amelin konusu olmayan şeyleri, yarın amele dökülemeyecek konuları, sizi ilgilendirmeyecek konuları, sizi amele sevk etmeyecek konuları niye konuşup duruyorsunuz? Meselâ ne gibi? A.B.D yi konuşuyoruz, Çini, Maçin'i, Mançurya'yı konuşuyoruz. İnkaların Amerikan kültürüne etkilerini konuşuyoruz. Sumatra dosyasını konuşuyoruz, Filadelfia'nın kahvelerini konuşuyoruz veya devlet kurmadan devlet yıkmadan konuşuyoruz. Kendi çocuklarımızın eğitim derdini unutup başkalarının çocuklarının eğitim problemini konuşuyoruz. Veya adam henüz evlenmemişken boşanma konularını tartışıyor. Veya oturmuş kadınlar kendilerine farz olmadığı halde ko-calarının Cuma problemlerini halletmeye çalışıyorlar. Veya her gün yatağa girerken okunacak duaları bırakıp Hac ortamında değilken oturduğumuz yerlerde ihramlıyken okunacak duaları, ihramlıya yasak olan konuları konuşuyoruz. Veya işte oturduğumuz her bir mecliste attan, avrattan, fiyattan, murattan, saptan, samandan, marktan, dolardan söz ediyoruz. E niye konuşuyoruz bütün bunları? Yani bizden amel istemiyor ki bütün bu konular! Lüks şeyler bunlar! Yarın amele dökülemeyecek fantezik konuları niye konuşuyorsunuz? diyor Allah.

2: Bir ikinci manası da: Yani sizler hep söz müslümanı mı olacaksınız? Hep söz planında mı müslüman olacaksınız? Amel planında müslüman olmayacak mısınız? Hep sözlümü olacaksınız? Hep böyle sözlümü kalacaksınız? Nişanlanıp evlenmeyi hiç düşünmüyor musunuz? Namazını kılmayacağınız yere niye abdest alıyorsunuz? Abdest bir daha abdest bir daha abdest! Yeter ya bir de namaz kılmayı öğrensenize! Halbuki konuşma yerine iş yapmayı sever Allah.

Evet bizi ilgilendirmeyen, amelin konusu olmayan ve yarın mi-zana konmayacak cinsten olan konsa bile cennete götürücü olmayan sözlerin tümünden yüz çevirmek zorundayız. Kur'an-ı kerimde bizi bundan men eden pek çok âyet vardır:

Kaf sûresinde Rabbimiz şöyle buyurur:
"Sağında ve solunda, onunla beraber oturan iki alıcı melek, yanında hazır birer gözcü olarak söylediği her sözü zapt ederler."
(Kaf: 18)

“Onlar yalan yere şehâdet etmezler; faydasız bir şeye rastladıkları zaman yüz çevirip vakarla geçerler.”

(Furkân: 72)

“Onlar, boş söz işittikleri vakit ondan yüz çevirirler. "Bizim işlediğimiz bize, sizin işlediğiniz sizedir. Size selam olsun cahillerle ilgilenmeyiz" derler.”

(Kasas: 55)

Allah’ın Resûlü Buhâri ve Müslim’in Ebu Musa (R.A) dan birlikte rivâyet ettikleri bir hadislerinde: “***Gerçek müslüman müslü-manların elinden ve dilinden sâlim kaldıkları kimsedir”*** buyurmaktadır. Demek ki bizim elimizden ve dilimizden sadır olan şeyler insanları darusselâm’a, selamet yurdu olan cennete kazandırıcı olacaktır. İnsanları cennete götürücü iş yapacağız, söz söyleyeceğiz. Ama sadece dilimizin başkalarını sâlim kılmasını düşünmeyeceğiz. Bunu becermekle beraber, yani elimizden ve dilimizden sadır olanlarla insanların darusselâm saâdetlerini temim etmeye, insanları selamet yurduna kazandırmaya çalışmakla beraber aynı zamanda dilimizin kendimizi de sâlim kılmasını isteyeceğiz. Yani dilimizden çı-kanların kendimizi de cennete götürücü olmasına dikkat edeceğiz. Çünkü Bakın Allah’ın Resûlü Müslim’in rivâyet ettiği bir hadislerinde:

“İnsan manasını hiç düşünmeyerek (Hiç ehemmiyet vermeyerek, önemsemeyerek) bir söz söyleyiverir de o yüz-den Cehennemin şark ile garp arasındaki bir mesafesinden daha uzak bir yerine yuvarlanıverir”

(Buhâri: K. İman 1/10)

Yine Tirmizî’nin Süneninde Kitabuz Zühd bölümünde Ebu Ab-durrahman Bilal Bin Haris El Müzeni (R.A) den rivâyet edildiğine göre Allah’ın Resûlü şöyle buyurmuştur:

“Muhakkak ki insan sonucunun nereye varacağını düşünmeden bazen Allah’ın rızasına uygun bir söz söyler. Allah o söz sebebiyle kişiye kendisiyle karşılaşacağı güne kadar hoşnutluğunu yazıverir. Bazen da yine sonucunu iyice hesaplamadan Allah’ın gazabına sebep olacak bir söz söyler de Allah o sözü sebebiyle o kişi kendisiyle karşılaşacağı güne kadar gazabını yazıverir”

Buyurur. (Tirmizî, İ. Arabi Şerhi: K. Zühd 9/197)

Evet manasını ve nereye varacağını hiç düşünmeden her hal-de bundan Allah gücenmez diyerek söyleyeceğimiz bir tek söz bizi cehennemin en uzak bir mesafesine atıverecektir. Çünkü bilelim ki Rabbimizin rızası bizim planımıza bağlı değildir. O neleri söylememizi nasıl söylememizi nasıl yapmamızı istemişse rızası oradadır. Dinde kendi mantığını temel kabul edip Allah’ın da ondan razı olacağına inanan kişi Allah’a akıl verme küstahlığına düşen kişidir.

Öyleyse kendimiz de kendi dilimizden kendi konuştuklarımızdan sâlim olmalıyız.

Allah'ın Resûlü başka bir hadislerinde bu hususu anlatırken yine bakın şöyle buyurur: ***"Kim ki dilini ve tenasül uzvunu şerlerden korumayı bana garanti ederse ben de ona cenneti garanti ederim."***
(Riyazus -Sâlihîn: 1548 nolu hadis)

Öyleyse iki yoldan, iki kanaldan cennete yahut cehenneme gidişle karşı karşıyayız. İki çenenin arası ve iki bacağın arası. Bunlardan iki çenenin arası özellikle pek çok hadislerde anlatılmaktadır ki buna çok dikkat etmek zorundayız. Yine İmam Nevevî'nin kitabına al-dığı hadislerinden birinde Allah'ın Resûlü şöyle buyuracak: ***"Allah'a ve âhiret gününe inanan kişi ya hayır söylesin yahut da sussun"***

Allah'ın Resûlünün bu hadisi elbette susmayı değil konuşmayı amirdir. Ama konuşacağımız hayır olduğu sürece konuşmak, konuşacağımız kitap ve sünnete uygun olduğu sürece konuşmak, konu-şacağımız hem kendimizi hem de başkalarını cehennemden sâlim kılıcı ve daruseselâm'a yani cennete götürücü olduğu sürece konuşmak değilse hayrın bittiği yerde de susmak zorundayız.

Evet müslüman gerek söz ve gerek amel olarak boş şeylerin peşine takılmayan kimsedir. Çünkü kavil fiillerden ibaret olan amellere İslâm'ın damgalarını biliyoruz. Salih amel gayri salih amel. Salih bir imandan kaynaklanan amellere salih amel, salih ve sahih bir imandan kaynaklanmayan ya da küfürden kaynaklanan amellere de gayri salih ameller denir. Veya yine Kur'an'ın ifadesiyle ahsen amel, gayri ahsen amel tarifini görüyoruz. Veya değişik bir ifadeyle İslâm amellere üç damga vurur. Sahibini cennete götürücü olan ameller, sahibini cehenneme götürücü olan ameller bir de sahibini cennete de cehenneme de götürücü olmayan ameller. Cehenneme götürücü olanlarını reddedeceğiz, cennete götürücü olanlarına sarılacak ve ne cennete ne de cehenneme götürücü olmayanlarından da sakınacak uzak duracağız.

Evet İslâm'ın lüzumsuz dediği, boş dediği amelleri tek eden mü'minler ihsan derecesine ulaşan kimselerdir. İhsan Allah'ı görüyor muşçasına O'na kulluk yapmaktır. İhsan her an Allah huzurunda olduğu şuuru içinde davranmaktır. Hani arabasıyla seyir halinde olan birisine arkanda trafikler var dendiği zaman davranışları bir anda farklılaşır değil mi? Veya dükkanında ticaretle meşgul olan birisine maliyeciler burada denildiği zaman adam biraz daha dikkatli davranır değil mi? İşte şu anda Allah huzurundasın anlayışına ulaştığı zaman, her an ve her makamda Allah'ın kendilerini gördüğü şuurunu kazanan kişi de yaptıklarını konuştuklarını Allah'a lâyık yapmaya çalışacak ve Allah'ın hoşnut olmayacağı boş şeylerden yüz çevirmesini becere-bilecektir.

Allah'ı tanıyan, tanıdığı Allah'ı yanında bilen, yanında bildiği Allah'ın o anda kendisinden nasıl bir kulluk istediğini, nasıl bir tavır sergilemesini istediğini, neleri konuşup neleri konuşmamasını, neleri yapıp neleri terk etmesini istediğini bilen bir müslüman ihsan makamındadır ve her an kendisini kontrol etmesini bilebilecek demektir. Ama Allah'ı tanımayan, esmasıyla sıfatlarıyla Allah'ı tanımayan, Allah'ın kendisinden neler istediğini bilmeyen, Allah'ın nelerden razı ol-duğunu, nelere gazaplandığını bilmeyen, Allah'ın istediklerini yapma-dığı zaman sonunda başına nelerin geleceğini bilmeyen, yani cenneti ve cehennemi tanımayan bir adam kendisini kontrol etmesini de boş şeylerden uzaklaşmasını da bilemez beceremez.

Allah'ın Resûlünün başka bir hadisinden öğreniyoruz ki akıllı insan nefsini hesaba çeken ve ölümden sonrası için hazırlık yapan kimsedir. Ne dünyasını ne de âhiretini ilgilendirmeyen konularla uğraşan, boş şeylerin peşine takılarak zamanını ve imkânlarını boşa harcayan insan akıllı insan değildir. Çünkü zaman çok kısa, yolculuk çok uzun ve ilerde başımıza gelecek şeyler pek çetindir. Onun için akıllı bir müslümanın lüzumsuz şeylerle geçirecek vakti yoktur.

Cinler, şeytanlar ve iki ayaklı insan şeytanları insanları Allah'a kulluktan, Allah'ın istediklerini yapmaktan alıkoyup boş ve lüzumsuz şeylerin peşine takılmamızı isterler. Kur'an'ın pek çok yerinde görüyoruz ki şeytan insanları Allah adına yeminler ederek, aldatarak onları salih amellerden uzaklaştırmaya çalışır. Yığınlarla boş ve lüzumsuz amelleri insanların gözünde süsleyerek Allah'ın rızasının onlarda ol-duğu vehmettirerek bu tür boş şeylerin peşine çeker insanı. Eğer bu-nu beceremezse, insanı salih amellerden boş işlere yönlendiremezse o zaman insanın yaptığı amellere şirk, riya ve kibir gibi pislikler bulaştırmaya çalışır. Böylece insanın amellerini boşa çıkarmak ister. İnsanların gözünde haramları bile güzel göstererek onların işini bitirmek is-ter. Meselâ şu anda mayın tarlasında geziyormuş gibi haramların içi-ne dalanlar, Allah'ın kulları için yaratıp takdim buyurduğu helâl alanlar dururken şüpheli şeylerin etrafında dolaşanlar veya nâfilelerin peşinde koşarken farzları tek edenler şeytanın ağına yakalanmış insan-lardır.

Müslümanların gündemlerini lüzumsuz ve şahsi konularla dol-durmaya çalışanlar, yersiz ve zamansız tartışmalarla müslümanların enerjilerini boş yere harcamayı hedefleyenler, Allah'ın kitabı dururken başkalarını kitaplarını, Allah'ın elçisinin sünneti dururken başkalarının sünnetlerini ve örnekliliklerini gündeme getirenler, Allah'ın âyetleri, Allah'ın hükümleri yerlerde sürünürken çok basit ve fer'i meseleleri gündeme getirerek asli görevlerini unutanlar, Allah kullarına onların Rabbi ve elçilerinin bile yüklemediği görevler yükleyerek müslüman-ların ezilmelerini sağlayanlar şeytanların oyuncağı olmuş

kimselerdir. Bana göre bu böyle olmalı, bana göre bu şöyle olmamalı diyerek Allah'ın kitabını ve peygamberinin sünnetini bile diskalifiye edercesine kendi indi görüşlerini öne sürerek mü'minlerin saf ve temiz itikatlarını idlal edenler ve böylece ümmetin enerjilerini boş yere harcayanlar şeytana kölelik eden onun işini kolaylaştıran kimselerdir.

Bakın bir gün Hz. Muaz Bin Cebel (R.A) Hz. Allah'ın Resûlüne sorar: Ey Allah'ın Resûlü bu konuşmalarımızın tümünden sorulacak mıyız? Onun bu sorusuna karşı Allah'ın Resûlü buyurur ki: ***"Ey anası kaybedesice! İnsanlar cehennemdeki çukurlarına an-cak dilleriyle kazandıkları yüzünden atılmayacaklar mı?"***

Tirmizî'nin Ümmü Habibe annemizden rivâyet ettiği bir hadislerinde de yine Allah'ın Resûlü şöyle buyurur: ***İnsanın tüm ağzından çıkanlar kendi aleyhinedir. Ancak emr-i bil'ma'ruf ve nehy-i anil'münker yapması ile Allah'ı zikretmesi müstesnadır"*** buyurur.

Ebu Hureyre efendimizden rivâyet edilen bir hadiste Allah'ın Resûlü bir gün ashabı ile birlikte otururken Rasûlullah efendimiz: ***Biraz sonra cennet ehlinden bir adam gelecek"*** buyurdu. Ve az sonrada Abdullah İbni Selam çıkageldi. Az evvelki müjdeyi duyan sahâbe-i kiram ona en güvendiği amelini sormaya başladılar. O da: Banim amellerim zayıftır. Ama kendisiyle umutlandığım en güvenilir amelim şudur dedi. Kalbimi mü'minlere karşı selamette tutmam ve beni ilgilendirmeyen konuları kesinlikle terk etmemdir dedi.

Hasan Basrî Hz. der ki: ***"Allah'ın bir kuldan uzaklaşmasının alâmeti o kulun kendisini ilgilendirmeyen boş ve gereksiz şeylerle meşgul olmasıdır"***

Müslim Ebu Hureyre (R.A) den şu hadisi rivâyet eder: ***"Sizden birinizin İslâm'ı güzel olursa işlediğiniz her hasene için on mislinden yedi yüz misline kadar ecir yazılır. İşlediğiniz her kötülük için de Allah'a kavuşuncaya kadar bir misli yazılır"***

Ahmed Bin Hanbel'in Müsnedinde Hz. Enes (R.A) den Allah'ın Resûlü şöyle buyurur: ***"Kişinin kalbi istikâmet üzere olmadıkça imanı istikâmet üzere olmadığı gibi dili istikâmet üzere olmadıkça da kalbi istikâmet üzere olmaz."*** buyurulur.

Müddessir sûresinde boş şeylere dalanların akıbetini anlatırken Rabbimiz şöyle buyurur:

" Sizi bu yakıcı ateşe sürükleyen nedir? diye sorarlar. Onlar derler ki: Namaz kılanlardan değildik.. Düşkün kimseyi doyurmuyorduk. Batıla

dalanlarla biz de dalardık.. Ceza gününü yalanlardık. Ölüm bize o haldeyken geldi. "

(Müddessir 42,47)

Cennette Rablerinin devlet ve nimetlerine kavuşmuş olan mü'minler kendi aralarında cehennemlikleri, mücrimleri sorup soruştururlar. Onlar bu konunun sözünü açınca cehennem ve cehennemlikler de gözlerinin önüne kadar getirilmiştir. Mü'minler orada dünyada tanıdıkları bildikleri simaları görürler. Dünyada mü'min zannettikleri müslüman bildikleri kimi insanları orada ateşin içinde görünce şaşkınlıklarını dile getirerek şöyle diyorlar: Ne oluyor? Hayrola? Ne işiniz var sizin orada? Yoksa bir yanlışlık filan mı oldu? Siz mü'minler değil miy-diniz dünyada? Hangi rüzgar attı sizi bu ateşin içine? Sizi bu cehenneme sürükleyen bu ateşe iten sebep nedir? diyecekler ve sorup soruşturacaklar.

Onlar cehenneme gidiş sebeplerini sayarken biz namaz kılanlardan değildik, miskinleri doyuranlardan değildik dedikten sonra biz batıla, batıl tutkulara, boş şeylere, lüzumsuz şeylere dalanlarla birlikte dalıp gidiyorduk ki ansızın ölüm gelip bizi yakalayıverdi diyorlar.

Evet boş şeylere dalıp gidiyorduk. Bizi ilgilendirmeyen dünyamızı da âhiretimizi de ilgilendirmeyen boş şeylere daldıkça dalıyorduk. Yarın Mîzana konulunca insanı cennete götürücü olmayan her şey boştur. Mîzana konunca isterse insanı cehenneme götürmesin ama cennete götürücü olmayan her şey boştur.

Adam özel krem rengi takke ördürüyor, rengini desenini, modelini beğenmiyor bozdurup bir daha ördürüyor boş şey bunlar. Veya arabasının renginde elbise giymeye çalışıyor. Veya tesbih illa da Oltu olacak diye onun peşine takılıyor. Boş işler bunlar. Yarın Mîzana konunca kişiyi cennete götürücü olmayan her şey boştur.

Meselâ adamın kâlemine gösterdiği titizliği bir düşünün. Her kalemle yazamaz adam, illa falan model ve filan marka olacak. Veya adamın yemeğin tuzuna biberine modeline gösterdiği titizliği bir düşünün. Saatlerce akvaryum karşısında veya televizyon ekranı karşısında öldürdüğü zamanları bir düşünün. Arabalarının üzerinde gördükleri ufacık bir çizik karşısında aman eyvah ne oldu? Nasıl oldu? diye abananları ve üzüntülerinden deliye dönenleri bir düşünün. Halbuki adamların kendi inanç dünyalarındaki veya çocuklarının itikat dünyalarındaki çatlaklıklara neredeyse araba girecek ama onu gördükleri yok adamların. Hepsi boş şeydir bunların.

Bir ömür boyu yaptıklarımızı bir düşünelim. Ne kadarı dolu, ne kadarı boş bir düşünelim. Meselâ bir ilkokul diyoruz beş yıl harcıyo-ruz, dönüp bir

bakıyoruz ki bomboş. Yani mübalağa yapmıyorum ina-nın orada öğrendiklerimiz beş haftaya sığabilecek şeyler. Ondan sonra yaptıklarımızı düşünelim. Hayatın tümünü düşünelim. Acaba bu yaptıklarımızın yaptırıcısı kimdi de yaptık? Allah dedi diye mi yaptık? Yoksa toplum öyle istedi diye mi? Çevremiz bundan razıdır diye mi? Ya da âdetler veya Zerdüşt böyle buyurdu diye mi yaptık? Tüm yaptıklarımızı bir düşünelim. Neyle geçti bizim ömrümüz? Oturamayacağımız evler, yiyemeyeceğimiz paralar toplamakla mı geçti? Eğer böy-leyse tüm hayatımız boşa gitmiştir Allah korusun.

Neyle geçirdik ömrümüzü? Müzik dinleyerek mi? Kaldırım çiğ-neyerek mi? Ekran başında akvaryum önünde mi? Aynanın önünde mi? Panayır veya piknikte mi? Oya için Boya için mi? Para pul peşin-de mi? Yoksa kendisine kulluk yapmaya çalıştığımız çevrenin alkış tufanları arasında mı? Veya kulluğa râcî olmayarak, amele müstenit olmayarak gayri dini ilimlerde tefegguh adına mı çırpındık? Öyleyse eyvaaah bize! Vaah bize! Yuh!! Bize!!!

Evet bakın öyle diyor cehennemdekiler. Bizler boş şeylere, bi-zim dinimizi de dünyamızı da ilgilendirmeyen, olsa da olur olmasa da olur şeylerin peşine takılıyorduk. Ya da bizden istenmeyen şeylerin peşine veya kesinlikle haram olmayan ama bizden istenmeyen şeylerin peşine takılıyorduk. Elbisenin yeni, tipi, biçimi, rengi, modeli. Yemeğin modeli, tadı, tuzu servis biçiminden tutun da çayın deminden, kahvenin rengine varıncaya kadar, peynirin küflüsünden soğanın cücüğüne kadar her şeyi dert ediniyorduk da ama kitabı dert ediniyorduk, Sünneti dert edinmiyorduk diyenlerden birisi de biz olmak iste-miyorsak yarın yaptıklarımıza dikkat etmek zorundayız. Yarın mîza-nımıza konduğu zaman bizi perişan edecek boş şeylerin peşinde değil de bizi kesin cennete götürecek Allah ve Resûlünün istediği şeylerin peşinde olalım.

Bakın Rabbimiz İsrâ sûresinde kendilerini ilgilendirmeyen boş ve lüzumsuz şeylerin peşine takılan insanların yarın büyük pişmanlık içine düşeceklerini şöyle anlatır:

“Bilmediğin şeyin ardına düşme; doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi o şeyden sorumlu olur.”

(İsrâ 36)

Allah’ın bize lütfettiği vaktin kıymetini bilmek ve onu boş şeylere harcamamak zorundayız. Aklı başında bir müslümanın kesinlikle lüzumsuz şeylere harcayacak vakti yoktur. Bakın Allah’ın Resûlü İbni Abbas’ın (R.A) rivâyet ettikleri bir hadislerinde bu hususu şöyle anlatır:

“İki nimet vardır ki insanların pek çoğu onların kadrini kıymetini bilme noktasında aldanıyorlar. Bunlardan birisi sağlık, ötekisi de boş vakittir.”

(Buhâri, Rikak: 1) (R. Salihin 99 nolu hadis)

Sağlığın kıymetini bilip onu satacak değiliz veya boş zamanın kıymetini bilip onu kiraya verecek değiliz elbette. Bundan anladığımız şudur: Zamanı ilk etapta Allah'ın bize farz kıldığı emirlere sarılarak doldurmaya cehd ü gayret ederken arta kalan zamanda da nâfilelerle Allah'a yaklaşma zemini aramak zorundayız. Yani şunu hiç bir zaman hatırımızdan çıkarmamalıyız ki boş vakitten ve sıhhatten kasıt mecburen yapmak zorunda olduğumuz farzlardan arta kalan hayat bölümüdür. Farzlardan artan zaman dilimidir. Yoksa bunun manası Allah bize bomboş bir zaman vermiştir de bizler onu dolduracağız değildir. Bir de şunu söyleyelim ki bizler boş vakti İslâm'ın ölçülerine göre doldurmak zorundayız. İslâm'ın zaman içinde belirlediği kulluk programı na-zar-ı itibara alınmazsa insanın bütün zamanı zaten boş demektir. Yani işte görüyoruz şu anda insanların Allah'a danışarak değil de kendi kendilerine ayarladıkları şu hayat programında insanların bir dakika bile boş zamanları yoktur. Sabahtan akşama kadar dükkana tezgaha satılmak, kahvede oturmak, sinemada bulunmak, televizyon seyretmek, maç izlemek, yemeğe, çaya, kahveye zaman ayırmak zaten in-sanların hayatında yetecek bir zaman bırakmıyor bile.

Neyzenin başı dönmüş bir ara. Bir mahallenin başında ayakta zor duracak biçimde sallanarak kapılar önünden geçerken dikkatlice süzmeye çalışırken oradan geçenlerden birisi sorar: Hayrola Neyzen ne bu halin? Neyi takip ediyorsun öyle dikkatli dikkatli? der. Neyzen der ki Valla gözümün önünden kapılar gelip geçiyor birer birer de işte bizim kapının geçmesini bekliyorum. Eğer bir yakalarsam bizim kapıdan içeri dalacağım der. Millet hep sarhoş yani herkes bunu bekliyor. Bir boş vakit gelsin de işte şunu şunu yapacağım diyor. Veya işte her işi bitireyim, şu evi bir tamamlayayım, şu dükkanı bir düze çıkarayım şu emekliliği bir bitireyim de ondan sonra yapacağım diyor. Mümkün değil sittîn sene de beklese bu insanlar boş vakit gelmeyecek. Aslında bizim hayatımızı dolduranlar doldurmuşlarda onların gaflet edip dolduramadıkları boş bıraktıkları bölümlerini de biz doldurmaya çalışıyoruz. Öyle değil de müslüman zamanını Allah'ın farzlarıyla dolduran ve onlardan arta kalan zamanı da nâfilelerle Allah'a yaklaşma vesilesi bilen kişidir. Hani Çinlinin birine demişler yakında öyle vasıtalar yapılacaktır ki işte filan şehre bir dakikada ulaşma imkânımız olacak. Çinli der ki iyi iyi anladık, mesafeleri bu kadar kısaltacağız da acaba geriye kalan zamanı neyle dolduracağız? Veya nerede kullanacağız? der. Öyle ya insanlar boş zaman çıkarabilmek için yeni yeni şeyler icad ediyorlar da acaba arta kalan zamanı neyle dolduruyorlar? Eğer Allah'a kulluğa değil de daha çok okey oynama zamanı, daha çok televizyon seyretme zamanı bulacaklarsa bu zamanı ne yapacaklar, orasını bilmiyorum.

Bunun için de az evvel de ifade ettiğim gibi basiretlerle birlikte olmak zorundayız. Allah'ın bize gönderdiği vahiyle birlikte olmak zorundayız başka çaremiz de yoktur. Çünkü neyin boş neyin dolu olduğunu ancak vahiyden

öğrenebileceğiz ve vahyin tarif buyurduğu biçimde zamanımızı değerlendireceğiz inşallah.

4. "Onlar zekât verirler."

Yine o kurtuluşa eren, dünyada da âhirette de başarıya ulaşan mü'minler zekâtı verirler. Zekâtla iç içedir onlar. Zekâtı asla unutmazlar. Namazda huşu sahibidirler onlar, namazda ne dediklerinin, ne okuduklarının, Allah'a ne tür sözler verdiklerinin, Allah'tan ne tür mesajlar aldıklarının farkındadırlar ve namazla aldıkları mesajı kardeşleriyle paylaşmanın kavgasını vermektedirler. Namazla bedenlerinde Allah'ı söz sahibi kabul ettikleri gibi, zekâtla da Allah'ın mallarına karıştığını ortaya koyarlar. Allah'ın kendilerine verdiği mallarından Allah kullarına da verirler.

56. "Onlar, eşleri ve câriyeleri dışında, mahrem yerlerini herkesten korurlar. Doğrusu bunlar yerilemezler."

Yine o mü'minler hanımları ve câriyeleri müstesna ferçlerini, avret yerlerini herkesten korurlar. Irz ve namuslarını muhafaza ederler. Allah'ın kendilerine tanıdığı nikâh dışı ilişkilere girmezler. O mü'-minler ırz ve namuslarını korumalarının felâha erme sebebi olduğunu bilirler. Felâha erebilmek için mutlaka Allah'ın istediği biçimde ırz ve namusun korunması gerekmektedir. Allah'ın yasakladığı nikâh dışı ilişkiden, zinadan, fuhuştan uzak durmak gerekmektedir. Bu korunmanın ölçüsünü de Allah ve Resûlü belirleyecektir.

Yâni bir Müslüman erkek ve kadın ırzını kime karşı koruyacak, kime karşı korumayacak bunu kendi kendine belirlemeye kalkışmayacaktır. Bu konuda da söz sahibi Allah ve Resûlü olmalıdır. Erkekler hanımları ve câriyelerine karşı, kadınlar da kocalarına karşı ırzlarını korumak zorunda değillerdir. Kadınlar kocalarının kocalar da kadınları ve câriyelerinin namuslarını kullanabilir, onlardan istifade edebilir.

Onlar bu konuda asla kınanmazlar. Yâni meşru dairede, Allah'ın izin verdiği sınırlar içinde dört tane karısı olan ve de câriyeleri olan bir Müslüman onların namuslarından istifade konusunda asla kınanmaz. İstediği kadar Allah kınanmaz desin şimdi insanlar kınayıp geçiyorlar. Birden çok evlenen Müslümanlar bu toplum tarafından kınanıyor, yadırganıyor, dışlanıyor. Sanki insanlar Allah'la yarışırcasına, sanki bu işi Allah'tan daha iyi bilircesine böyle Müslümanları kınamadan yana bir tavır alıyorlar.

7. "Bu sınırları aşmak isteyenler, işte bunlar aşırı gidenlerdir."

Kim bu konuda sınırı aşarsa, bunlar sınırı taşmıştır, haddi tecavüz etmiştir. Kim ki zevceleri varken, câriyeleri varken, Allah'ın kendisine helal kıldığı, namuslarını kullanma hakkı verdiği bu yasal hakkının ötesine uzanırsa, hanımlarının ve câriyelerinin ötesine taşarak başkalarının namuslarına uzanmaya kalkışırsa, nikâh dışı ilişkilere girerse işte onlar sınırı çiğnemiş, haddi tecavüz etmiş kimselerdir ki ne bu dünyada ne de öbür tarafta böylelerinin kurtulması, başarıya ulaşması mümkün olmayacaktır.

8. "Onlar emânetlerini ve sözlerini yerine getirirler."

O mü'minler emânetlerine ve ahitlerine riâyet ederler. Emânetlere ve verdikleri sözlerine, randevularına sâdık davranırlar. Allah'ın emânetlerine, Allah'a ve insanlara verdikleri sözlerine riâyet ederler. Emânet olarak gerek Allah emânetini, gerekse kulların emânetini emânet bilirler. Emâneti, emânetin sahibinin istediği gibi kullanırlar. Emânetle ilişkilerini, emânetin sahibinin istediği şekilde ayarlarlar. Allah emânet olarak kendilerine ne vermişse. Din mi verdi? Kitap mı verdi? Peygamber mi verdi? Akıl mı verdi? Sıhhat mı verdi? Zaman mı verdi? Mal, mülk, fırsat, imkân mı verdi? Ev, araba, arsa mı verdi? Evlât mı verdi? Hanım mı verdi? Veya din mi gönderdi? Kitap, peygamber mi gönderdi? İrade mi verdi emânet olarak? Namaz mı? Oruç mu? Abdest mi? Namus mu? İffet mi? Hac mı? Arafa mı? Bayram mı? Cuma mı? Bunların tümünü emânetin sahibinin razı olduğu yerlerde kullanarak emânetlerini yerine getirirler onlar. Yâni dinin tamamına riâyet ederler, Allah'ın kendilerinden istediği bir hayatı yaşarlar onlar.

Bir de onlar kullar arasındaki emânete de riâyet ederler. İnsanların kendi aralarında birbirlerine emânet ettiği, emânet verdiği şeylere de riâyet ederler. Bir mü'min kardeşinin, ya da bir kâfirinin emânetine de riâyetkar davranırlar. Yâni bir kâfir kendilerine bir şeyler emânet etmişse asla ona hıyanet etmezler. Kullara, insanlara verdikleri sözlerine de riâyet ederler onlar. Randevularına riâyetkar davranırlar, nezih davranırlar. Emânet sahiplerine karşı sahtekârlık yapmazlar. Hattâ savaş halinde oldukları insanlara bile namuslu davranırlar. Sözlerine, anlaşmalarına sâdık davranırlar. İşte gerek bu dünyada, gerekse âhirette felâha ermenin şartı bunlardır, felâha erenler bunlardır.

Tabii evvela Rabbimize ezelde verdiğimiz ahitlerimize riâyet etmek zorundayız. Allah ahdine riâyet etmeyenlerin insanların ahitlerine riâyet etmeleri mümkün değildir. Evet önce Allah ahitlerine riâyet ederler, ona sâdık kalırlar, sonra da insanlara verdikleri ahitlerine, taahhütlerine sâdık davranırlar onlar. Ahitleri, sözleri İslâm'a zıtsa hemen vazgeçerler, değilse ne pahasına olursa olsun verdikleri sözlerinden dönmezler.

9. "Namazlarına riâyet ederler."

Namazlarını muhafaza ederler. Namazlarını korurlar. Namazlarını kaybetmemek için tüm gayretlerini teksif ederler. Namazlarının üzerine titrerler. Çünkü namaz gitti mi tüm hayat gitmiş demektir. Bir Müslüman için namazsız bir hayatın düşünülmesi mümkün değildir. Ben müslümanın diyen bir insanın namazsız bir hayat yaşaması hiçbir zaman düşünülemez. Namazsız Müslümanlık olmaz.

Namazın korunması namazın hayatta fonksiyonunun korunması, varlık sebebinin korunması demektir. Yâni namazın top yekun hayata hakim olmasının korunması demektir. Yâni namazı muhafaza demek, namazla Allah'tan alınan mesajı muhafaza etmek ve namaz sonrası hayatı onunla düzenlemek demektir.

İşte bu mü'minler namazla Allah'tan mesaj alan ve bu mesajı seccadede unutmayan, namaz sonrası hayatlarında da sürdüren, muhafaza eden ve hayatlarını bu namazla, bu mesajla dengede tutmayı beceren kimselerdirler. Namazda okudukları sûrelerin mânâlarını, muhtevalarını unutmayıp, muhafaza edip vermelerinde, almalarında, küsmelerinde, barışmalarında, giyimlerinde, kuşamlarında, ev-lenmelerinde, boşanmalarında, okumalarında, yazmalarında, hukuklarında, eğitimlerinde, namuslarında, iffetlerinde uygulamaya koyan kimselerdir onlar. Yâni namazda aldıkları mesajla hayatlarını düzen-lemeyi beceren kimselerdir onlar.
10,11. "İşte onlar, temelli kalacakları Firdevs cennetine vâris olanlardır."

İşte onlar Firdevs cennetlerine vâris olanlardır. Firdevs cennetleri bunlarındır. Firdevs cennetleri cennetlerin en yüce dereceleridir ve Rasulullah efendimiz istediğiniz zaman Allah'tan Firdevs cennetlerini isteyin buyurur. Evet işte bu mü'minler cennetin en yüksek derecelerine ulaşmış kimselerdir diyor Rabbimiz. Firdevs cennetlerine ulaşmak hedefimiz olacak, düşüncemiz olacak. Oraya ulaşmanın yolunu da işte Rabbimiz sûrenin başındaki bu âyetlerle anlattı.

Evet demek ki namazda huşu duyacağız. Namazlarımızda ne dediğimizin, ne okuduğumuzun farkına varacağız, namazlarımızı Allah'ın istediği gibi ikame edeceğiz. Sonra boş şeylerden, dünyamızı da, âhiretimizi de ilgilendirmeyen, bizi cennete götürü olmayan boş şeylerden, boş bir hayattan uzaklaşacağız. Zekâtımızı, malla ilişkilerimizi Allah'ın istediği şekilde ayarlamanın hesabını güzel yapacağız. Ferçlerimizi, ırzlarımızı, namuslarımızı koruyacağız, iffetli, hayalı olacağız. Gerek Allah'a verdiğimiz sözlere, gerekse Allah kullarına verdiğimiz va'dlerimize sâdık davranacağız. Hayatımızda namazın fonksiyonunu koruyacağız, namazlarımızı muhafaza edeceğiz. Ve işte böylece hem dünyada, hem de ukba'da başarıya, felâha erenlerden olacağız ve sonunda inşallah Firdevs cennetlerine gitme hakkını elde etmiş olacağız.
12,13. "Andolsun ki, insanı süzme çamurdan yarattık. Sonra onu nutfe halinde sağlam bir yere yerleştirdik."

Andolsun ki Biz, insanı bir süzme çamurdan yarattık. Özlü bir çamurdan yarattık. İlkimizin yaratılışından söz ediyor Rabbimiz. Adem atamızın yaratılışı süzülmüş özlü bir çamurdandı. Evet Onu çamurdan yarattık, sonra onu nutfe halinde bir karar-ı mekînde, sağlam bir yerde yerleştirdik. Yâni o nutfeyi ana rahmine yerleştirdik. Tabii bu âyet sadece atamız Adem (a.s) in yaratılışını değil aynı zamanda bizim yaratılışımızı da anlatıyor. Çünkü bizim yaratılışımız da bir nutfeden, bir meniden meydana geliyor ki onun aslı da topraktan meydana gelen yediğimiz gıdalardandır.

14. "Sonra nutfeyi kan pıhtısına çevirdik, kan pıhtısını bir çiğnemlik et yaptık, bir çiğnemlik etten kemikler yarattık, kemiklere de et giydirdik. Sonra onu başka bir yaratık yaptık: Yaratanların en güzeli olan Allah ne uludur!"

Sonra o nutfe alakaya dönüştü, o nutfeden alakayı yarattık. Alakayı da bir mudğa yaptık, bir çiğnemlik et haline getirdik. Ve o mudğayı da kemikler halinde yarattık, kemiklere dönüştürdük. Ve o ızam haline, kemik haline dönüşen o varlığa da et giydirdik. Sonra onu bambaşka, apayrı bir yaratık haline getirdik. Farklı bir yaratılışla yarattık. İşte bir insan yaratılıyor, bir insan dünyaya gözlerini açıyor. İşte bir insanın yaratılma aşamaları böylece tamamlanıyor. Yâni bir süre önce toprak olan, sonra babanın sulbünde, ananın sulbünde olan, sonra bir nutfe olarak ana rahme, sağlam bir yere yerleştirilen insan 9 ay sonra dünyaya geliyor.

Peki niye anlatıyor Rabbimiz bize bunu? Şunun için: Size varlığımızı ve kudretimizi açıkça gösterelim diye, sizin akıllarınızı erdirelim diye. Size varlığımızı ve kudretimizi ispat edelim diye. Size sizin üzerinizdeki egemenliğimizi, yaratıcılığımızı, ulûhiyet ve rubûbiyetimi-zi gösterelim diye. Size sizi kudretiyle böyle topraktan yaratıp mer-hale merhale adam edenin kendisine kulluk edilecek, çektiği yere gi-dilecek tek varlık olduğu bilincini kazandıralım diye. Sizi böylece yaratmaya güç yetirenin tekrar diriltmeye muktedir olduğunu gösterelim diye...

Ey insanlar! Ey kullarım, ilmiyle, kudretiyle sizi yaratan, sizi yoktan var eden Allah'tır. Sizi yaratan Benim. Yaratılışınız konusunda siz sadece Bana muhtaçsınız. Rabbiniz olan Ben, sahibiniz olan Ben, atanız Ademi topraktan yarattım, sonra da Onun soyu olan sizleri bir nutfeden, meniden, sonra da diğer aşamaları tamamlayarak yarattım.

Yaratıcıların en güzeli olan Allah'ın şanı ne yücedir? Yaratanların en güzeli olan Rabbinizin şanı, şerefi ne mübârektir, ne yücedir? Var mı böyle bir yaratıcıdan daha üstün, daha yüce birisi?

15. "Sizler, bütün bunlardan sonra ölürsünüz."

Sonra Allah sizi öldürür. Allah, size tayin ettiği belli bir süre sonra da ölümünüze hükmeder. Hayatın sahibi de, ölümün sahibi de Allah'tır. Hayatın yasasını böylece koyan da, ölümün yasasını koyan da Allah'tır. Evet işte Rabbimiz böylece bize kendini tanıtıyor, bize bizi tanıtıyor. Sizler yoktunuz, isminiz, esameniz de yoktu da; sizi yoktan var eden Benim. Sizin sahibiniz Benim, Rabbiniz Benim. Hayatınızı, varlığınızı Bana borçlusunuz. Öyleyse sizler Beni dinlemek, Bana kul olmak zorundasınız. Sizin hayat programınızı düzenleme hakkı Bana aittir. Size dünyada da, ukba'da da felâh yollarını, başarı yollarını gösterecek olan Benim. Sakın ha kendi hevâ ve heveslerinize göre bir hayat yaşamaya kalkışmayın. Hayatın yolunu bilen Benim. Benim istediğim gibi yaşayın. Öleceksiniz ama bu ölümleriniz bir son olmayacak:

16. "Şüphesiz kıyâmet günü tekrar diriltilirsiniz."

Unutmayın ki ölümlerinizden sonra yaşadığınız bu hayatın hesabını ödemek üzere kıyâmet günü tekrar diriltileceksiniz. Evet sümen altı edilmeyecek, unutulmayacaksınız. Tekrar dirilip hesaba çekileceksiniz. Öyleyse ölüm ötesi hayattan zerre kadar bir şüpheniz olmasın. Varlık dünyasına yokluktan geldiğinizi ve bu varlığınızdan sonra da tekrar dirileceğinizi unutmadan bir hayat yaşayın. Şunu kesinlikle bilin ki bunu unuttuğunuz an, sizin için kayıp başlayacak demektir. Sizi yoktan var eden Allah'ın sizi tekrar diriltip hesaba çekeceğini unuttuğunuz an, felâha erenler zümresinden çıktınız demektir.

Evet işte sûrenin başından buraya kadar Rabbimiz bize, bizi anlattı, bize tarihimizi, geçmişimizi anlattı. Sonra bir anda yarın olacakları bugün olmuş gibi rahmeti gereği bizim gözümüzün önüne ka-dar getirdi. Başka hiçbir kaynaktan öğrenme imkânımızın olmadığı en doğru bilgilerle bizi bilgilendirdi. Ama tabii bütün bu Allah bilgilerine ulaşmanın yolu bu kitapla birlikte olmaktan geçer. Bu kitapla beraber olanlar ancak bu bilgilere ulaşabilir.

Bundan sonraki âyetlerinde de Rabbimiz bizim dışımızdaki âlemleri, varlıkları nasıl yarattığını, dışımızdaki varlıkların da yaratıcısı olduğunu bize anlatmaya başlayacak.

17. "Andolsun ki, üstünüzde yedi tabaka yarattık. Biz, yarattığımızdan habersiz değiliz."

Evet muhakkak ki sizin üzerinizde yedi tabaka yarattık. Üzerinizde yedi kat sema yarattık. Bilesiniz ki Biz yaratmadan, yaratıklarımızdan gafil değiliz, habersiz değiliz. Yaratıklarımızın hepsinin ne yaratılışından, ne de onların her birerinin hayat programlarından, ya-şam biçimlerinden, korunmalarından, rızklarından, doyurulmalarından gafil değiliz.

18. "Gökten suyu ölçülü indirdik de, onu yerde durdurduk. Şüphesiz onu gidermeye de kâdiriz."

Ve gökten ölçülü bir biçimde su indirdik. Gökten indirilen su konusunda da ölçüyü belirleyen Rabbimizdir. İhtiyaca göre indirir Allah onu. Ölçüyü değiştirdiği an ya tûfan gerçekleşir, ya da insanlar ve diğer canlılar kuraklıktan mahvolup giderler. Nuh kavminin nasıl suyla helâk olduğunu gördük.

Ve o indirdiğimiz suyu yeryüzünde durdurduk. Irmaklar, göller, denizler şeklinde yeryüzünde sizin istifadenize sunduk, onu yeryüzünde sükûnete erdirdik.

İstediğimiz taktirde onu gidermeye, yok etmeye de kâdiriz. Gökten suyunuzu hapseder, yerdekilerin de tamamını çekip bitiririz. Böyle yaptığımız zaman da hiçbirinizin yapabileceği bir şey yoktur. Evet Rabbimiz buna kâdirdir. Gökten suyumuzu kesiverse, yerdeki sularımızı kurutuverse, yerde o suları yerleştirmeyiverse kimse onu bize getiremez.

19,20. "Onunla, içinde, yediğiniz birçok meyveler bulunan hurmalık ve üzüm bağları, Tûr-i Sina'da yetişen, yiyenlere yağ ve katık veren zeytin ağacını var ettik."

O indirdiğimiz suyla sizler için hurmalıklar, üzümler, bağlar bahçeler var ettik. İşte Rabbimizin indirdiği suyla meyve veren ağaçlar. İşte Rabbimizin indirdiği suyla bize rızık olacak bağlar, bahçeler, ekinler, hububatlar, meyveler, sebzeler, üzümler... Siz onlardan yemektesiniz. Sonra Bunları da bizim gözlerimizin önünde birer âyet olarak sundu Rabbimiz. Bu âyetlerimizi de mi görmüyor bu adamlar? Bu âyetler üzerinde de mi düşünmüyorlar? Bunlar da mı bir şey ifade etmiyor bu adamlara? Hiç düşünmüyorlar mı? Gökyüzünden Rabbimiz şu suyu indirmeseydi bir damla su bulabilecekler miydi? Yeryüzünden bitkileri çıkarmasaydı, buğday bitirmeseydi bir tek buğday tanesi bulabilecekler, yaratabilecekler miydi? Ne yiyeceklerdi? Nasıl yaşayacaklardı? Hiç düşünmüyorlar mı? Allah'ın takdiri ve yaratması olmasaydı bir tek meyve bulabilir miydiniz? Bir tek yağmur tanesi indirebilir miydiniz? Bir tane hurma meydana getirebilir miydiniz?

Mûsâ (as)'a vahyin geldiği Tûr-i Sina'da bir ağaç çıkardık, bir ağaç var ettik ki ondan hem bir yağ gelir, hem de yiyenler için bir katık olur. Bu zeytin ağacıdır. Zeytinin kendisi de yiyecektir, katıktır, ondan yağ da çıkarılmaktadır. Rabbimiz lütfundan, kereminden o zeytin ağacını da sizin emrinize sunmuştur.

21. "Ehli Hayvanlarda size ders vardır; onlardan çıkan sütten size içiririz; onlarda daha birçok menfaatiniz vardır. Onlardan yersiniz."

Ehli hayvanlarda da size ibretler, dersler vardır. Sizi onların karınlarından sularız. O hayvanların karınlarından çıkan sütlerle sularız, doyururuz. Ve yine sizler için o hayvanlarda başka bol bol menfaatler vardır. Onlardan yersiniz de.

Evet o hayvanlarda öyle bir mekânizma koymuş ki Rabbimiz karınlarındaki kan ve pisliklerin arasından süt süzülüp gelmektedir. Tatlı tatlı onların sütlerinden içiyorsunuz. Onlarda sizin için daha pek çok menfaatler vardır. At, deve, merkep gibi kimilerine binersiniz, yük taşımada kullanırsınız, koyun, keçi, inek, tavuk gibi kimilerinin etinden, sütünden, yününden istifade edesiniz. Kimilerinin yünlerinden istifade edersiniz. Yünlerinden elbise yaparsınız, yatak yapıp üzerinde yatarsınız, çadır yaparsınız. Kimilerinin derilerinden istifade edersiniz. Rabbiniz sınıf, sınıf, cins cins, çeşit, çeşit hayvanlar yaratmış ve sizin istifadenize sunmuştur. Denizlerde ayrı, karalarda ayrı varlıklar yarattı Allah.

Bilelim ki bütün bunlar birer âyettir. Tüm bu varlıklar Allah'ın âyetleridir. Haydi bakalım bu insanlar bu varlıklardan bir tanesini yaratsınlar. Bu füze çağında, bilgisayar çağında olduklarını iddia eden insanlar, kendi tanrılıklarını ilan etmeye çalışan bu insanlar bir tek varlık yaratsınlar da görelim. O zaman onların tanrılıklarını biz de kutsayalım, o zaman biz de onların önünde secdeye kapanalım?

Ama bakıyoruz ki tüm bu âyetleri kapatıyorlar, gündeme getirmiyorlar, örtüyorlar, örtbas ediyorlar, kamufle ediyorlar ve kendi âyetlerini gündeme getirmek için ellerinden gelen her şeyi yapmaya çalışıyorlar. Halbuki onların yaptıklarının hiçbirisi karın doyurmuyor, hiçbirisi bir işe yaramıyor.
22. "Hem onların ve hem de gemilerin üzerinde taşınır-sınız."

O hayvanlar üzerinde, o develer, atlar, merkepler üzerinde ve de gemiler üzerinde taşınırsınız. Onlar üzerinde Allah'ın yardımıyla, Allah'ın onları sizin emrinize musahhar kılması sonucunda uzun mesafelere onlar üzerinde taşınırsınız. Yine Allah'ın size lütfettiği gemiler üzerinde aşılmaz denizleri, deryaları aşarsınız. Bu yasayı sizin lehinize koyan da yine Allah'tır. Geminin yasasını, suyun, rüzgarların yasasını koyan, onlara hükmeden, onları sizin emrinize âmâde kılan Allah'tır. Eğer bize karşı rahmeti sonsuz olan Rabbimiz böyle bir yasa koymasaydı, müsaade etmeseydi, bütün bu varlıkları bizim için zelûl kılmasaydı, boyun büktürmeseydi hangimiz o bizden çok daha güçlü olan varlıkları itaat altına alabilirdik? Kim menfaatlenebilirdi bunlardan? Rabbimiz suya üzerindekini kaldırma yasasını koymasaydı kim durdurabilirdi o denizin üzerinde gemiyi?

İşte bütün bu varlıkları yaratan Allah yeryüzünde halifem dediği insanın emrine vermiş, insanı bu nimetlerle nimetlendirerek kendisine kulluk istemektedir, tüm bu nimetlerine karşılık şükür istemektedir. İşte bundan sonraki âyetlerinde geminin ilk çıkışını ve bu nimetlere karşı istediği kulluğun bir örneğini sunacak:

23. "Andolsun ki Nuh'u milletine gönderdik; onlara: "Ey milletim! Allah'a kulluk edin; O'ndan başka İlahınız yoktur; sakınmaz mısınız?" dedi."

Nuh'u kavmine gönderdik. Kavmine dedi ki: Ey kavmim, sadece Allah'a kulluk edin, O'ndan başka sizin İlâhınız yoktur, ittika etmez misiniz? Muttakiler olmaz mısınız? Allah'ın koruması altına girip hayatınızı Onun için yaşamaz mısınız? Nuh (a.s) un toplumuna gönderilişi, toplumunu Allah'a kulluğa dâvet edişi, toplumunun tavrı önceki sûrelerde uzun uzun anlatıldı.

24,25. "Milletinin inkârcı ileri gelenleri: "Bu, sizin gibi bir insandan başka bir şey değildir. Sizden üstün olmak istiyor. Allah dilemiş olsaydı melekler indirirdi. İlk atalarımızdan beri böyle bir şey işitmedik. Bu adamda nedense biraz delilik var, bir süreye kadar onu gözetleyin" dediler."

Tüm peygamberlere olduğu gibi kavminin ileri gelen Mele' grubu, toplumun yöneticileri, statükodan yana olanlar, düzenci kesilenler, düzenden beslenenler, düzenin kaymağını yiyenler, toplumu sömürenler, kan emiciler, zâlimler, azgınlar dediler ki: Bu tıpkı sizin gibi bir insandır. Sizden farklı olmadığı halde, sizin gibi bir beşer olduğu halde size üstün gelmek istiyor. Evet Allah'ın elçisinin tebliğine muhatap olup ona ve getirdiği mesaja iman etmek durumunda olan halka, insanlara böyle diyorlar. Çünkü insanlar Nuh (a.s)'a iman ettikleri zaman kendilerinin menfaat hortumları kesilecek, zulümleri bitecekti. Aman dikkat edin, bunun bütün derdi size karşı üstün bir konuma gelip sizi sömürmektir diyorlar.

Halbuki hiç bir peygamberin toplumuna karşı bir üstünlük derdi olmamıştır. Hiçbir peygamberin toplumunu sömürme gibi bir derdi olmamıştır. Onlar toplum içindeki sömürü odaklarının zulümlerine son vermek için gelmişlerdir. Toplum üzerinde Rableşen, insanların hürriyetlerini, mallarını, mülklerini gasp edenlerin hegemonyalarına son vermek için gelmişlerdir Allah'ın elçileri. Onlar toplum için, toplumun kurtuluşu için onlardan bir şey almadıkları gibi, her şeylerini feda etmiş insanlardır. Onların tek hedefleri insanları Allah'a kul yapıp onları cehennemden kurtarıp cennete göndermektir. Çok çabuk biteceğini bildikleri dünya mallarına, mülklerine, saltanatlarına hiç meyilleri yoktur onların.

Kendileri bunlara tapındıkları için bu zavallılar peygamberleri de öyle zannediyorlar. Bu peygamber bizim elimizdekilere göz diken, onları bizden almak isteyen birisidir diyorlar. Halbuki peygamber toplumda halkın bu zâlimler elinde ezilmesini istemiyor. Toplumda güçlülerle zayıfların, zorba idarecilerle, idare edilenlerin hiçbir farklarının olmamasını, hepsinin Allah katında eşit olmalarını istiyor. Sistemlerinin, zulümlerinin, hegemonyalarının biteceğini fark eden idareciler de halk nazarında Onu böylece mahkum etmek istiyorlar.

Allah'ı da işin içine karıştırmayı ihmal etmiyorlar hainler. Di-yorlar ki bakın: Eğer Allah dileseydi size melekler indirirdi. Eğer Allah sizin hayatınıza karışsaydı, size bir mesaj göndermeyi dileseydi böyle sizin gibi bir beşer göndermek yerine bir melek gönderirdi. Bu bizim gibi bir beşer.

Halbuki biz bizden önceki atalarımızdan böyle bir şey de duymadık. Daha önceki babalarından kasıtları da işte beş on yıl önceki yaşadıkları o hayatı, o sistemi kendilerine emânet eden, tıpkı kendileri gibi inanan, kendileri gibi düşünen kimselerdir. Değilse biraz ileriye gitseler Şit (a.s), İdris (a.s), Adem (a.s) da babalarıydı ve onlar da tıpkı torunları Nuh (a.s) gibi toplumlarını sadece Allah'a kulluğa dâvet eden birer peygamberdi. Bunu biliyorlardı. Nuh (a.s)'a bir beşer diyerek inanmayan bu insanların yine hayatlarında putlaştırıp Nuh (a.s) un getirdiği mesajın önüne kalkan olarak diktikleri de gariptir ki insanlardan olan sâlih kişilerdi. Yâni bu bizim gibi bir insandır diye Allah'ın elçisini reddederlerken yine daha önce ölmüş sâlih insanların arkasına saklanıyorlardı.

Şimdi de öyle değil mi? Biz babalarımızdan böyle gördük diyen insanlara sormak lâzım. Hangi babalarınızdan gördünüz? Üç beş sene önceki kendiniz gibi düşünen babalarınızı bırakın da elli sene, yüz sene önceki babalarınıza gidin bakalım ne göreceksiniz? Daha ilerdeki atalarınıza, Rasulullah'a, sahâbeye, Îsâ atanıza, Mûsâ atanıza, İbrahim atanıza, Yakub atanıza, İsmail atanıza gidin bakalım ne göreceksiniz?

Bakın önceki dedikleri tutmayınca bu defa da diyorlar ki; bu adam cinlenmiştir. Bunda cinnet var dediler. Küfür mantığı böyle kar-makarışıktır işte. Ne dedikleri belli değil. Kâh biz atalarımızdan daha önce böyle bir şey duymadık, görmedik diyorlar, kâh bu da bizim gibi bir beşerdir diyorlar, kâh bu cinnetleşmiştir diyorlar. Yâni peygambere ne diyeceklerini şaşırıyorlar. Tarih boyunca tüm peygamberlere aynı şeyleri söylüyorlar. Halbuki Allah elçilerinin tamamı Allah kontrolünde emin kimselerdi. İşte reddedilmeleri kesinlikle mümkün olmayan Allah elçilerine olmadık şeyler söylüyorlar ve kendi kendilerine bekleyin hele yakında onun işi bitecek, sonu gelecek diyorlardı.

Madem ki o peygamber bir delidir, öyleyse niye bırakıvermiyorsunuz yakasını? Bırakıverin de öteki deliler gibi o da dilediğini söylesin. Hangi deliden bu kadar korktunuz bu güne kadar? Hangi deliye karşı bu kadar tedbir aldınız bu güne kadar? Hangi deli sizin düzeninizi sarsacak arkasına bu kadar insan toplayabilmiş şimdiye kadar? O'nun deli olmadığını kendileri de biliyorlar ve tedbirler dü-şünüyorlar, halkı ona karşı şartlandırmaya çalışıyorlardı hainler.

İşte şu anda da görüyoruz ki günümüz kâfirleri bir müslüma-na deli diye alay ederken ondan korktukları için yakasını bırakmıyorlar.

Asla samimi değiller hainler. Esas delilik, esas cinnet onların kendi kafalarında, kendi anlayışlarında, kendi düşüncelerindedir. Ne yaptıklarını

bilmiyorlar. Bakın onların saçma sapan sözlerine karşı Allah'ın elçisi dedi ki. Tabii 950 yıllık akıllara durgunluk veren bir uğraşının sonunda der ki Nuh (a.s):
26. "Nuh: "Rabbim! Beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et" dedi."

Ey yüce Rabbim, ey yüce sahibim, ey adına bunca sıkıntılara katlandığım, ey programını kendime program edindiğim, irademi eline verdiğim Rabbim, bu kâfirlerin yalanlamalarına, saldırılarına karşılık bana yardım et. Bunlara karşı beni koru, bana güç kuvvet ver, sabır ver, direnç ver.
27. "Bunun üzerine ona şöyle vahy ettik: "Nezaretimiz altında, sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap; buyruğumuz gelip tandırdan sular kaynayınca her cinsten birer çifti ve aleyhine hüküm verilmiş olanın dışında kalan çoluk çocuğunu alıp gemiye bindir. Haksızlık yapanlar için Bana baş vurma, çünkü onlar suda boğulacaklardır."

Bunun üzerine Biz de ona vahy ettik: Bizim gözetimimizde, Bizim vahyimizin yol gösterisi altında, sana bildirdiğimiz gibi bir gemi yap. Evet geminin yapımı, planı, projesi Allah'tandır. Ustası, yol göstericisi Allah'tır. Tarihte insanlık ilk defa gemiyi tanıyacak, gemiye şahit olacak.

Ve nihâyet emrimiz geldi ve Tennur kaynamaya başladı, sular gümbürdemeye, gemi çalışmaya başladı. Biz dedik ki: Ey Nuh, her cins varlıklardan birer çift al ve aleyhine hüküm verilmiş olan kimsenin dışında kalan çoluk çocuğunu, tercihini senden yana kullanan mü'minlerle birlikte gemiye bindir. Ehlinden kendilerine azap gerçekleşecek olanlar hariç, tüm iman edenleri gemiye bindir. Ve zâlimler hakkında da sakın Bana müracaat etme. Zâlimler hakkında dua ederek sakın onların kurtuluşunu Benden isteme. Çünkü onlar tercihlerinin karşılığı olarak suda boğulacaklar, helâk olacaklardır.

Rabbinden aldığı bu emirle Nuh (a.s) bir gemi yapmaya başladı. Allah'ın gözetimi altında gemi tamamlandı ve işte müslümanlar gemiye bindiler bile. Biraz sonra tûfan kopacak ve bu tufandan kurtulanlar sadece tercihlerini Allah ve elçisinden yana kullanan mü'minler olacaktır. Tabii sadece o tûfanda değil kıyâmete kadar yeryüzünde gerçekleşecek tüm tûfanlardan kurtulanlar sadece mü'minler olacaktır.

İşte şu anda da tüm dünyada tûfanlar var. Zulüm tûfanı, küfür tûfanı, şirk tûfanı, sömürü tûfanı, zâlimlerin azgınlık tûfanı, mazlumların, Müslümanların gaflet tûfanı, ezenlerin, ezilenlerin tûfanı vs, vs. İşte tüm bu tûfanlardan kurtulmanın yolu Allah ve peygamber safında yer almak, Allah ve peygamberin istediği müslümanca bir hayata ta-lip olmaktır. Kıyâmete kadar bu tûfanlardan kurtulanlar Allah'ın istediği şekilde Müslümanlık kavgası verenler olacaktır. Öyleyse eğer bizler de bu tür tûfanlardan kurtulmak istiyorsak, Allah'a Allah'ın istediği gibi inanmak ve peygamber gemisine binmek zorundayız. Peygamber

rotasına girmek, peygamber yörüngesine girmek, peygamber yoluna, peygamber dinine tabi olmak zorundayız. Olayın seyrini Mü'minûn sûresinde takip edelim.
28. "Ey Nuh! Sen ve beraberindekiler gemiye yerleşince: "Bizi zâlim milletten kurtaran Allah'a hamd olsun" de."

Ey peygamberim, sen ve beraberindeki mü'minler gemiye yerleşince şöyle deyin, şöyle dua edin: Bizi şu zâlim toplumdan kurtaran Rabbimize hamd olsun. Evet gemiye bindiğiniz zaman elham-dülillah deyin. Sizi o zâlimlerin zulmünden kurtaran Rabbinize hamd edin. Sizi zâlim bir toplumun sultasından, egemenliğinden kurtaran Rabbinize hamd edin. 950 yıllık bir iman küfür kavgasının sonunda bizi onlar safında yer alıp onlar gibi boğulup gitmekten kurtaran Rab-bimize hamd olsun deyin. Eğer bizler de şu anda Allah ve peygamber düşmanlarının safında değilsek, bizi koruyan, kurtaran da Rabbi-mizdir ve bizler de hep Rabbimize hamd edeceğiz. Bizi onlar gibi helâki hak edenlerden kılmadığı için Rabbimize hamd olsun diyeceğiz.

Evet o toplum içinde sayıları çok az olan mü'minlerin ki; sayıları en fazla rivâyete göre 80 kişi kadardı, Rablerine hamd etmekten başka yapacakları bir şey yoktu. O zâlimler karşısında elleri kolları bağlı inandıkları Allah'tan yardım istiyorlardı. Ve işte büyük irade olan, tüm savaşların galibi olan, göklerde ve yerde tek söz sahibi olan Allah'ın değişmeyen yasası gereği yardımı imdatlarına yetişiyordu.
29. "Rabbim! Beni mübârek bir yere indir. Sen indirenlerin en iyisisin" de."

De ki ey peygamberim, ey Rabbim beni mübârek bir yere in-dir. Beni mübârek, şerefli bir indirişle indir. Muhakkak ki sen indirenlerin, yerleştirenlerin, hayatı düzene koyanların, hayatı bereketlendirenlerin, bundan sonraki hayatımızda güzelliklerle karşılaştıranların en hayırlısı sensin ya Rabbi. İşte Allah'la ve elçisiyle savaşa tutuşan kâfirlerin, zâlimlerin helâkinden sonra Nuh (a.s) ve beraberindeki Müslümanlar Cûdî dağına inecekler, Allah onlara nimetler verecek, izzet ve şeref verecek, çünkü nimet verenlerin en hayırlısı O'dur.
30. "Doğrusu bunlarda dersler vardır. Biz şüphesiz insanları denemekteyiz."

Gerçekten bunlarda dersler, ibretler, âyetler vardır. Biz şüphesiz ki insanları denemekte, imtihan etmekteyiz. O boğulanların arkasından şu anda kurtulanlar imtihandadır. Her zaman bu imtihanı kaybedenler kâfirler olurken, kazananlar da hep Müslümanlar olacaktır. Rabbimizin bu yasası hiç değişmeden kıyâmete kadar böyle devam edip gidecektir. Nuh (a.s) un gemisine binenler, Mûsâ (a.s) ile birlikte Sîna'ya yürüyenler, Îsâ (a.s)'a Havari olanlar, Muhammed (a.s) ile birlikte Medine'ye gidenler ve kıyâmete kadar peygamber safında yer alanlar hep kurtulanlardan olacaklardır. Müslümanların sıkıntılı günleri uzun dönemler de sürse, kâfirlerin zulümleri, saltanatları çok uzun da sürse, tüm

dünyayı sömürecek bir duruma da gelseler, Müslümanlara hayat hakkı tanımayacak bir noktaya da gelmiş olsalar sonunda kazananlar Müslümanlar, kaybedenler de kâfirler olacaktır. Sonunda cennete giden Müslümanlar, cehenneme gidenler de mutlak sûrette kâfirler olacaktır. Bu konuda hiç kimsenin zerre kadar bir şüphesi olmasın.

31. "Bunların ardından başka nesiller var ettik."

Sonra onların ardından başka başka nesiller, başka başka toplumlar var ettik. Onların yerlerine başkalarını getirdik ve bu sefer de onları imtihana tabi tuttuk. Nuh kavminden sonra Âd kavmi, onlardan sonra Semûd kavmi, onlardan sonra Sâlih kavmi ve kitabımızın haber verdiği öteki kavimler, öteki nesiller.

32. "Onlara aralarından: "Allah'a kulluk edin, O'ndan başka İlâhınız yoktur, sakınmaz mısınız? "diyen bir elçi gönderdik."

Aynen kendilerinden öncekilere yaptığımız gibi, onlara da kendilerinden, kendi içlerinden sadece Allah'a kulluk edin, sizin O'n-dan başka sözünü dinleyeceğiniz bir İlâhınız yoktur diyen, kendilerini Bize kulluğa çağıran ve sakınmaz mısınız? Korunmaz mısınız? Muttaki olmaz mısınız? Allah için bir hayat yaşamaz mısınız? diyen elçiler gönderdik. Yâni Rabbimizin her bir topluma, her bir nesle gönderdiği elçileri hep aynı şeyleri söylediler, hep aynı tevhide çağırdılar toplumlarını. Sadece Allah'a kulluğa çağırdılar onları. Kelime-i tevhide çağırdılar. Allah'tan başka İlâh olmayan bir hayata çağırdılar. Takvaya çağırdılar. Hayatın her alanında sadece Allah'ı dinlemeye, sadece Allah'a teslim olmaya çağırdılar. İnsan hayatına Allah'tan başka müdahale hakkına sahip olan başka hiç kimse yoktur dediler.

33. "Onun, inkârcı ve âhirete kavuşmayı yalanlayan milletinin ileri gelenleri ki; Biz onlara bu dünya hayatında nimet vermiştik şöyle dediler: "Bu, yediğinizden yiyen, iç-tiğinizden içen sizin gibi bir insandan başka bir şey değildir."

Allah elçilerinin bu değişmeyen çağrılarına, bu samimi da-vetlerine karşılık kavimlerinin kâfirlerinin ileri gelenleri, kalburüstü olanları, mele grubu, yönetici grubu, üst düzey yöneticiler, toplumun ekonomik, siyasal, askeri hayatına hakim olanlar, statükodan yana olanlar, düzenden yana, mevcut düzeni, mevcut hayatı korumadan yana olanlar ki; bunlar o hayat devam ettikçe menfaatlerinin devamını sağlayan insanlardı. Bunlar yaşadıkları bu hayatları gereği, zulümleri sebebiyle âhirete kavuşmayı da yalanlayan insanlardı. Rahat zulümlerine devam edebilmek için âhireti, dirilişi, hesabı, kitabı inkâr etmekten başka da bir seçenekleri olmayan insanlardı bunlar. İnkâr etmeliydiler ki âhireti huzurları kaçmasın.

Evet bu dünyada âhireti inkâr edenler hep zâlimlerdir. Zâlim olmayanlar, gelecekleri konusunda korkuları olmayanlar niye inkâr etsinler de âhireti? Yâni hem âhirete iman edip hem de zâlim olması mümkün değildir bir kişinin. Böyle zâlimce bir hayat yaşayanlar, insanların haklarını gasp edenler, insanlara zâlimce davrananlar, zulmedenler, sorumsuzca bir hayat yaşayanların âhireti inkâr etmekten başka çareleri yoktur.

İşte görüyoruz yeryüzünde zulmü seçen toplumlar önce Allah'ı, dini, peygamberi, âhireti, hesabı kitabı devre dışa bırakıyorlar ve keyiflerine yaşayacakları hayatı Allahsız, peygambersiz, dinsiz olarak kendileri belirlemeye çalışıyorlar.

Bunların bir başka özellikleri de Rabbimiz onlara mal, mülk vermiş, saltanat vermiş ve onları bu verdikleriyle şımartmıştır. İşte güç ellerinde, yetki ellerinde, dünya mülkleri ellerinde, tüm dünya kendilerini alkışlıyor. Tüm dünya insanlığı biz size muhtacız diyorlar, yaşa, var ol diyorlar. Sistem sizdendir, yasa sizdendir, biz sizin ya-salarınıza muhtacız diye insanlar onları pohpohluyorlar. Bunu gören adamlar da ne oldum delisi oluyorlar. Halbuki bir bakıverse tarihe kendisinden önce nice güçlüler, nice varlık sahipleri, nice krallar gelip geçmiştir. Benim akıbetim de aynen onlarınki gibi olacak, bir gün ben de öleceğim diyemiyor ve hakkı olmadığı halde şımardıkça şımarıyorlar. İşte her toplumda mevcut olan bu Mele' grubu diyorlar ki:

Bu sizin gibi bir beşerdir. Sizin yediğinizden yiyen, içtiğinizden içen bir. Yâni sizin gibi yiyen, için, gezen, dolaşan, evlenen, koca olan, baba olan, hasta olan, ekmeğe suya muhtaç olan birisi nasıl peygamber olabilir? Olacak şey midir bu? diyorlar. Tabii bunları peygamberin karşısına geçip söyleyemiyorlar da köşede bucakta halka söylüyorlar. Peygamberin karşısına geçip onunla mücâdele edecek, deliller getirecek seviyeleri de yoktur.

Yâni ne olmuş peygamber insansa? Niye insan olmayacakmış peygamber? İnsan değil de bir melek mi olacaktı peygamber? Peygamberin bir melek değil de insan olması sizin hayrınıza, menfaatinize değil mi? Rabbiniz size olan rahmeti ve merhameti gereği sözünü anlayabileceğiniz, sorular sorup cevaplar alabileceğiniz, kendisini ör-nek alabileceğiniz, kendisine tabi olabileceğiniz bir insan değil de bir melek gönderseydi daha mı iyi olurdu? O zaman bir melek gibi nasıl kulluk edecektiniz? Bir meleği nasıl örnek alacaktınız? Kendi içinizden bildiğiniz, tanıdığınız bir insana güvenemeyen sizler, bilmediğiniz, tanımadığınız bir meleğe nasıl güvenecek ve inanacaktınız? Zaten adamların peygambere iman etme ve onu örnek alma gibi bir dertleri de yoktu.

34. "Kendiniz gibi bir insana itaat ederseniz hüsrana uğrayacağınızda hiç şüphe yoktur."

Eğer sizin gibi yiyen, içen, sizin gibi bir hayat yaşayan bir insana itaat ederseniz, böyle birine tabi olursanız o zaman hüsrandasınız, kaybediyorsunuz demektir. Sormak lâzım bu hainlere şimdi: Ey zâlimler, ey kâfirler, madem ki biz, bizim gibi bir insana tabi olunca kaybedeceksek, zarar edeceksek o zaman siz nesiniz ya? Siz niye varsınız ya hayatımızda? Size niye tabi oluyoruz? Sizin yasalarınıza niye uyuyoruz? Kendinize, kendi yasalarınıza niye çağırıyorsunuz? Siz de bizim gibi birer beşer değil misiniz? Siz insan değil misiniz? Peygamber bir beşer, bir insan da sizler tanrı mısınız? Bu ne mantıksızlık böyle? Peygambere inanmayacaksak, sana niye inanalım? O zaman sen de çekil aradan istediğimiz gibi karar verip yaşayalım. Ne hakkın var bizim özgürlüğümüzü kısıtlamaya? Ne hakkın var bize hayat programı belirlemeye? Senin gibi düşünmek, senin gibi inanmak zorunda değiliz ki biz. Niye ipotek koyuyorsun hayatımıza?..

35. "Öldüğünüz, toprak ve kemik yığını olduğunuz zaman tekrar dirilmenizle sizi tehdit mi ediyor?"

O insan size olmayacak şeyler vaadediyor. Akıl ve mantığın kabul etmeyeceği şeylerden söz ediyor o peygamber. Düşünebiliyor musunuz? Yâni sizler öleceksiniz, toprağın altına girecek, orada tüm vücudunuz çürüyecek, toprak olacaksınız, kemik yığınları haline geleceksiniz sonra da siz tekrar dirilecek ve çıkacakmışsınız. Olacak şey mi bu? Aklın, mantığın kabul edeceği bir şey midir bu? O sizi bunarla tehdit ediyor. Onu bizim külahımıza anlatsın. Bu asla kabul edilecek bir şey değildir diyorlar. Hikaye bunlar diyerek halkı peygambere karşı şartlandırmaya çalışıyorlar.

36,37. "Oysa tehdit edildiğiniz şey ne kadar, hem de ne kadar uzak! Hayat ancak bu dünyadakidir. Ölürüz ve yaşarız; tekrar diriltilmeyiz."

Heyhat, heyhat. Bu vaad olunduğunuz şey ne kadar uzak? Olacak şey midir bunlar? Gerçekleşmesi ne kadar da imkânsız şeyler bunlar? Ne kadar hayal mahsulü şeyler bunlar? Hayır hayır yaşadığımız hayat işte şu dünya hayatıdır. Varsa da yoksa da işte bu dünya hayatı vardır, bunun dışında başka bir hayat yoktur. İşte burada yaşar ve ölürüz. Öldükten sonra da asla bir daha dirilmeyiz.

Evet felsefesini, yargısını koydu, ahkâmını kesti adam tamam başkasını kabul etmez. Bundan başka bir şey yapması mümkün değil ki adamın? Milyonlarca insanı sömürsün, milyonlarca insanın kanını emsin, zulmetsin, öldürsün, çalsın, çırpsın sonra da âhiretin varlığından söz etsin öyle mi? O zaman bir hesap endişesiyle tüm bu yaptıklarını yapamayacak. Ne yapsın? Milyonlarca insan ölsün, milyonlarca insan aç kalsın kendisi tok kalsın hedefinde olan bir adam âhireti inkâr etmenin dışında ne yapabilir? Daha fırsat yakalasa daha fazla zulmetmeye yönelmiş bir adamın bundan başka

yapabileceği bir şeyi de yoktur. Bir gün bu yaptıklarının hesabını vereceğini nasıl kabul etsin? Nasıl düşünsün bunu ?

İşte şu anda da ellerine geçirdikleri silahlarıyla elinde bir bıçak bile bırakmadığı insanları öldürmeye soyunan tüm dünya kâfirlerinin felsefeleri budur. Böyle yaşayan zâlimlere bir peygamber ya da bir peygamber yolunun yolcusu Müslüman ölümden, dirilişten, hesaptan, kitaptan bahsetti mi bu sefer de ne yapacaklarını, ne diyeceklerini şa-şırırlar. Kendilerini rahatlatmak için ret edip geçip giderler.
38. "Bu, sadece Allah'a karşı yalan uyduranın biridir. Biz ona inanmayız."

Bu peygamber olduğunu iddia eden adam başka değil sadece Allah'a iftira ediyor. Hainler bir yandan da Allah'ı kabul ediyormuş gibi görünmeye çalışıyorlar. Tamam, Allah vardır, birdir, severiz, sayarız ama bu adam kendisi bir şeyler uyduruyor ve utanmadan onu Allah'a izafe ederek, bunlar Allah'tandır diyerek Ona iftira etmeye çalışıyor diyorlar. Adam tutmuş bana vahiy geliyor, ben Allah'ın elçisi ve söz-cüsüyüm diyor. Halbuki Allah hayata karışmaz, Allah elçi gönder-mez, Allah vahiy göndermez, gönderse bile böyle birine değil bu toplumun ileri gelenleri olan bizlere gönderir.

Yâni bizim köleleştirdiğimiz, ezdiğimiz insanların içinden birine asla vahiy gelmez diyorlar. Yâni burada topluma yön veren, topluma egemen olan bizler dururken Abdü'lmuttalib'in yetimine vahiy gelir mi? Olacak şey mi bu? diyorlar. Bize gelmediğine göre bunlara da as-la vahiy gelmemiştir demeye çalışıyorlar. Biz böyle birine de asla iman edecek değiliz diyorlar. Tarih boyunca tüm peygamberlere denen bu. Tüm peygamberlere karşıt ortaya atılan bu. Bakın Allah'ın elçileri de onların bu tavırlarına karşılık şöyle diyorlardı:
39. "O peygamber: "Rabbim! Beni yalancı saymalarına karşılık bana yardım et" dedi."

Ya Rabbi bu zâlimlerin, bu kâfirlerin beni yalanlamalarına, beni reddedişlerine karşı bana yardım et. Bunlar beni yalanlıyorlar, beni reddediyorlar, ben senin elçinim, senin görevlinim bana yardım et ya Rabbi. Bu kâfirlere karşı kulunu, elçini destekle, koru ya Rabbi. Elbette Allah elçilerinin sığınacakları bir tek kapıları vardı, onlar işte güç kaynaklarına sığınıyorlar. Ve elçilerinin bu taleplerine karşılık bakın Rabbimiz de şöyle buyuruyor:
40. "Allah da: "Az sonra pişman olacaklar" buyurdu."

Peygamberim sen üzülme, siz merak etmeyin, az bir zaman sonra onlar nadim olacaklar, pişman olacaklar. Siz sabredin, dirençle yolunuza devam edin, görevinizi yapmayı sürdürün, Müslümanca ka-labilmenin hesabını yapın. Kesinlikle bilesiniz ki ölüm çok yakındır, kıyâmet çok yakındır, yakında onlar pişman olacaklar. Unutmayın ki dünya üzerinde hiçbir insan yoktur ki pek

yakında keşke ben de Müslüman olsaydım diye pişmanlık duyacakları bir ortama gitmesinler. Hepsi, hepsi bu yaptıklarından pişman olacaklar. Keşke, keşke diyecekler, dövünecekler, yolunacaklar. Siz hiç onların yaptıklarına aldırış etmeden yolunuza devam edin.
41. "Gerçekten, onları bir çığlık yakaladı ve onları süprüntü yığını haline getirdik. Haksızlık eden millet, rahmetten ırak olsun!"

Evet bir çığlık, bir sayha onları yakaladı da işte onları süprüntü haline getiriverdi. Çer çöp haline getiriverdi. Zâlimler topluluğu Allah'tan, Allah'ın rahmetinden uzak olsun. Allah kahretsin onları. Bir toplum daha silindi tarih sahnesinden. Allah'la, Allah'ın diniyle, Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın sistemiyle, Allah'ın elçileriyle savaşa tutuşmuş bir toplumun daha defteri dürüldü. Geberip gitti alçaklar ama hayat bitmedi, dünya bitmedi:
42. "Artlarından başka nesiller var ettik."

Onların da arkalarından onlara halef yeni nesiller, başka toplumlar getirdik, yarattık. Helâk olanlar geberip giderken yaptıklarından pişman oldu, Müslüman olmak istedi, Firavun gibi küfrü ve inkârı içinde geberip giderken gerçeği anlayıp kelime-i şehadet getirdi, kendisinden sonraki tüm Firavunlara kendisi gibi yapmamaları konusunda bir mesaj sundu, ama kendilerinden sonra gelenler anlayamadılar. Ama eğer Müslüman, Müslümanlığına direnebilirse belki bu kâfirlerin ölümlerinden önce Müslüman olmalarını sağlayabilecek, hidâyetlerine sebep olabilecektir.

İşte Rabbimiz bu âyetlerinde bizden böyle izzet ve şeref içinde bir direnç istiyor. Ama belki bu sabrımız, bu direncimiz uzunca sürebilir. Allah'ın va'dinin gelmesi uzun zamanları alabilir. Bakın işte bundan sonraki âyetinde Rabbimiz o yasasını bize şöylece anlatır:
43. "Hiçbir ümmet, kendi süresini ne çabuklaştırabilir ve ne de geciktirebilir."

Ve hiç bir ümmet bu dünyadaki kendi sürelerini, kendi ecellerini asla ne çabuklaştırabilirler, ne de geciktirip tehir edebilirler. Evet hiçbir toplum Allah tarafından kendilerine taktir edilen ecelleri ile karşı karşıya kalmadıkça o toplumun helâki söz konusu olmayacaktır. Ama kimin de, hangi toplumun da taktir edilmiş eceli gelmişse onun tehir edilmesi de söz konusu değildir. İşte toplumlar için Rabbimizin yasası budur. Hiçbir toplum bu yasanın dışına çıkamaz. Hangi toplum için, hangi devlet için Rabbimiz bir helâk taktir buyurmuşsa artık kimse onun iradesinin, taktirinin önüne geçemez. Ama henüz Allah'ın helâk kararı gerçekleşmemişse kimse de o toplumun yıkılışını gerçekleş-tiremez. Bu yasa fertler için de böyledir, toplumlar içinde. Yâni tüm insanların, tüm toplumların çöküş kararı Allah'ın elindedir. Bu tamamen Allah'a bağlıdır. Allah onların durumlarına göre bazen biraz izin verir, bazen çok uzun

süre izin verir, isyanlarına müsaade eder ama bir gün gelir ki defterlerini dürüverir.
44. "Sonra birbiri peşinden peygamberlerimizi gönderdik. Her ümmete peygamberleri geldikçe onu yalancı saydılar. Onları birbiri peşinden yok edip hepsini birer efsane yaptık. İnanmayan millet, rahmetten ırak olsun!"

Sonra birbirinin arkasından elçilerimizi gönderdik. Ne zaman ki her bir toplumun elçileri onlara geldi, hemen onu yalanladılar. Biz de onların bir kısmını bir kısmına tabi kıldık. Yâni birinin arkasından başkalarını getirdik. Bir sonraki gelen yalanlayanlar, bir sonraki yalanlayanları takip edip gittiler. Sanki bir önceki helâk olan yalanlayıcılardan ibret almadılar, sanki yalanlama işini birbirlerine vasiyet ederek gittiler. Rabbimiz de birer birer onların defterlerini dürerek sanki onları insanların dillerine destan, ya da efsane yapıverdi. Onlar insanların dillerinde, tarihlerinde, edebiyatlarında birer hatıra olarak kalıverdiler.

Hani Âd kavmi vardı bir zamanlar, bilirsiniz değil mi? Dünyayı cennete çevirme sevdasına kapılmışlardı. Bir Semûd vardı bilirsiniz değil mi? Bir Lût kavmi vardı, Bir Eyke vardı, Bir Sodam, Gomer vardı, bir Bizans vardı bilirsiniz değil mi? Hani nerede şimdi onlar? Masallarda kaldılar onlar. Kitaplarda, harabelerin arasında kaldılar.

İman etmeyenler haktan uzak olsun. Mü'min olmayan bir toplum Allah'ın rahmetinden ırak olsun. İman etmeyen bir millet Allah'ın bereketinden, izzet ve şerefinden ırak olsun. Allah'ın gazabına uğrasın onlar, uğradılar da zaten. Bundan sonra Rabbimiz elçilerinden Mûsâ (a.s)'ı kulluk örneği olarak bizim gündemimize getirecek.
45,46. "Sonra Mûsâ ve kardeşi Harun'u, Firavun ve erkanına mûcizelerimiz ve apaçık delillerle gönderdik. Büyüklük tasladılar. Zaten mağrur bir topluluktular."

Sonra Biz Mûsâ'yı ve kardeşi Harun'u Firavun ve avenesine, Firavun ve toplumuna apaçık âyetlerimizle, mûcizelerimizle ve bir sultayla, bir sultanla, bir delille, haklılıkla gönderdik. Evet kitabımızın pek çok yerinde anlatıldığı gibi Rabbimiz asa âyetiyle, yed-i beyza âyetiyle, ne yapacağına dair, insanları neye dâvet edeceğine dair kendisine verdiğimiz bilgilerle, delillerle gönderdi de onlar o elçimize karşı büyüklük tasladılar, müstekbir davrandılar, ihtiyaçsız bir tavır sergilediler. Zaten onlar mağrur, azgın, şımarık bir toplumdu.
4748. "Bu yüzden: "Milletleri bize kul iken, bizim gibi iki insana mı inanacağız?" deyip onları yalancı saydılar. Bu yüzden yok edildiler."

Dediler ki elçimize, yâni şimdi ailelerini, toplumlarını köleleştirdiğimiz, köle bir toplumun üyesi olan bizim gibi iki insana, iki beşere mi tabi olacağız?. Evet şu anda kavmini, İsrail oğullarını köleleştirmişken, onlar bize kulluk edip

dururlarken onların içinden çıkan bu iki insana mı tabi olacağız? diyorlar. Yâni şu anda Mûsâ ve Harun'un kavmi bize ibadet ediyorlarken, bizim yasalarımıza teslim olmuşlarken, bizim emir ve yasaklarımıza boyun eğmişlerken, bizim istediğimiz gibi bir hayat yaşarlarken, tutalım biz aynı toplumun üyesi olan iki insanın emirlerine boyun eğelim. Olacak şey mi bu? Ne kadar bayağıca, ne kadar adice ve zâlimce bir tavır değil mi? Hem bir toplumu köleleştireceksiniz, onları ezim, ezim ezeceksin, inançlarını bozacak, düşüncelerine ipotekler koyacak, namuslarını, iffetlerini ellerinden alacak, alın terlerini istismar edecek, en kötü işlerde köle olarak çalıştıracaksın, Rabbim Allah demelerine müsaade etmeyeceksin, ana rahîmlerinden çocuklarını çıkarıp öldüreceksin, yaşayanları da kurduğun materyalist bir eğitimle telef edeceksin, sonra da diyeceksin ki bu kölelerin içinden çıkan insana mı tabi olacağız? Alçaklığın daniskası değil de nedir bu?

Elçilerimizin ikisini de yalanladılar. Ve bu yalanlamalarının ve zulümlerinin karşılığında da tıpkı kendilerinden öncekiler gibi helâki yudumlayanlardan oldular. Evet başka sûrelerde uzun uzun anlattığı bu konuyu bakın burada kısaca özetleyiverdi Rabbimiz. Zaten mesele ne Mûsâ (a.s)'ı, ne de Firavunu ve toplumunu hikaye etmek değildi. Mesele bizim kulluğumuzu anlatmaktı ve işte böylece bir örnek sunuverdi. Sonunda yeryüzünün en büyük güç ve saltanatına sahip olan Firavun ve toplumu Allah'ın helâk yasasının mahkumu olacaktır. Ve kesinlikle bilesiniz ki şu anda yeryüzündeki Müslümanları köleleştirmeye çalışanlar, Müslümanlara hayat hakkı tanımamaya sa'y edenler, Allah'la savaşa tutuşanlar, Müslümanların inanç ve ibadet özgürlüklerini kısıtlamaya çalışanlar da kesinlikle bilsinler ki onlar da Allah'ın bu helâk yasasından asla kurtulamayacaklardır.

Hiç bir toplum, hiçbir devlet yoktur ki Firavunların yolunu takip etsin de Firavunların kaderinin mahkumu olmasın. Bu Allah'ın yeryüzünde değişmeyen bir yasasıdır. Ve yine unutmayalım ki Firavunlardan, Firavun sistemlerinden özgürlüğe doğru kaçan hiç bir Müslüman toplum yoktur ki Allah onları Firavunlara galip getirmesin. İşte bu âyetlerde bizlere anlatılmak istenen budur. İzzet ve şeref Allah'ın elinde olduğu gibi, zillet horluk ta O'nun yetkisindedir. Dilediklerini aziz eden, diledikleriniz de zelil eden O'dur. Dilediklerine mülkünü veren, dilediklerinden de zorla söküp alan O'dur.

49. "Andolsun ki Mûsâ'ya, doğru yola girsinler diye Kitab verdik."

Muhakkak ki Biz Mûsâ'ya ve onunla birlikte olan, tercihini peygamberden yana kullanan mü'minler onunla yol bulsunlar, hayatlarını onunla düzenlesinler, o kitabın istediği gibi hidâyet üzere bir hayat yaşasınlar diye Tevrat'ı verdik. Mûsâ (a.s) ve İsrail oğullarının Mısırdaki dönemlerinin bitip, Sina çölündeki özgürce bir hayata başlamalarından sonra Rabbimiz Mûsâ (a.s)'a Tevrat'ı verir.

50. "Meryem oğlunu da, annesini de mûcize kıldık. Her ikisini de, pınarı bulunan, oturmaya elverişli yüksek bir tepeye yerleştirdik."

Mûsâ (a.s)'la birlikte Allah'a kulluğun, özgürce bir Müslümanlığın tadını tadan bu İsrail oğulları Mûsâ (a.s) dan sonra tekrar bozuldular, Allah'a isyan ettiler, Allah'ın dinini terk edip Yahudileştiler ve Rabbimiz onlara tekrar tekrar, peş peşe peygamberler gönderip onları uyardı. Ama onlar bu azgınlıklarını sürdürerek Allah'ın elçilerinden kimisini öldürdüler, kimilerini de reddettiler. Nihâyet kendilerine son bir elçi daha gönderildi Îsâ (a.s), onu da reddettiler. İşte Rabbimiz sûrenin bu bölümünde onlara en son gönderilen Îsâ (a.s) ve Onun annesi Meryem validemizi gündemimize getiriyor ve diyor ki: Biz oğlunu da annesini de bir âyet, bir mûcize kıldık. Her ikisini de pınarları bulunan ve yerleşmeye elverişli yüksek bir tepede yerleştirdik. Bu yerin neresi olduğu konusunda elimizde bir bilgi yok. Rabbimiz bu konuda bize bir ayrıntı vermiyor.
51. "Ey Peygamberler! Temiz şeylerden yiyin, yararlı iş işleyin; doğrusu Ben, yaptığınızı bilirim."

Ey peygamberler, dünya üzerinde Rabbinizin sizin için yarattığı, hazırladığı tertemiz rızklardan yiyin. Helal olan temiz olan şeylerden yiyin. Ve size yaraşan, mü'mine yaraşan, fıtratınıza uygun olan sâlih ameller işleyin. Sahih bir imandan kaynaklanan sâlih ameller işleyin. İmanlarınızın gereğini yerine getirin. İmanlarınızı hayatınızda görüntüleyin. Yâni hedefiniz sadece yiyip içmek olmasın, yiyip içerek kazandığınız güç ve kuvvetlerinizle Bana lâyık ameller işlemeye yönelin. Beni razı edecek bir hayat yaşayın.

Peygamberler temizlerden yiyecekler, elbette onların şahsında onların yollarının yolcuları olan biz müslümanlar da temiz şeylerden yiyeceğiz. Peki temiz nedir? Temiz deyince ne anlayacağız? Meselâ domuzu omo ile yıkadık, ozonla temizledik yiyecek miyiz bunu? Temiz midir yani şimdi bu? Nedir bu temizlik? Meselâ elimi sabunla daha önce yıkamamışım, alkolle mikropları gidermişim, kir namına bir şey kalmadı elimde. Eh artık elim temizdir, namaz kılmak için abdes-te gerek kalmadı mı diyeceğim? Hayır, temiz ve piste ölçü dindir. Te-miz ve pis konusunda kıstas vahiydir, akıl değildir. Yani dinin temiz dediği temizdir, pis dediği de pistir.

Öyleyse bu konuda tüm yetkiyi Rabbinizde görün, O'nun temiz ve helâl dediklerinden yiyin, temiz ve temiz olmayanlar konusunda, helâl ve haramlar konusunda Rabbinizi şârî kabul edin, kıstas kabul edin diyor Rabbimiz. O'nun temiz dediklerinden yiyin ve de salih ameller işleyin. Yani imanlarınızın icabını yapın. İmanlarınızın gereği olan ameller işleyin.

Salih amel; yarayışlı amel demektir. Salih amel; insan fıtratına uygun amel demektir. Salih amel; Allah'ın razı olduğu, sevdiği ve em-rettiği ameldir.

Salih amel; imanın gereği olan amel demektir. Gayr-ı salih amel de; imansızlığın, küfrün gereği olan ameldir. Buna delilimiz de Hz. Nuh'un oğlu için Allah'ın dediği şu âyettir:

"Dedi ki ey Nûh o senin ehlin değildir. Çünkü O gayri salih bir ameldir!"

(Hud: 46)

Diyor Allah. Yani o küfrün gereği olan bir amel işlemiştir diyor Hz. Nuh'un boğulan oğlu için. O zaman anlıyoruz ki küfrün gereği o-lan ameller gayri salih amellerdir ve tümüyle boşa gitmiştir.

Veya bir başka ifadeyle salih amel, yaptırıcısı Allah olan ameldir. İnsanın yaptığı tüm amellerinde o amellerin yaptırıcısı kimse ona kulluk ediyor demektir. İnsan kimin arzularını gerçekleştiriyorsa, kimin dediği gibi yaşamaya çalışıyorsa onun Rabbi odur. Rab insanın yaptıklarını yaptıran yapmadıklarını da yaptırmayan güçtür, otoritedir. Şöyle giyiniyor veya böyle giyinmemeye çalışıyoruz. Kim dedi bunu? Kimi razı etmek için böyle yapıyoruz? Yani öyle ya da böyle giyinirken bunun yaptırıcısı kimse o konuda Rabbimiz odur. Moda mı? Toplum mu? Çevre mi? Âdetler mi? Töreler mi? Müdür mü? Amir mi? Yönet-melikler mi? Yasalar mı? Yoksa Allah mı? Kim dedi de böyle yaptık? Kimdir bize bunu yaptıran? Kimse işte kişinin Rabbi odur.

Birine küsüyoruz yaptırıcısı kim? Allah mı? Yoksa para mı? Menfaat mı? Birini seviyoruz. Kim dedi diye? Birileriyle beraber olma-ya çalışıyoruz. Kimi memnun etmek için? Filan mektepte okuyoruz. Kim dedi bunu? Evimizi şöyle şöyle tefriş ediyoruz. Kim dedi diye? Şu şu meslekleri seçiyoruz kim dedi? Evet yaptıklarımızın yaptırıcısı kimse bizim Rabbimiz odur. Öyleyse geçen ay neler yaptınız ve kim yaptırdı bunları size? Veya dün neler yaptınız? Bugün neler yaptınız ve kim yaptırdı? Bunları size bunu düşünmek zorundayız.

Çünkü Allah bizim Rabbimizdir. Bizi yaratan, bizi büyütüp besleyen, bizi koruyup doyuran, bizim için yeryüzünde yasa belirleyen Rabbimiz Allah'tır. Onun tarafından getirildiğimiz şu dünya hayatında neler yapacağımızı, neler yapmayacağımızı, ona ait olan bu hayatımızı nasıl yaşayacağımızı belirleyen Allah'tır. Bizim günlük hayat programımızı tespit eden Allah'tır. Bizim boynumuzdaki kulluk iple-rinin ucu elinde olan ve çektiği yere gitmemiz gereken Rabbimiz O'-dur. Gece hayatımızın nasıl olacağını, gündüz hayatımızın nasıl olacağını, aile hayatımızın nasıl olacağını, sabah kaçta kalkacağımızı, soframızda nelerin bulunacağını nelerin asla bulunmayacağını, neleri yiyip neleri yemeyeceğimizi, nerelerden kazanıp nerelerde harcayacağımızı, çocuklarımızı nasıl eğiteceğimizi, hanımlarımızla nasıl bir münasebet kuracağımızı, onları nasıl giydireceğimizi, kılık kıyafetimizin nasıl olacağını belirleyen Rabbimiz Allah'tır. Müslüman Allah'ın seçimini kendisi için seçim

kabul eden, seçimini Allah’tan yana kullanan kişidir. Müslüman iradesini Allah’a teslim eden kişidir. Müslüma-nım diyen birisinin gerek kendisi hakkında, gerek evi ve ev halkı hakkında, gerek malı ve işi hakkında söz söyleme ve hüküm beyan etme hakkı yoktur. Bu benim mantığıma hoş geliyor, bu bana yakışıyor de-meye hakkımız yoktur. Bunu Allah’a inanmayan bir kâfir diyebilir. Çünkü o Allah’a inanmamıştır. Ben Allah filan tanımam ben kendi ha-yatımı kendim belirlerim demiştir ve dilediğini yapabileceğine inanmıştır. Ama bizler Allah’a iman etmiş insanlarız. Allah’a teslim olmuş müslümanlarız. Öyleyse kâfirler gibi bizim muhayyerlik hakkımız, seç-me hakkımız yoktur. Allah’ın bizim adımıza seçtikleri ve beğendikleri güzeldir, gerisi boştur ve batıldır.

İşte peygamberler bunu bilen ve yaptıklarını Allah dedi diye yapan, Allah kitabında böyle istiyor diye yapan, Allah şu anda beni görüyor diye yapan ve yaptıklarının tümünü Allah’a lâyık olarak yapan kimselerdir.

Mü’minlerden de şunu istiyor Allah: ***"Ey mü’minler sizler de rızıkların temizlerinden yiyin!*** "Öyleyse biz hayatta bize tahsis edilmiş ulaşabileceklerimiz rızıklardan sadece peygamberlerin bize gösterdikleri ve işte şunlardan istifade edin, işte şunlardan yiyin dediklerinden yiyeceğiz. Sadece temiz ve helâl olanlardan yiyeceğiz zira sadece onlar temizdir. Sadece Allah ve Resûllerinin temiz dedikleri temizdir. Allah ve Resûlünün yasaklamadıkları temizdir. Allah hem temiz olanlardan yiyin! diyecek, hem de bazı temizleri yasaklayacak, bu kesinlikle olmaz.

Ve yine biz pisleri Rasûlullah’ın uygulamasından öğreniyoruz ki, bunlar iki kategoride görülür.

1. Bizatihi haram (pis) olanlar: Domuz, kan, şarap vs.

2. Aslında temiz olup, bir başka sebeple temizliğini kaybedenler. Meselâ tertemiz ekmek çalınırsa bu pistir ve yasaktır. Tertemiz bir ekmek gasp edilir yahut içkiyle yenirse veya İslâm’ın izmihlaline matuf kullanılırsa, meselâ bir kâfirin, bir fâsıkın şerefine veya küfrün ikâmesi adına hazırlanan tertemiz sofra ve ekmek haram (pis) olmuştur.

Yediklerimiz temiz olduğu gibi yeme modelimiz de temiz olacak. Yani Allah’ın ve resûlünün istediği gibi yiyeceğiz. İsraflı yemeye, komşusu açken yemeye, soğuk ve sıcak yemeye uzanmayacağız. Acıkmadan oturmamaya, doymadan kalkmaya, açlarla, fakirlerle yemeye, misafirle ikramlı yemeye varıncaya kadar hep güzeli tercih edeceğiz. Allah’ın verdiği rızkı Allah’ın verdiği bedenin ikâmesi için yemeye çalışacağız. Yediklerimizle salih amellere, kulluğa koşacağız. İbâdet için değil de yemek için yiyenlerden doyumsuzlardan

olmayacağız. Rabbimizin tarif buyurduğu güzel olanı, temiz olanı değil de çirkin olanı tercih edenlerden olmayacağız inşallah.

Bunu anlatabildim mi bilmem? Bir daha söyleyeyim: Yediklerimizin temiz olması kadar yeme modelimizin de temiz ve İslâmî olması çok önemlidir. İşte şu anda görüyoruz, nice insanlar var ki adamın yeme modeli batıl. Yani adamın yemede bir anlayışı var. Özel bir hazırlık olacak sofra için. Çorbası, etlisi, sütlüsü, tatlısı, salatası, garnitürü eksik olmayacak. Bu merasim pek çoğumuzun hastalığıdır. Sa-hâbe zaman gelmiş deve kesmiş, ciğer yemiş, ama hiç bir zaman bu yemek için özel bir zaman ayırmamıştır. Ama bizde hayatın üçte biri yemeğe gidiyor. Nice insan bilirim ki yeme içme giyinme ve harcama konusunda kaşınan yerlerini bile kaşıyamıyor, ama niceleri de vardır ki gicişmedik yerlerini kaşıma kavgası veriyor. Ben öyle insanlar tanırım ki sadece bir akşam yemekleri mübalağa etmiyorum fakir bir ailenin bir aylık yiyeceği. Fakir bir ailenin bir ayda yiyeceğini bir akşam yiyebiliyorlar adamlar. Yani sanki adamların ağzı mutfakta ensesi tu-valette, hiç ığranmıyor, yemekten başka bir şey düşünmüyor adam.

Halbuki vücutlarımız bize Allah'ın emânetidir. Vücutlarımızın yapısını değiştirmeye, bozmaya ve işleyişini zorlaştırmaya yönelik her şey yasaktır. Emânete hıyanettir. Bir mideye her gün inen mayeyi şöyle bir düşünün. Sabahleyin beş bardak renkli su çay, gündüz akşama kadar renkli su, ayran, göze faydalıdır diye bir iki bardak havuç suyu, vitamin vardır diye bir iki bardak portakal limon suyu, bir iki şişe meşrubat, her uğradığı yer de hatır için çay üstüne çay, kahve üstüne kahve. Şimdi bu mideyi düşünün siz. Boğulacaktır bu mide ya. Lâkin şurası bir hakikat ki bütün bu içmeler ihtiyaç adına, beslenme adına değil hatır adına, israf ve lüks adınadır. Vücudun yapı taşlarını bozma adınadır. Dostluk adına veya müşterinin her isteğini yerine getirme adına bunlara karşı çıkamayan kişi israfın içine gömülüyor demektir. Meselâ gittiğiniz her yerde size su ikram edilse siz de bunu reddetmeseniz ölürsünüz ya. Ama renkli su olunca akşama kadar içmeye devam ediyor adamlar.

Vücut Allah'ın bize emânetidir. Onun düzenini bozacak, yapısını değiştirmeye yönelik, işleyişini zorlaştırmaya yönelik her şey yasaktır. Emânete hıyanettir. Bir mideye her gün inen mayeyi bir düşünün! Sabahleyin beş bardak çay. Gündüz ayran, göze faydalıdır diye bir iki bardak havuç suyu, portakal suyu, limon suyu, bir iki şişe meşrubat, her uğradığı yerde kahve üstüne kahve, çay üstüne çay. Şimdi bu mideyi düşünün siz. Bozulacaktır bu mide. Bütün bu içmeler beslenme ve ihtiyaç adına değil, israf ve lüks adına, hatır adına, vücudun yapı taşlarını bozma adınadır. Dostluk adına, müşteri veya arkadaşının her ikramına karşı çıkmayan kişi israf içinde demektir. Meselâ bu adama gittiği her yerde su ikram edilse, o da bunları reddetmese ölür sonunda. Ama renkli su (çay) olunca akşama kadar hiç reddedilmez. Gasp şekliyle içiş, gönüllü gönülsüz

içiş, ihtiyaç dışı içiş, içmek için içiş, sakat ikram anlayışı adına içiş, birilerinin hatırı adına içiş.

Ya böyle yeme içme modeli bozuktur, ya da yiyip içtiği şeylerin kazancı haramdır. Haram yollarla kazanıp yiyor adam. Halbuki Rab-bimiz hem peygamberlerine hem de mü'minlere tayyibattan yemelerini emrediyordu. Peygamber de mü'minler de tayyibattan yemelidirler. Habis olanlardan asla yememelidirler. Bakın yine Rabbimiz Kur'an-ı Kerimde Mâide sûresinde habis olanlarla tayyib olanların mukayesesini şöyle anlatır:

"Ey Muhammed! De ki: "Helâl ile haram, haram şeylerin çokluğundan hoşlansan bile, eşit değildir. "Ey akıl sahipleri, Allah'tan sakının ki kurtuluşa eresiniz."

(Mâide 100)

Evet haramın çokluğu hoşunuza gitse de helâlle haram hiç bir zaman bir değildir. Yeryüzünde haramlar helâllerden, kötüler iyilerden, habisler tayyiblerden daha çok olabilir. Boncuk elmastan daha çoktur. Bâkir altından daha çoktur. Isırgan dikeni gülden daha çok, hayvan insandan daha çok, cahil âlimden daha çok, fâsık salihten daha çok, kötü iyiden daha çok olabilir. Haram helâlden daha çok olabilir. Haramın çokluğuna aldanıp helâle tercih edilmemelidir. Allah diyor ki sakın haramın çokluğu hoşunuza gidip harama yönelmeyin. Bin kilo temiz et bin kilo kokmuş etten daha iyidir. Haramın çokluğu hoşunuza gitse de siz yine helâlleri tercih edin.

Evet işte bu yeme içme işi hayatın tabii yanıdır ve Resuller de birer beşer olduklarından elbette onlar da yiyip içeceklerdir. Ama bu hayata sadece yiyip içmek için de gelmedik. Bizi bu dünyaya getiren, bu dünyada bizim hayatımızı sürdürebilmemiz için her türlü yaşam şartlarını, her türlü rızkları hazırlayan Rabbimize kulluk edeceğiz, sâlih ameller işleyeceğiz. Yâni yenilen içilen bir hayatın sahibini tanı-yacak, O'na karşı şükür görevimizi de yerine getireceğiz. Bilesiniz ki Ben sizin yaptıklarınızın tümünü bilmekteyim.

52. "Şüphesiz bu Müslümanlık, bir tek din olarak sizin dininizdir ve Ben de Rabbinizim; öyleyse Benden sakının."

Ve bir de şunu unutmayın ki sizin ümmetiniz tek bir ümmettir. Adem (a.s) çocuklarıyla, Nuh (a.s) toplumundan kendisine iman edenlerle, Hud (a.s), Sâlih (a.s), İbrahim (a.s), Mûsâ, Îsâ (a.s) lar, Muhammed (a.s) ve ona iman eden mü'minler bunların hepsi tek ümmettir. Hz. Adem (a.s) dan bu yana iman edenlerin tamamı tek ümmettir. Hz. Adem (a.s) dan bu yana tüm peygamberlerinin ve ümmetlerinin dini de İslâm'dır ve bu dinin mensubu olanların tamamı Müslümandır. Kıyâmete kadar da bu tek ümmetin üyesi olarak Müslümanlar yaşamaya devam edeceklerdir.

Evet adımız Müslüman ve ümmetimiz İslâm ümmetidir ve bunun dışında, bu özelliğimizin dışında başka hiçbir isimle, hiçbir özellikle kendimizi tanımamıza, tanıtmamıza da Allah'ın izni yoktur. Çünkü O Allah bizi Müslüman olarak isimlendirmiştir. Bu ismin dışında başka bir isimde asla izzet ve şeref aramayız, görmeyiz.

Hz. Adem atamızdan beri bizler Müslümanlar olarak tek ümmet olduğumuz gibi, bizim karşıtımız olan kâfirler de tek ümmettirler. Rasulullah efendimizin bir hadisinden de öğreniyoruz ki kâfirler farklı farklı olsalar da tek ümmettirler, küfür de tek ümmettir. Hıristiyan, Ya-hudi, Mecusi, Sabiî, müşrik, münâfık, ateist diye farklı isimlerle anılsalar da hepsi kâfirdir ve tek ümmettirler.

Evet sizin ümmetiniz tek ümmettir ve Ben de sizin Rabbinizim diyor Rabbimiz. Sizin Rabbiniz, sizin hayatınızı belirleyeniniz, sizin hayatınıza program yapıcınız, sizin sahibiniz Benim, öyleyse bana karşı muttaki olun. Bana kulluk edin, Beni dinleyin, hayatınızda Ben hakim olayım ve tüm hayatınızı Benim için yaşayın. Sınırlarını benim belirlediğim bir hayatı yaşayın. Benim haramlarımı haram, helallerimi de helal bilerek yaşayın. İşte elçilerine Rabbimizin fermanı bu. Rab-bimizin elçileri asla bu konuda Rabbimizin sınırını aşmamıştır. Öy-leyse ey Müslümanlar haydi sizler de onların yolunda gidin. Rabbimiz elçileri şahsında bize bu dâvetiyeyi ulaştırdığı halde gelin görün ki:
53. "Ama insanlar din konusunda aralarında bölük bölük oldular. Her bölük kendi tuttuğu yoldan memnundur."

Ama onlar, bu insanlar, bu Mûsâ (a.s) nın ümmeti, Îsâ (a.s) nın ümmeti, o peygamberlerin ümmetleri, o peygamberlere iman ettiklerini söyleyenler peygamberlerinden sonra hayatlarında fırkalaştılar, işlerini aralarında parçaladılar, peygamberlerinin yolunu, anlayışını kesintiye uğrattılar, parça parça oldular, her biri ayrı bir inancın, ayrı bir düşüncenin, ayrı bir hayatın insanı oldular. Her bir grup, her bir hizip, her bir fırka kendi yoluyla, kendi özelliğiyle, kendi hayatıyla sevindiler, mutmain oldular. Herkes, her bir grup kendi anlayışıyla, kendi yoluyla şımarıklaştı, ben haklıyım dedi, biz haklıyız dedi, biz haktayız dedi, bizden başka hakta kimse yok dedi...

Ve işte şu anda Muhammed (a.s) in ümmeti içinde de bu fırkalaşmaları görüyoruz. Tek ümmet oldukları halde, hepsi de Müslüman oldukları halde aralarındaki ufak tefek imana taalluk etmeyen metot farklılıklarını öne sürerek birbirlerini tekfir ederek, sadece kendilerini haklı ve hak yolda olduklarını iddia ederek, diğerlerini sapıklıkla itham ederek bir fırkalaşmanın içine girdiklerini görüyoruz.

54. "Ey Muhammed! Onları bir süreye kadar sapıklıklarıyla baş başa bırak."

Ey peygamberim, bırakıver onları da sarhoşlukları içinde, şaşkınları içinde bocalayıp dursunlar. Belli bir süreye kadar sapıklıkları içinde yuvarlanıp gitsinler onlar. Nasıl olsa bir gün bu hayat bitecek. Nasıl olsa bir gün Benin huzuruma gelecekler.

55,56. "Kendilerine mal ve oğullar vermekle, iyiliklerde onlar için acele ettiğimizi mi zannederler? Hayır; farkında değiller."

Onlar öyle mi zannediyorlar? Öyle mi hesap ediyorlar? Öyle mi umuyorlar ki Biz kendilerine bu dünyada bol bol mallar, mülkler, oğullar, kızlar vermekle, onlara bol bol lütuflarda bulunmakla kendilerine iyiliklerde acele ediyoruz? Öyle mi bekliyorlar? Onlara daha çok mal, daha çok saltanat, daha çok ekonomik güç vermemizin kendileri hakkında hayırlı olduğunu mu düşünüyorlar? Bütün bu kendilerine verilenlerin kendileri için hayır olduğunu mu hesap ediyorlar. Bizim kendilerini çok sevdiğimizi, kendilerine değer verdiğimiz için bunları verdiğimizi mi zannediyorlar? Hayır hayır bu adamlar bilmiyorlar. Bu dünyada geçici olarak kendilerine verilenlerin kendileri hakkında bir hayır sebebi olmadığını, bu verilenlerin kendilerini daha çok saptırdığını, daha şımarık hale getirdiğini bilemiyorlar, anlayamıyorlar da biz Allah'ın sevgili kullarıyız, biz Allah'ın sevgili kulları olduğumuz için bunlar bize veriliyor diyorlar.

Görüyorsunuz değil mi? Yâni hem bu dünyada Allah'ı reddedecekler, hem Allah'la savaşa tutuşacaklar, hem Allah'ın yetkilerini gasp edecekler, hem Rabbimiz Allah diyen Müslümanlara hayat hakkı tanımayacaklar, hem de Allah'ın sevgili kulları olarak Allah kendilerine nimetler yağdıracak. Bunu anlayamıyorlar. Neyin hayırlı, neyin hayırsız olduğunu bilmiyorlar.

Hattâ bırakın o kâfirleri Müslümanlıklarının farkında olmayan Müslümanlar bile bunu anlayamıyorlar da eğer bu insanlar iyi insanlar olmasaydı Allah onlara bu kadar mülk ve saltanat vermezdi diyerek onların ellerindekileri baygın baygın seyrediyorlar. Zannediyorlar ki mal mülk, saltanat bu dünyada bir üstünlük sebebi, bir hayır sebebidir ve sadece iyilere verilmektedir.

Peki iyi insanlar kimlermiş? Bakın bundan sonraki âyetinde de Rabbimiz onları anlatacak:
57,61. "Rablerinden korkarak titreyenler, Rablerinin âyetlerine inananlar, Rablerine eş koşmayanlar, Rablerine dönecekleri için kalpleri ürpererek vermeleri gerekeni verenler, işte onlar iyi işlerde yarış edenler, o uğurda ileri geçerler."

Onlar Rablerinden, Rablerinin emirlerini yerine getirip nehiy-lerinden kaçınma konusunda tir tir titrerler. Rablerini memnun ede-memekten, Rablerinin hatırını kazanamamaktan, Rablerine lâyık kulluk yapamamaktan, Rablerini darıltmaktan korkarlar. Rablerini üzmeden bir hayat yaşamanın hesabını yaparlar. Rablerinin kitabının ve o kitabın pratik örneği olan peygamberlerinin bir emrine ters düşmeyelim diye ürkerler, korkarlar.

Ve yine o mü'minler Rablerinin âyetlerine iman ederler. Hayatlarını onlarla düzenlemek üzere o âyetlerin gösterdiği biçimde bir hayat yaşamak üzere Rablerinden gelen âyetlere iman ederler.

Rablerine asla şirk koşmazlar. Rablerinden başkalarını hayatlarına karıştırmazlar. Rablerinden başka hayatlarında söz sahibi varlık kabul etmezler. Hayatlarını parçalamazlar. Hayatlarının bazı bölümlerini Rableri kaynaklı, öteki bölümlerini ortakları kaynaklı yaşamazlar. Hayatlarının tümünde, 24 saatlerinin tümünde sadece Rablerini dinlerler. Rablerinin sıfatlarını, yetkilerini parçalamadan yana, O'nun sıfatlarını ve yetkilerini başkalarına vermeden yana bir tavır sergilemezler. Yâni Allah'la birlikte kulluk edecekleri, Allah'la birlikte sözünü dinleyip yasalarını uygulayacakları başka ortakları, şerikleri yoktur onların.

Peygamberlerin toplumları arasında işte bir grup var ki onlar böyledirler. Rablerinin âyetlerine iman ediyorlar. Önce Tevrat'a, Ze-bur'a, İncil'e ve şimdi de Kur'an'a iman ediyorlar ve bu imanlarının gereği olarak tevhide sarılıyorlar, Allah'a hiç kimseyi ortak koşmu-yorlar. Kitabı tanıdıkları için, kitapla beraberliklerini sürdürdükleri için Allah'ı tam tanıyorlar, Allah'ın yetkilerine bir sınırlama getirmiyorlar.

Ve yine onlar Rablerine döneceklerini, Rablerinin huzuruna varacaklarını, Onun sorgulamasıyla karşı karşıya kalacaklarını bildikleri için, bunun endişesiyle kalpleri ürpererek Allah tarafından kendilerine verilenleri vermeleri gerekenlere vermenin, ulaştırmanın kavgası içine girerler. Nasıl olsa Rabbimize döneceğiz. Nasıl olsa Rabbimizin hesabıyla karşı karşıya geleceğiz diyerek kalpleri ürpermiş olarak Allah'ın verdikleri mallarını muhtaçlara ulaştırıyorlar. İşte kazananlar bunlardır. Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman ediyorlar. Hiç kimseyi O'na ortak koşmuyorlar, Allah'ın hesabını düşünerek O'nu memnun

edememekten tir tir titriyorlar. Allah'ın âyetlerine iman ediyorlar. Onları tanımanın, onları öğrenip onların istediği bir hayatı yaşamanın çabası içine giriyorlar. Allah'ın kendilerine verdiği maldan mülkten, ilimden, zamandan, akıldan, ömürden de Allah kullarına dağıtıyorlar.

İşte bunlar hayırda yarışanlardır. Hayırda yarışanlar, hayır yollarında koşturanlardır. Yarışları, müsabakaları, birbirlerini geçme endişeleri sadece hayırlı işlerde, hayırlı amellerdedir. Ötekiler ise dün-ya ve dünyalıklar için yarışıyorlar. Daha çok malım olsun, daha çok mülküm, daha çok Markım, Dolarım, daha çok makamım, daha çok saltanatım, daha çok gücüm kuvvetim olsun diye yarışırlar. Allah'ın kendilerine verdikleriyle övünerek, böbürlenerek Allah'a karşı savaşa yönelirler. Onlar böyle yaparlarken bakın Müslümanlar hep hayırda, kullukta, takvada ve teslimiyette yarışıyorlar. Allah'a daha iyi kul olma, Allah'ın dinini daha güzel öğrenme, Allah'ın kitabını ve elçisini daha iyi tanıma, Allah'ın dinini daha güzel yaşama ve yaşatma, Allah yolunda daha fedakâr olabilme konusunda yarışıyorlar. Biri Allah'ın rızası konusunda yarışırken, ötekisi dünya ve dünyalıklar konusunda yarışıyor. İşte kâfirle mü'minin arasındaki fark budur.

62. "Biz herkese ancak gücünün yeteceği kadar yükleriz. Katımızda gerçeği söyleyen bir kitap vardır; onlar haksızlığa uğratılmazlar."

Biz hiçbir nefse, hiçbir kimseye takatinin altından kalkamayacağı, üstesinden gelemeyeceği bir yük yüklemeyiz. Herkese vüsatinde bir yük yükleriz. Yapabilecekleri, uygulayabilecekleri, gerçekleşti-rebilecekleri bir sorumluluk, yaşayabilecekleri bir hayat programı yükleriz. Ve Bizim katımızda, bizim yanımızda da bir kitap vardır ki muhakkak o hakla, doğruyla konuşur ve onlar asla bir haksızlığa da ma-ruz bırakılmazlar.

Evet bizi yaratan, bizi bizden daha iyi bilen Rabbimizin bize karşı rahmeti, merhameti sonsuzdur. Rabbimiz tam bize göre, tam bi-ze uygun, bizim yapabileceğimiz, bizim gerçekleştirebileceğimiz kullukları bize yüklüyor. Bize bizim altından kalkamayacağımız yükler yüklemiyor. Zengin olmayan bir adamdan zekât istemiyor. Hasta olan bir adamdan savaş istemiyor. Sıhhati yerinde olmayan bir kimseden oruç istemiyor. Sıhhati yerinde olmayan bir adamdan ayakta namaz istemiyor. Rabbimiz bize karşı o kadar merhametlidir ki bize, bizim çok rahat uygulayabileceğimiz kulluklar yüklemektedir. Ve bizim bu dünyada yaptıklarımızın en küçüğünden en büyüğüne hiç birisini zayi etmiyor. Meleklerine yazdırıyor ve kimseye zerre kadar zulmetmiyor. Yaptıklarımıza dünya şahit, sema şahit, azalarımız şahit, melekler şahit, dağlar taşlar şahit... Her sözümüz, her nefesimiz tespit ediliyor.

63. "Ama, kâfirlerin kalpleri bundan habersizdir. Bundan başka da onların yapa geldikleri işler de vardır."

Ama buna rağmen gelin görün ki bu kâfirlerin kalpleri bundan habersizdir. Bu kadar şahitlerin şehadetiyle tüm yaptıklarının tespit edildiğinden, hiç bir hareketlerinin zayi edilmediğinden ve o yaptıklarının tamamından yarın hesaba çekileceklerinden gafildir bu kâfirler. Bundan başka onların yaptıkları işler de vardır. Onlar o bozuk düzen işlerine devam edip gidiyorlar. Yâni bu adamlar bu kadar gafil olmasalar, Allah'ı iyi bir tanısalar, Allah'ın hesabını iyi bir düşünseler dünya ne güzel olur değil mi? Ama işte böyle hiçbir şeyden haberleri olma-dan yuvarlanıp gidiyorlar. Ne zamana kadar?

64. "Sonunda şımarık, varlıklarını azapla yakaladığımız zaman feryat ederler."

Ta ki sonunda, azgınlıklarının, şirretliklerinin, şımarıklıklarının zirveye çıktığı bir dönemde, siyasal, askeri, ekonomik güçlerine en çok güvenip zâlimliklerini zirveye çıkardıkları bir dönemde, işte tamam artık Allah'ı yendik, Allah'ı susturduk, Allah'ı bitirdik, Rabbim Al-lah diyenlerin kökünü kestik, yeryüzünde Allah'a kulluk mescitlerini, din eğitimi veren okulların köküne kezzap döktük, dindarların belini kırdık dedikleri, nâra attıkları bir dönemde, silahlarını havaya kaldırıp nerde bu Müslümanların Allah'ı? Gelsin de kullarını bizim elimizden kurtarsın dedikleri bir anda onların en azgınlarını, Allah'a karşı, Müslümanlara karşı en acımasız olanlarını hiç beklemedikleri biz azapla yakalarız da feryad-u figan etmeye başlarlar. Ciyak ciyak ötmeye başlayıverirler.

65. "Onlara şöyle deriz: "Bugün feryat etmeyin, doğrusu katımızdan bir yardım göremezsiniz."

Biz de onlara deriz ki: Bugün bağırıp çağırmayın. Bugün feryad-u figan etmeyin. Boşuna ağlayıp sızlamayın; belânızı buldunuz artık. Niye bağırıp çağırıyorsunuz? Siz istemediniz mi bunu? Siz değil miydiniz Bizimle savaşa tutuşan? Siz değil miydiniz Benim dinime, Benim şeriatıma, Benim kitabıma, Benim peygamberime, Benim Müslüman kullarıma hakaret edenler? Siz değil miydiniz kahrolsun şeriat diye sokaklarda ürenler? Siz değil miydiniz Müslümanlara küfredenler? Siz değil miydiniz elinizdeki askerî, siyasal, ekonomik güçlerinize güvenerek bu dünyanın bitmeyeceğini zannedenler? Siz değil miydiniz Benim mülkümde Bana hayat hakkı tanımayanlar? Siz değil miydiniz Benim arzımda Benim sistemime geçit vermeyenler? Ne oldu? Niye ağlaşıp sızlanıyorsunuz şimdi? Boşuna feryat edip durmayın bizden size bir yardım yok, sizin defteriniz dürüldü. Sizin işiniz bitiktir, bitecektir. Öyle değil mi? Bugüne kadar ölenler hep Allah'ın emrine boyun bükmediler mi? Hep Allah'ın yasası gereği ölmediler mi? Kurtulan var mı? Hal böyleyken:

66,67. "Âyetlerim size okunduğunda büyüklük taslayıp, gece ağzınıza geleni söyleyerek ardınıza dönüyordunuz."

Size âyetlerimiz okunduğu zaman, size âyetlerimiz sunulduğu, duyurulduğu zaman büyüklük taslayarak, müstekbir davranarak, onlara ihtiyaçsız bir tavır sergileyerek ökçelerinizin üzerinde gerisingeriye dönüyor ve kaçıyordunuz. Benim âyetlerimin karşısında kibirleniyordunuz. Âyetlerime karşı ters bir tavır sergiliyordunuz. Geceleri akla hayale gelmedik oyunlar, dalavereler yapıyordunuz. Tamam bitirdik Allah'ı, bitirdik âyetleri, sildik kitabı, kapattık kursları, susturduk peygamberi, etkisini sildik toplumdan dinin, diye heyecanlı naralar atıyordunuz. Artık bu dünyanın egemeni, bu dünyanın Rabbi biziz diye kadehler kaldırıyordunuz. Ne oldu şimdi?

68. "Söyleneni hiç düşünmezler mi? Yoksa onlara, önce geçmiş atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?"

Bu adamlar hiç düşünmüyorlar mı? Hiç söz dinlemiyorlar mı? Bu âyetlere bu uyarılara hiç kulak vermiyorlar mı? Hiç akıllarını, kulaklarını kullanmıyorlar mı bu adamlar? Yoksa onlara babalarına gel-meyen bir şey mi gelmiş? Babalarının bilmediği şeylere mi muttali ol-muşlar? Babalarından, atalarından uyarılıp ta uyarıya müspet tavır alanlar kurtulurken kendileri gibi davranalar helâk olmadı mı? Bunu bilmiyor mu bu adamlar? Yoksa kendilerine atalarına uygulanan yasadan başka bir yasanın uygulanacağı konusunda bir müjde mi gelmiş? Yâni şimdi şu anda kendilerine gelen bu son kitap öncekilerden farklı şeyler mi söylüyor? Tevrat'ı ve İncil'i gönderen Allah da bu son kitabı gönderen Allah değil mi? Öncekilere inandığını iddia eden bu insanlar aynı kaynaktan gelen bu son kitaba niye iman etmiyorlar?

69. "Veya peygamberlerini tanımadılar da bu yüzden mi onu inkâr ediyorlar?"

Yoksa bunlar Resullerini tanımıyorlar da onun için mi O'na karşı inkârcı davranıyorlar? Tanımıyorlar mı aralarında doğup büyüyen peygamberi? Yoksa tanımak mı istemiyorlar? Daha önce O'na Muhammed'ül Emin diyenler kendileri değil miydi? Tüm emânetlerini güvenip kendisine teslim ettikleri O değil miydi? Kâbe'nin imarında hakemliğine başvurdukları o değil miydi? Peki şu anda Muhammed (a.s)'ı duymayan, bilmeyen, tanımayan bir tek insan var mı? Kesinlikle yoktur. Herkes tanıyor peygamberi ama hinliğinden tanımazlıktan geliyorlar. Muhammed (a.s)'ı olduğu gibi tanısam, peygamber olarak örnek olarak tanısam, evim, ticaretim, ekonomik anlayışım, siyasal yapılanmam aynen onunki gibi olacak, huzurum kaçacak diyerek in-sanlar onu tanımazlıktan gelmeye çalışıyorlar. Müslümanlar bile böyle düşünüyorlar ve kaçıyorlar onu yakînen tanımaktan.

Ama unutmayın ki ölür ölmez tanımadığımız bir peygamberden hesaba çekileceğiz. Yâni onu tanımamak, tanımazdan gelmek bu konuda mazur olduğumuz anlamına gelmeyecektir. Öyleyse gelin kaçmayalım peygamberden.

Gelin Onu tanıyalım ve Onun gibi olmaya çalışalım da; kabirdeki sorumuzda başarılı olalım.
70. "Ya da: "Onda delilik var" diyorlar öyle mi? Hayır; onlara gerçeği getirmiştir, ama çoğu ondan hoşlanmamaktadır."

Peygambere, kıstasa, örneğe deli mi diyorlar? Öyle ya o toplumdan farklı bir hayat yaşıyor. Apayrı bir yaşantısı var. Peygamber onlara hiç benzemiyor. Topluma intibak edemeyen, toplumun diğer üyeleri gibi davranmayan bir kimse deli değil de nedir? Elbette kendileri gibi olmayan birine deli diyeceklerdi, manyak diyeceklerdi.

Meselâ şimdi şu anda Allah'ın Resûlü imanıyla, teslimiyetiyle, yaşadığı hayatıyla şu bizim şehre gelse ne der ona bu insanlar? Nasıl bir tavır takınırlar? Yanında dokuz tane karısıyla çıkagelse Rasulul-lah en iyi Müslümanlar ne derler ona? Ya Rasulallah bu ne do-kuz tane kadın? Bizim huzurumuzu kaçırmaya mı geldin demezler mi? Veya meselâ Medine'deki evini şu bizim Konya'ya yapsa Rasu-lullah. Ne der bu insanlar? Ya Rasulallah gel şu bizim evlerimizin görüntü-sünü kaçıran ini yıkalım da şu bizim evlerimizden birine oturtalım seni demezler mi? Sana bu yakışmıyor demez mi en muttakilerimiz? Yemesi, içmesi, ikramı, kazanması, harcaması, biniti, hayata bakışı, na-mazı, orucu, savaşı, infakı yadırganıp reddedilmez mi?

Evet söyleyin Allah aşkına, Muhammed (a.s) in hangi hayatına evet der bugünkü Müslümanlar? Hangi hayatına cinnet demeyiz? Hangi ameline, hangi yaptığına delilik demeyiz bugün? İşte o günküler de bu şekilde sende cinnet var diyorlardı. Kabul edemiyorlardı onun hayatını. Böyle yaşamak, böyle hayat olmaz diyorlardı. Sofranda içki bulundurmayacaksın, karıdan kızdan faydalanmayacaksın, paranı başkalarına vereceksin, kendin aç kalacak başkalarını doyuracaksın, garibanlarla oturup kalkacaksın, âhiret adına dünyayı ikinci plana atacaksın bu delilikten başka bir şey değildir diyorlardı. Böyle hayat olmaz diyorlardı. Deli dedikleri adam hayatı değiştiriyordu. Hayır hayır:

Onda ne delilik var, ne de cinnet. Bilâkis O onlara hakla gel-miştir. Ama onların pek çoğu hakkı kabul etmiyorlar, hakka karşı is-teksiz davranıyorlar. Hakkı kerih görüyorlar, kabul etmiyorlar.
71. "Eğer gerçek onların heveslerine uysaydı, gökler yer ve onlarda bulunanlar bozulup giderdi. Onlara, kendilerine öğüt veren bir şey getirdik; onlar ise öğütlerinden yüz çevirirler."

Eğer hak onların hevâ ve heveslerine uysa, tabi olsaydı, yâni Muhammed (a.s) eğer onlar gibi yaşasaydı, onların hayat anlayışlarını, yaşam biçimlerini benimseseydi o zaman gökler ve yer, onlarda bulunan tüm varlıklar fesada uğrar, bozulup giderlerdi. Evet eğer hak onlara tabi olsaydı, Muhammed (a.s) Allah'ın istediği bir hayat tarzını bırakıp ta insanların arzularına, insanların hevâ

ve heveslerine tabi olup onlar gibi yaşamaya kalkışsaydı mutlaka göklerin ve yerin dengesi, düzeni altüst olurdu. İşte şu anda bizler Allah'ın istediği hak bir Müslümanlığı, hak bir hayatı terk edip hevâ ve heveslerimiz istikâmetinde bir hayata yöneldiğimiz için göklerin ve yerin düzeni, dengesi bozulmuştur.

İşte şu anda hayatın düzeni de kalmadı, bereketi de kalmadı. Biz böyle olunca şimdi nasıl peygamberin bize benzemesini, bizim gibi yaşamasını isteyeceğiz? Olur mu bu? Yakışır mı? Hayır hayır ge-lin Muhammed (a.s)'a tabi olalım. Onda asla bir delilik yoktur. O, insanlığın en akıllısıdır. O, en muttakimiz; O, en iyimizdir. Onun hayatından daha güzel bir hayat bulamayız, bilemeyiz. Bunu hiçbir zaman unutmayalım.

Bilâkis Biz O hak peygamberle, O hak kitapla, O hak dinle, hak hayat programıyla onlara, onların zikrini, onların izzet ve şerefini getirdik. Bu Kur'an, bu peygamber onlar için bir şereftir. Ama onlar kendi şereflerine itiraz ediyorlar, kendi şereflerinden iraz ediyor yüz çeviriyorlar. Bu kitapla, bu peygamberle kendilerinin başkalarına üstün kılındıklarının farkına varamıyorlar. Bu kitap ve peygamberin kendilerine gönderilmesiyle liderliğin, izzet ve şerefin İsrail oğullarından alınıp kendilerine verildiğini anlayamıyorlar. Kitaplarına ve peygamberlerine ters düştükleri için liderlik İsrail oğullarından alınıyor, Kudüs merkezli dinler artık yerini Mekke merkezli Kâbe merkezli dine bırakıyordu. Ama bu Mekkeliler, bu akılsızlar Muhammed (a.s)la şereflenecekleri yerde, Kur'an'la izzet ve şerefe ulaşacakları yerde kitabın ve peygamberin dışında bir hayat sürmeye çalışıyorlar, bu şerefi reddetmeye çalışıyorlardı.

Şu anda da öyle değil mi? Şu anda Müslümanlar da kitaplarına ve peygamberlerine karşı aynı tavrı takınmıyorlar mı? Kitaplarının ve peygamberinin dışında başka yerlerde şeref aramıyorlar mı? Kendi şereflerine karşı gelmiyorlar mı bu Müslümanlar? Mekkelilerin akılları başlarına geldi ama bir 15,20 yıl sonra geldi. Biz öyle yapmayalım. Bilelim ki bu kitap, bu peygamber izzet ve şeref kaynağıdır. Çünkü bu kitabın sahibi izzet ve şeref sahibi, güç ve kuvvet sahibidir.

Ve yine kesinlikle bilelim ki bu kitapla, bu peygamberle beraber olanlar yeryüzünde en büyük izzet ve şeref sahibidirler. Bu kitabı anlayanlar ve bu kitabın istediği şekilde hareket edenler yeryüzünün en şerefli insanlarıdır.

Evet bu kitap sizin şerefiniz, üstünlüğünüzdür. Bu kitapta sizin zikriniz vardır. Bu kitap sizin için inmiştir, sizi konu edinir. Bu kitap sizin hayatınızı, sizin problemlerinizi, sizin mutluluğunuzu, sizin cennetinizi konu edinir. Bu kitap sizin fıtratınızı, sizin kökeninizi, sizin kul-luğunuzu konu edinir. Yâni bu kitap sizin için bir zikirdir, bir gündemdir, bir hayat programıdır. Doğumdan ölüme tüm hayatınız bu kitaptadır. Gelin bu kitabın, bu peygamberin istediği gibi bir hayat yaşayın da şerefiniz artsın, hayatınız güzelleşsin.

72. "Ey Muhammed! Yoksa sen onlardan bir ücret mi istiyorsun? Rabbinin ecri daha iyidir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

Ey peygamberim, yoksa sen onlardan bir ecir, bir ücret, bir haraç mı istedin? Yâni bu Risâletinin, bu uyarılarının karşılığında sen onlardan bir şeyler mi istedin? Para, pul, ev, araba, makam, mevki, kadın, kız mı istedin onlardan? Niye seni kabule yanaşmıyorlar bu adamlar? Niye senden kaçıyorlar? Onları çok ağır yüklerin altında mı bıraktın? Ağır ağır vergiler mi istedin onlardan ki senden nefret ediyorlar? Yaptığın bu Risâletinin, bu dâvetinin karşılığında kendine bir teşekkür mü istedin? Önünde eğilmelerini mi istedin? Mallarına, mülklerine göz mü diktin? Halbuki Rabbinin ecri, Rabbinin ücreti, mükâ-fatı senin için daha hayırlıdır. Rabbinin elinde olanlar onların elindekilerden senin için çok daha hayırlıdır. Rabbin sana bol bol veriyor. Gerçekten Rabbimiz peygamberine pek çok nimet vermiştir. Hepimize veren de Allah'tır zaten. Ona Allah verdi de şu anda sahip olduklarımızı bize başkası mı verdi?

Gelelim bize. Biz niye kaçıyoruz peygamberden? Neden ka-çıyoruz peygamberden ve Onun sünnetinden? Neden yaklaşmıyoruz peygambere? Neden arz etmiyoruz problemlerimizi peygambere? Ne-den hep başkalarına gidiyoruz sormaya? Hadis kitaplarının arasında peygamber her gün bizi bekliyorken, peygamber raflarda hep bizi bekliyorken, kütüphanede bizi bekliyorken, kendisine sormamızı, kendisine müracaat etmemizi, kendisinden öğrenmemizi bekliyorken, söylediğini dinlememizi bekliyorken, gidip sözlerine kulak vermemizi bekliyorken neden bir kerecik de problemlerimizi sormaya gitmiyoruz ona? Cüzdanlarımıza el atacağından mı korkuyoruz? Şu anda hayat programımızı kendilerine sormaya gittiklerimiz gibi sırtımıza mı binecek de korkuyoruz ondan? Bize vergiler yükleyecek, kemerlerinizi sı-kın mı diyecek de korkuyoruz? Halbuki Allah'ın elçisi kimseden bir şey istemiyor. Bizden sadece kulluk istiyor, teslimiyet istiyor, Müslüman-ca bir hayat istiyor ve sonunda dünyada güzel bir hayat âhirette de cennet istiyor.

73,74. "Aslında sen onları doğru yola çağırıyorsun ama, âhirete inanmayanlar bu yoldan sapmaktadırlar."

Peygamberim başka değil sen ancak onları sırat-ı müstakime dâvet ediyorsun. Sen onları kulluğa dâvet ediyorsun. Sen onları Benim yoluma çağırıyorsun. Bundan daha güzel bir şey olur mu? Peygamber bizi Allah'ın yoluna çağırıyor. Bu çizgiden, sırat-ı müstakimden daha güzel bir yol olur mu? Öyleyse buyurun mahza bizim hayrımıza olan, mahza bizim cennetimiz için çırpınan bu Allah elçisini iyi tanıyalım, Onun hayatını, Onun yolunu, Onun sünnetini iyi öğrenelim. Onun tüm hayatı bizim için en güzel örnektir unutmayalım. Kendi an-layışlarımızı, kendi düşüncelerimizi, kendi hevâ ve heveslerimizi peygamberin önüne geçirmeyelim. Peygamberin örnek hayatı

karşısında kendi kendimizi putlaştırmayalım, başkalarını putlaştırmayalım. Hiçbir kimseyi Onun önüne geçirmeyelim. Ama bakıyoruz ki:

Allah'a, peygambere, âhirete inanmayanlar Allah yolundan, Allah'ın sırat-ı müstakiminden Allah'ın dosdoğru yolundan yüz çeviriyorlar. Allah'ın yolunu, Allah'ın hayat programını bırakıyorlar da başka başka yollara, başka başka hayat programlarına gidiyorlar. Yok bu iş o dönemmiş, bu din, bu yol sadece o gün için geçerliymiş, devir değişmiş, şartlar değişmiş, iklim farklıymış, çağmış, dönemmiş, bugün öyle olmazmış, öyle yaşanmazmış, bizi bağlamazmış vs, vs.

Hayır hayır Rasulullah'ın tüm hayatı, tüm sünneti, tüm uygulamaları bugün de geçerlidir, bizim için de bağlayıcıdır, bizim için de örnektir ve Onun tüm hayatından bizler de sorgulanacağız. Onun hayatını parçalamadan, kimileri bizi bağlar, kimileri bağlamaz demeden tüm hayatını öğrenip Onun gibi olacağız başka çaremiz yoktur.

Evet Rabbimiz kendisinden, kitabından, peygamberinden, sırat-ı müstakiminden kaçanları çeşitli uyarılarıyla uyarır. Bazen varlıkla, bazen yoklukla, bazen sıkıntıyla, bazen kederle, bazen hastalıkla, bazen sıhhatle gibi ferdi veya toplumsal planda denemeleriyle Rabbimiz sürekli onları kulluğa çağırırken yine onlar inanmamakta ısrarla diretirler. Bakın Rabbimiz bundan sonraki âyetinde bunu şöyle anlatır:
75. "Biz onlara acısak ve başlarındaki sıkıntıyı gidersek bile, azgınlıkları içinde bocalayıp kalırlar."

Eğer Biz onlara merhamet edip acımış olsaydık ve başlarındaki belâları, içinde bulundukları sıkıntılarını giderseydik, yine bu adamlar körleşerek azgınlıklarında direnirler, tuğyanlarında ısrar ederler ve şaşkın bir şekilde bocalayıp giderlerdi. Anlayabildiğimiz kada-rıyla bu insanlar şöyle düşünüyorlar. Şöyle değerlendiriyorlar: Allah'ın bu dünyada bize gücü yetmiyor. Bak kendisine karşı küfür içinde, isyan içinde bir hayat yaşadığımız halde, her gün kendisine küfrettiğimiz halde, elçisini, dinini, kitabını reddettiğimiz halde bize hiçbir şey yapamıyor. Şu gücümüz kuvvetimizle, şu medeniyetimizle biz Allah'ı yendik diyerek azgınlıklarına, küfürlerine, şirklerine Allah'la savaşla-rına devam ediyorlar. Halbuki eğer şu anda Allah onlara dokunmu-yorsa, bu Rabbimizin rahmetinin gereğidir, onlara acımasının gereğidir.
76. "Andolsun ki, Biz onları azapla yakalamıştık, yine de Rablerine boyun eğmemişler ve yakarmamışlardı."

Ama onları azapla yakaladık mı da yine Rablerine yönelme-diler, Rablerine boyun bükmediler ve O'na yalvarıp yakarmadılar. Yâni sevdikleri,

beğendikleri cinsten kendilerine bir şeyler verilince de Rablerine yönelmiyorlar, Rableri kendilerine merhametiyle muamele edince de kulluğa yanaşmıyorlar, kendilerine bir azap gönderdiği zaman da yine Allah'a yönelip, yalvarıp yakarmıyorlar. Rabbimiz En'âm sûresinde de bunun bir benzerini anlatır. Orada da önce onları belâlar, musibetler göndererek uyardığını, bundan ibret alıp adam olmayanları bolluklar yağdırarak, bolluk kapılarını açıvererek şımaranları azapla yakalayıverdiğini anlatır. İşte bu âyette de anlatılan budur. Bakın işte bundan sonraki âyette de Rabbimiz şöyle buyuruyor:

77. "Sonunda onlara şiddetli bir azap kapısı açtığımız zaman ümitsiz kalıverdiler."

Evet sonunda onlara şiddetli bir azap kapısı açtığımız zaman da tüm ümitlerini kaybederek, ümit inkisârına uğrayarak, şaşkın bir duruma düşüverdiler. Her şeylerini kaybetmiş bir vaziyette iblisleşiverdiler. Niye önceden böyle davrandınız? Niye Allah'ın önceki uyarılarından ibret alıp da adam olmadınız? Rabbiniz önce size merhamet edip iyilikler gönderdi. Rahmeti gereği size sayısız lütuflarda bulundu. Kitap gönderdi, peygamber gönderdi. Mal, mülk, sağlık, sıhhat, saltanat verdi. Sonra yine size olan merhametinden dolayı azabının habercileri olarak sıkıntılar, yokluklar, hastalıklar, belâlar gönderdi. Akıllarınız başınıza gelsin diye önce verdiği nimetlerini elinizden geri aldı. Sizi sıkıntılarla terbiye etti. Hiç olmazsa o zaman bari Rabbinize yalvarmalı, yakarmalı değil miydiniz? O zaman bari Rabbinize yönelmeli değil miydiniz? Dün elimizde olanlar bugün alındı, demek ki tüm bunları bize veren Rabbimiz bizi deniyor diyerek O'na itaate yönelmeli değil miydiniz? Ama işte insan oğlunun bu yapısı devam ediyor. İsyan içinde bir hayata devam ederken bir gün de Allah'ın azabı geliyor ve işleri bitiveriyor.

78. "Oysa, sizin için kulaklar, gözler ve kalpler var eden O'dur. Pek az şükrediyorsunuz."

Halbuki O Allah sizin bu gerçekleri anlayabilmeniz için size kulaklar, gözler ve kalpler de vermişti. Ama ne kadar da az şükrediyorsunuz? Evet Rabbiniz kendisini tanıyıp kulluğa yönelebilmeniz için göz, kulak ve kalp verdi. O halde sizler ne kadar da az şükrediyorsunuz? Yâni bunları, Allah'ın size verdiği bu kulluk vasıtalarını ne kadar da az kullukta kullanıyorsunuz? Allah'ın size verdiklerini ne kadar da az Allah için kullanıyorsunuz? Gözlerinizi ne kadar da az Allah'ın âyetlerini görmede, kulaklarınızı ne kadar da az Allah'ın âyetlerini, Allah'ın uyarılarını işitmede, kalplerinizi ne kadar da Allah'ın kitabını anlamada kullanıyorsunuz? Halbuki sizleri Bizim görsel ve işitsel âyetlerimize mutabakat edebilecek biçimde yarattık. Yâni sizin imtihanınıza

konu olarak görsel ve işitsel türden âyetler yarattık ve size bu âyetleri okuyabilecek, görüp değerlendirebilecek gözler, kulaklar ve kalpler verdik.

Evet Rabbiniz sizi böyle yarattığı halde, size bunca nimetler verdiği halde sizler bunları ne kadar da az kullukta kullanıyorsunuz? Şimdi düşünelim. Allah'ın verdiği bu nimetleri nerelerde kullanıyorsunuz? Acaba Allah'ın kullukta kullanın diye verdiği bu kulağı kimlere veriyoruz? Kimlere kulak veriyoruz? Kimlere kulak verdik bugüne ka-dar? Hanıma kulak verdik, çocuğa kulak verdik, amire, fısıltılara, dedikodulara, çevreye, TV'ye, bize lâzım olana, olmayana kulak verdik. Kimlere kulak vermedik ki bugüne kadar? Peki onlar mı verdi bize bu kulağımızı ki onlara veriyoruz onu? Niye Bakaraya, Âl-i İmrân'a, Nisâya, Mü'minûn'a ve Rasulullah'a kulak vermiyoruz?

Allah'ın size verdiği gözünüzü kimlere, nelere veriyorsunuz? Kalplerinizi kimlere açıyorsunuz? Kimlere gönül veriyorsunuz? Kalplerinizi o kalplerinizin sahibine mi açıyorsunuz? Yoksa başkalarına mı kaptırıyorsunuz? Kimleri daha çok seviyorsunuz? En çok Allah'ımı seviyorsunuz? Yoksa Allah sevgisine yer kalmayacak biçimde kalplerinize başka şeylerin sevgilerini mi dolduruyorsunuz? Niye böyle yapıyorsunuz? Niye şükretmiyorsunuz? Niye gözlerimizi Allah'ın âyetlerini görmede, kulaklarımızı Allah'ın âyetlerini işitmede, kalplerimizi Allah'ın âyetlerini anlamada kullanmıyoruz? Niye Allah'a kulluk yolunda tüm azalarımızla bir kavganın içine girmiyoruz? Niye hayatımızı, duyularımızı Allah'tan başkalarına feda ediyoruz?

Allah korusun. Kimse için istemeyiz, isteyemeyiz. Allah kimseye akıl, fikir, göz, kulak, kalp, noksanlığı, vücut noksanlığı, güç ve kuvvet noksanlığı, hidâyet noksanlığı, din iman noksanlığı vermesin. Bütün bunlar Rabbimizin bize en büyük lütuflarıdır, nimetleridir. Bu nimetleri hiçbir şeyle değiştiremezsiniz. Öyle değil mi? Şu elimizdeki kitap nimetini neyle değiştirebilirsiniz? Meselâ şu iki gözünüzü neyle değişebilirsiniz? Gözünüzü, kulağınızı, kalbinizi satın almaya gelseler ne istersiniz karşılığında? Kaça satarsınız onları? Veya şu anda kör bir adama, sağır bir adama sorsalar dünyayı mı istersin yoksa gözünü mü? Dünyayı mı istersin yoksa kulağını mı? Dünyayı mı istersin yoksa kalbini mi? deseler ne der o adam? Gözlerim görmedikten sonra on dünya verseniz neye yarar, ben dünya filan değil gözümü isterim demez mi? Kulağımı isterim demez mi? Aklımı isterim demez mi?

Eh şu anda bunların hepsine sahipsek bunlar adedince bize dünyalar verilmiş değil mi? Bunları veren kim? Allah. Peki tüm bu her biri dünyalarla değiştirilemeyecek nimetleri bize veren Allah karşılığında ne istemiş? Hiçbir şey. Peki niye O Allah'a kul olmazsınız? Niye teşekkür etmezsiniz Ona? Niye dinlemezsiniz Onu? Niye şükretmezsiniz? Niye bunları Ona kulluk yolunda kullanmaya yanaşmazsınız? Bütün bu Allah'ın verdikleri, istediğiniz zaman

ulaşabileceğiniz ucuz şeyler mi? Allah vermeseydi bütün bunları başka yerlerden bulabilecek miydiniz? Hiç düşünmez misiniz?

İşte anlatıyor Rabbimiz âyetlerinde. Bir kâfir, hidâyet nimetinden mahrum bir kişi yarın bir dünyaya sahip olsa, hattâ iki dünyaya sahip olsa bunların tamamını verecek ama cennete gidemeyecek. Evet iman, hidâyet bu kadar önemlidir. Öyleyse niye şükretmiyorsu-nuz Rabbinize? Niye bu kâfirlerin elindekilere imreniyorsunuz? Bir dü-şünsenize sahip olduğunuz şu imanın en azına sahip olanlara bile; şu anda üstünde gezdiğiniz dünyanın on misli bir makam verilecek.

79. "Sizi yerde yaratıp yayan O'dur ve O'nun huzurunda toplanacaksınız."

O Allah ki sizi yarattı, yaydı, arzda sizi tohumladı. Sizi yeryüzünde ekip tohumladı, yeryüzünde sizi yayıverdi, dağıtıverdi. Ve hepinizi sonunda toplayacak ve haşr edecek. Evet hepimizi yeryüzünde yaratan yayan sonra da öldürüp tekrar huzurunda toplayacak olan da Allah'tır. Bizi bu dünyada yayıvermiş Rabbimiz işte her birerimiz bir yerlere yerleşmişiz. Herkes için bir yer, bir yurt, bir vatan kılmıştır. Ne bu yerlerimizi, yurtlarımızı, vatanlarımızı biz kendimiz belirliyoruz, ne de dünyaya geleceğimiz zamanı biz tespit ediyoruz.

Ve bu konuda da Rabbimize hesap sorma hakkımız da yoktur. Yâni beni neden filan aileden getirmedin? Keşke beni falan babadan ve anadan dünyaya getirseydin! Veya beni İstanbul'da imtihan etseydin. Veya beni asr-ı saadette dünyaya getirseydin. Veya beni kadın olarak, erkek olarak yaratsaydın gibi bir itiraz hakkımız da yoktur. Bir yerlerde dünyaya getirir, bir yerlerde yaşatır, bir yerlerde öldürür ve en sonunda tekrar bizi huzurunda toplar.

80. "Dirilten de, öldüren de O'dur. Gece ile gündüzün bir-biri ardından gitmesi de O'nun emrine bağlıdır. Düşün-mez misiniz?"

Evet dirilten de O'dur, öldüren de. Hayat veren de O'dur bu hayatı alan da. Hayatın da, ölümün de sahibi O'dur. Gecenin gündüzün sahibi de O'dur. Geceyi gündüzü hiç şaşmadan peş peşe getirilmesi de O'na aittir. Geceye ve gündüze hükmeden de O'dur. Öy-leyse akletmiyor musunuz? Akletmek zorunda değil miyiz? Allah'ın verdiği şu akıllarımızla bu gerçeği anlamalı değil miyiz? Gözlerimizi O verdi, kulaklarımızı, kalplerimizi, varlığımızı, hayatımızı, gecemizi, gündüzümüzü O verdi. Tüm bu nimetlerimizi vereni hâlâ akletmiyor muyuz?

81. "Hayır; yine de öncekilerin dediklerini derler."

Bilâkis bunlar aynen kendilerinden öncekilerin dediklerini dediler. Anlamıyorlar bu insanlar. Akletmiyorlar, akıllarını kullanmıyorlar. Yoksa anlamak mı istemiyorlar? Anlamaya mı yanaşmıyorlar? Hep öncekilerin

ağızlarını kullanıyorlar. Hep öncekilerin söylediklerini söy-lüyorlar. Peki ne demişlerdi öncekiler?
82,83. "Öncekiler: "Ölüp toprak ve bir yığın kemik olduğumuzda mı diriltileceğiz? Andolsun ki biz ve daha önce de babalarımız tehdit edilmişti; bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir" demişlerdi."

Dediler ki yâni şimdi biz öldükten sonra, toprağın altında vücutlarımız toprak olduktan sonra, bir kemik yığınına döndükten sonra tekrar dirileceğiz ha? Bu kitap, bu peygamber böyle söylüyor ha? Şimdi biz böyle bir saçmalığa iman edeceğiz öyle mi? Hayatımızı böyle bir saçmalığa bina mı edeceğiz?

Daha önce bizler de, babalarımız da bununla vaad olunduk. Bu iş yeni bir iş değil ki. Tarih içinde hep gündeme getirilmiş bir iştir bu. Adem (a.s) söyledi bunu, Nuh (a.s) söyledi, Sâlih (a.s) söyledi, tüm peygamberler söyledi bunu. İyi de madem ki yüz yıllardır, bin yıllardır söylenip duruyor bu iş, öyleyse hani nerede bu? Niye gel-miyor? Niye gerçekleşmiyor? Niye kopmuyor bu kıyâmet? Yok yok:

Başka değil bu eskilerin masalıdır. Eskiden beri konuşulup durulan ama bir türlü gerçekleşmeyen bir mitolojidir. Kendi felsefeleri efsane değil de Allah'ın âyetleri efsane. Akılsız, zavallı insanlar. Allah'ın ölüm yasasından kurtulabileceklerini mi zannediyorlar da böyle zavallıca laflar ediyorlar?

Evet öncekilerde böyle dediler, sonrakiler de böyle dediler, şimdikiler de böyle diyorlar. Kıyâmete kadar tüm kâfirler aynı şeyi söylüyorlar, söyleyecekler. Aksi takdirde âhireti kabul etseler şu anda yaşadıkları hayatı yaşamaları mümkün olmayacaktır. Âhireti kabul ettikleri anda tüm iştahları, tüm rahatları kaçacak ve hayatları zehir zindan olacaktır. Hem âhiret var diyecekler, hem diriliş var diyecekler hem de kâfirce, zâlimce, keyiflerince bir hayat yaşayabilecekler bu mümkün değildir.

Öyle değil mi? Allah'ı, âhiretin varlığını kabul eden bir insan bu dünyada keyfine göre bir hayat yaşayabilir mi? Bu kesinlikle mümkün değildir. Keyfine göre yaşayabilmek için önce Allah'ı, âhireti diskalifiye etmek zorundadır. İşte öncekilerin de sonrakilerin de dedikleri, yaptıkları budur. Ama Rabbimiz kullarına o kadar merhametli ki bakın tekrar tekrar onları uyarmaya devam ediyor:
84,85. "Ey Muhammed! De ki: "Biliyorsanız söyleyin, yer ve onda bulunanlar kimindir? "Allah'ındır" diyecekler, "Öyleyse ders almaz mısınız?" de."

Peygamberim de ki onlara, haydi biliyorsanız söyleyin bakalım, yeryüzü ve içinde bulunanlar kimindir? Bu dünya ve içinde bulunan varlıkların tamamı kimindir? Derler ki, diyecekler ki Allah'ın. Diyebilirler mi ki acaba bizimdir? Dünya da içindekiler de bizimdir, dünyanın da içindekilerin de sahibi biziz diyebilirler mi ki acaba? Ama tarihin başlangıcından bu yana en zâlim, en şaşkın

bir kâfirin bile ağzından böyle bir şey duyulmamıştır. Eğer böyle bir iddiada bulunacak birisi çıkarsa ahmaklığın, alçaklığın zirvesindedir o kişi.

Evet böyle bir soru sorulsa diyecekler ki göktekiler ve yer-dekiler Allah'ındır. Peki o zaman siz kiminsiniz? Siz kime aitsiniz? Siz kimin kulusunuz? Hiç düşünmüyor musunuz? Madem ki bu mülkün sahibi Allah'sa, madem ki göklerin ve yerin sahibi Allah'sa niye sahibinize kul olmuyorsunuz? Niye mâlikinizin istediği gibi bir hayat ya-şamıyorsunuz? Eğer bu dünyanın, bu dünyadakilerin kendilerine ait olduğunu iddia eden birileri çıkarsa. Bu arza, bu ülkeye, bu şehre egemen benim diyen bir ahmak, bir zavallı çıkarsa o zaman şunu so-run ona:
86,87. "Yedi göğün de Rabbi, yüce arşın da Rabbi kimdir?" de" "Allah'tır" diyecekler!" Öyleyse O'na karşı gel-mekten sakınmaz mısınız?" de."

Peki yedi kat gökyüzünün ve yüce arşın Rabbi kim? Bu göklerin ve arşın sahibi kim? Yedi kat gökyüzüne ve arşa egemen olan kim? Bunlara söz geçiren kim? Gökler ve arş kimi dinler? Haydi bakalım diyebilirseniz deyin oralar da bizim diye. Söyleyin bakalım oralarda da sözünüzün geçtiğini. Diyebilir misiniz bunu? Haydi söz geçirin bakalım semavat ve arşa. Yapabilir misiniz? Becerebilir misiniz?

Hayır hayır ister kabul, edin ister etmeyin, göklerin de yerlerin de, göktekilerin de, yerdekilerin de, arşın da Rabbi Allah'tır. Zaten bakın bu soruya da diyecekler ki Allah. Evet evet bu soruya herkes böyle cevap verecek. Herkes göklerin, arşın Rabbinin Allah olduğunu itiraf edecek. Peki o zaman muttaki olmaz mısınız? Böyle bir Rabbe takvalı olmaz mısınız? Böyle bir Rab için bir hayat yaşamaz mısınız? Böyle bir Rabbin gösterdiği kulluk yoluna girmez misiniz? Niye muttakiler olmuyorsunuz?

Ve üçüncü bir soru daha:
88,90. "Biliyorsanız söyleyin her şeyin hükümranlığı elinde olan, barındıran fakat himayeye muhtaç olmayan kimdir?" de. "Allah'tır" diyecekler;" Öyleyse nasıl aldanıyorsunuz" de. Hayır; Biz onlara gerçeği getirdik ama, onlar yalancıdırlar."

Her şeyin melekûtu, mülkiyeti, sahipliği kime aittir? Her bir şey kimindir? Allah'ındır. Mülkün sahibi Allah'tır. Mülk elinde olan, mülke egemen olan Allah'tır. Mülkünde ortağı olmayandır Allah. Tüm mülkü üzerinde söz sahibi olan O'dur.

Allah, herkesi ve her şeyi barındıran fakat kendisi barınmaya muhtaç olmayandır. Herkesi koruyan, kollayan fakat kendisi korunmaya, himayeye

muhtaç olmayandır. Herkese hakim olan, herkese egemen olan ama kendisine hiç kimse hakim olamayandır. Haydi biliyorsanız söyleyin bakalım kimindir mülk? Kimindir hükümranlık? Göklerin ve yerin egemenliği kime aittir? Göklere ve yere söz geçiren kimdir? Herkese müdahale eden, her kese hayat veren, öldüren, ama kimsenin kendisine müdahalesine izin vermeyen kimdir?

Bu soruya da diyecekler ki Allah'ındır. O Allah'tır diyecektir. Tüm varlıkların egemenliği, tüm varlıkların yönetim yetkisi Allah'a aittir. Göklerin ve yerin mülkiyeti Allah'a aittir. O'na denk hiç bir güç ve kuvvet sahibi de yoktur derler. O zaman de ki onlara peygamberim, öyleyse niye aldanıyorsunuz? Niye Allah'ı bırakıp ta başka bir hayata gidiyorsunuz? Niye aldanıyorsunuz? Biz onlara gerçeği indirdik ama onlar ise yalanlıyorlar.

Rabbimiz peygamberine sor diyor: Göklerde ve yerlerde olanlar kimindir? İşte hepimize sorulan bir soru. Yeryüzü kimindir? Ve yeryüzünde olanlar kimindir? Diyecekler ki Allah'ındır. Peki yedi göğün ve arşın Rabbi kim? Diyecekler ki Allah'ındır.

Peki o zaman aklınızı başınıza almaz mısınız? De ki göklerin yerin, meleklerin, cinlerin, insanların, hayvanların, bitkilerin, canlıların, cansızların Melekûtu, mülkiyeti kimin? Herkesin mâliki, sahibi, yöneticisi, Rabbi kim? Diyecekler ki Allah. Peki o zaman niye Allah'ın âyetlerine değil de sihirbazların sözlerine tabi oluyorsunuz? Niye Rabbi-nizin âyetlerini bırakıyor da zâlimlerin tâlimatlarına tabi oluyorsunuz?

Biz onlara hakla geldik, onlara hakkı getirdik ama onlar yalancıdırlar. İstedikleri kadar müşrikler yalanlasın, biz Rabbimizi aynen kendisini tanıttığı gibi tanıyor ve iman ediyoruz. Tüm varlıkların da, bizim de sahibimiz, Rabbimiz O'dur ve biz O'ndan başka sahip, O'n-dan başka Rab ve İlâh tanımıyoruz. Biz hayatımızı sadece O'nun için ve sadece O'nun belirlediği yasalar istikametinde yaşarız.
91. "Allah çocuk edinmemiştir; O'nun yanında hiçbir İlâh yoktur, olsaydı, her İlâh kendi yarattığı ile beraber gider ve birbirinden üstün olmağa çalışırlardı. Allah onların vasıflandırdıklarından münezzehtir."

Allah'la birlikte O'nun yetkilerine sahip bir İlâh olmadığı gibi O Allah asla bir evlât da edinmemiştir. Allah'a oğullar kızlar izafe etmek O'na en büyük iftiradır. O'nun ne oğulları, ne kızları vardır, ne de or-takları, yardımcıları, yetkilileri. Eğer Onunla birlikte başka İlâhlar olsaydı, O'nun egemenliğine, mülküne, saltanatına ortaklar olsaydı, O'ndan başka yetkililer bulunsaydı, başka yaratıcılar olsaydı o zaman her bir İlâh kendi yarattıklarıyla beraber gider ve birbirinden üstün ol-maya, birbirlerine galip gelmeye çalışırlardı. Yâni her bir İlâh kendi yarattıklarına hakim olmaya çalışır, yarattıklarını safına alarak biri di-

ğeriyle savaşmaya kalkışır, biri diğerine galip gelmeye yönelirdi. Böylece bu kâinatta düzen denge diye bir şey olmazdı.

Olacak şey midir bu? Allah onların vasfettiklerinden, söylediklerinden, iftiralarından, yakıştırmalarından münezzehtir, uzaktır, yücedir, üstündür.

Evet bu asla mümkün değildir. Göklerde ve yerde birden çok İlâhın olması asla mümkün değildir. Çünkü öyle olsa biri diğerine galip geldiği zaman ötekinin İlâhlığı düşecektir. Her biri birbirine galip gelemeyecek olsalar bu da mümkün değildir. Çünkü o zaman bu âlemde iki ayrı tercihte birinin dediği ne olacaktır? Öbürünün dediği ne olacaktır? Arzuları, emirleri çatışan bu tanrılar göklerin ve yerin düzenini bozarlardı. Eğer birbirinden bağımsız İlâhlar, Rabler, yöneticiler, egemenler olsaydı bir saniye bile bu düzen devam etmezdi. Çünkü bakıyoruz alemde tek bir yasa var, tüm bu kâinatta geçerli, bir tek İlâh var, bir tek Rab var egemen, sadece O'nun iradesi geçerlidir. Halbuki arşın sahibi olan Allah onların vasıflandırdıklarından münezzehtir, uzaktır. Rab olarak, İlâh olarak, yaratıcı olarak Allah; sadece Allah vardır.
92. "O, görülmeyeni de, görüleni de bilir. Koştukları ortaklardan yücedir."

Allah gaybın da, şehadetin de, bilinen ve görünenin de, bilinmeyen ve görünmeyenin de bilicisidir. Şu varlıklar aleminde bildiğimiz bilmediğimiz, gördüğümüz görmediğimiz her şeyi bilen, hiçbir şey bilgisinin dışında kalmayan Allah'tır. Ve O müşriklerin şirklerinden de çok çok yücedir. Onların iddialarından, iftiralarından yücedir Allah. Onların yakıştırmalarından yücedir, üstündür.

Müşrikler istedikleri kadar Allah'ı yanlış tanısınlar. İstedikleri kadar Allah'ın yetkilerini parçalamaya çalışsınlar. İstedikleri kadar Allah sıfatlarını Ondan başkalarına vermeye, yeryüzünde Allah'tan başka yetkililer kabul edip hayatlarında onların da söz sahibi olduklarını iddia etmeye çalışsınlar. İstedikleri kadar tamam göklerde İlâh Allah'tır, ama yeryüzünde başka İlâhlarımız da var. Namazın, orucun, zekâtın İlâhı Allah'tır ama hukukun İlâhları başkalarıdır. Abdestin İlâhı Allah'tır, ama ekonominin İlâhları başkalarıdır. Haccın İlâhı Allah'tır, ama kılık kıyafetin İlâhları başkalarıdır diyerek istedikleri kadar müşrikçe bir kabulden yana olsunlar. Allah onların bu iddialarından, bu zırvalarından münezzehtir. Çünkü Allah tek İlâhtır. Oğlu da yoktur, kızı da yoktur, yetkilileri de yoktur, ortakları da. Allah böyle iftiralardan çok uzaktır.

İşte Rabbimiz bu âyetlerinde kendini tanıtıyor. Allah'ı Allah'ın kendisini tanıttığı gibi tanıyıp kabul etmedikçe kişi Müslüman olamaz. Kitabıyla Allah'ı tanıyacağız, elçisiyle Allah'ı tanıyacağız ve O'na O'nun istediği şekilde iman edecek, O'nun istediği şekilde kulluk yapacak, O'nun istediği şekilde hayat

yaşayacak, O'nu övecek, O'nu yüceltecek, O'nun övdüklerini övecek, O'nun yüceltin dediklerini yüceltecek ve böylece Müslüman olacağız.

93,94. "De ki: "Rabbim! Onların tehdit olundukları şeyi bana mutlaka göstereceksen, o zaman beni zâlim milletin içinde bulundurma."

De ki, ey Rabbim, eğer bu kâfirlere, bu zâlimlere, yeryüzünde Seni reddedenlere, Senin yetkilerini sınırlandırmaya çalışanlara, Sana hayat tanımamaya çalışanlara, Seninle ve dininle savaşa tutuşanlara tehdit ettiğin azabı bana göstereceksen. Eğer onlara vaadettiğin dünya azabını, dünya rezilliğini, dünya helâkini bana gösterecek, benim gözümü bununla aydın edeceksen, eğer ben hayattayken onlar helâk olacaklarsa. Nuh kavmine gönderdiğin bir tûfan gibi, Âd kavmine gön-derdiğin bir rüzgar gibi, Semûd kavmine gönderdiğin bir sayha gibi, Lût kavmine gönderdiğin meleklerinin onları altüst ettiği gibi, Firavunlara gönderdiğin bir deniz azabı gibi şu beni yalanlayanlara da eğer bir azap göndereceksen, ne olur ya Rabbi beni bu zâlimlerin içinde kılma. Beni bu zâlimlerin içinde tutma ya Rabbi. Beni bunlarla beraber sayma ya Rabbi.

Benim onlarla bir ilgim alakam yoktur. Ben onların tüm küfürlerinden, şirklerinden uzağım. Ben Senin ulûhiyet ve rubûbiyetini par-çalamıyorum. Ben Senden başka Rab ve İlâh kabul etmiyorum. Ben Sana, Senin kendini tanıttığın gibi iman ediyor ve Senin benden istediğin kulluğu bütün gücümle icra etmeye çalışıyorum. Eğer oları helâk edeceksen ben onlarla beraber değilim. Beni onlardan sayma ya Rabbi. Beni Sana teslim bir mü'min say. Beni kâfirlerden ve müşriklerden sayma. Ne güzel bir yakarı değil mi? Bakın Rabbini ve O'nun gücünü çok iyi tanıyan ve O'nun azabından korkan Rasulullah'ın bu duasına, bu talebine karşılık Rabbimizin cevabı da şöyle oluyordu:

95. "Biz onlara vaadettiğimizi sana elbette gösterebiliriz."

Biz onlara vaadettiğimizi muhakkak ki sana göstermeye kâdiriz. Biz buna güç yetireniz. Onlara tehdit ettiklerimizin tümünü nasıl sana indirdiğimiz bu kitapta bildirmişsek, şüphesiz ki onlara uygulayacağımız o azapları sana göstermeye de kâdiriz. Ama bu sana düşen bir iş değildir. Bu seni ilgilendiren bir şey değildir. Sana düşen şudur:

96. "Kötülüğü en iyi ile sav. Onların vasıflandırmalarını Biz daha iyi biliriz."

Kötülüğü iyilikle def et. Kötülüğe iyilikle mukabelede bulun. Kötülük yapanlara karşı iyilik yap. Onlar, o kâfirler, o zâlimler, o müşrikler sana karşı ne yaparlarsa yapsınlar, sana karşı nasıl bir tavır sergilerlerse sergilesinler sen onlara en güzel bir şekilde davran ve onların Müslüman olmalarına sa'y et. Onlar sana karşı ne yaparlarsa yapsınlar, sen onların hidâyetleri için çırpın. Sen sana düşmanca tavır takınanlara karşı nasuh ol. İşte Rabbimizin tüm elçilerinden istediği budur. Elçiler tüm yalanlamalara, tüm düşmanlıklara, tüm eziyetlere karşı, karşısındakilere nasuh davranacaklar. Onlar her türlü kötülükleri, her türlü

zulümleri Allah elçilerine lâyık görecekler ama o peygamberler yine de onlara karşı hayırhah olacaklar, onların iyiliğini, onların kurtuluşunu isteyecekler ve buna sa'y edecekler. Tekrar tekrar onları hakka dâvet edecekler, her fırsatta İslâm'a çağıracaklar, onların kurtuluşu için çırpınacaklar, onları cehenneme gidişten engelleyip cennete kazandırmaya sa'y edecekler. Zor değil mi? Konuşması kolay da, iddiası kolay da gerçekten uygulaması çok zordur.

İşte bir kaç kere birisine gidiyoruz, anlamadı, dinlemedi diye kızıp, küsüp siliveriyoruz onu. Bizim şu gidişlerimizi yüzle katlayın, binle katlayın, 950 yıl gidecek ayaklarına Allah'ın elçisi, alaya alınacak, şahsiyeti rencide edilecek, deli denilecek, sihirbaz denilecek, dövülecek, sövülecek ama yine de kırılıp dökülmeden onların ayağına bir daha, bir daha gidecek. Çok zor değil mi böyle bir düşmanın ayağına bir daha, bir daha gitmek? Çok zor değil mi hâlâ bu düşmanlara karşı iyi niyet beslemek? Çok zor değil mi bu düşmanların bir gün hidâyetini umarak her şeylerine göğüs germek? İşte Allah'ın elçileri bununla emrolundular ve bunu yaptılar. Bu zoru başardılar o kutlu insanlar. Gerçekten onların bu sabırlı halleri çok mükemmeldir ve bize örnektir.

Biz onların yakıştırmakta olduğu şeylerin hepsini en iyi şekilde biliriz. Evet onlar Allah hakkında, Allah'ın dini hakkında, peygamber hakkında ne diyor? Neler uyduruyor? Allah bilmektedir. Sen sorumlu olduğunu yapmaya devam et. Sen sabırla yoluna devam et. Sen na-suh olarak onları Allah'ın dinine dâvete devam et, gerisini Bize bırak. Ama peygamberin, peygamber yolunun yolcularının sabırla kulluklarına, sabırla insanları Allah'a kulluğa dâvetleri konusunda en büyük engel, en büyük ayak bağı şeytanlardır. Peygamber ve Müslüman, Allah kullarını Allah'a dâvet ve sabır savaşına girdiği andan itibaren şeytan ve dostları vesveselere başlayacaklardır. Hem dâvetçiye hem de özellikle dâvetin muhataplarına vesveseler vererek onları bu dâvete karşı çıkmaya, dâveti kabul etmemeye çağıracak. Sakın kabul etmeyin, bunun aslı yoktur diyecek. O peygamber sizin gibi bir beşerdir diyecek. Onun derdi sizin üzerinizde hegemonya kurmaktır diyecek. O sizin atalarınızın yolunu bozmak istiyor diyecek. Peygamberin va'd lerine karşı alternatif va'd ler geliştirecek. Peygamberin kitabına alternatif kitaplar, peygamberin hayat programına alternatif sistemler geliştirecek. Peygamberin bahsettiği cennete karşılık dünya cennetleri, cehenneme karşılık dünya azapları, dünya zindanları, dünya azapları geliştirecek. İnsanlardan çoğu şeytanın vartalarına düşerek peygambere karşı gelirlerken, bir kısmı da şeytanın iğvalarını tanıyarak peygamber safında yer alacak.

Peygamber ve Müslüman her şeye rağmen sabırla yoluna devam edecek. Şeytanın kışkırttığı kâfirler tüm hışımlarıyla peygamber ve taraftarlarının üzerine çullanırlarken onlar da sabırla yine onların kurtuluşu için, cennetleri için çırpınmaya devam edecek. Bu sefer şeytan Peygambere ve Müslümanlara gelecek onları tahrik edecek. Sen yüzde yüz haklı iken sana saldıran bu insanlara

karşı niye sabrı, susmayı tercih ediyorsun? Seninle alay eden bu insanlara karşı niye bir cevap vermiyorsun? Niye sen bu düşmanların hakkında hâlâ iyi niyet taşıyorsun? Onların sana yaptıklarının aynıyla sen de mukabelede bulunsana diyecek. İşte insan ve cin şeytanlarından gelen bu iğvalara karşı Peygamber ve Müslüman Allah'a sığınacak. Çünkü Peygamber ve Müslümanlar bu şeytanların iğvalarına kapılarak kötülüğe kötülükle mukabeleye yöneldikleri anda kesinlikle kaybedeceklerdir. Bakın işte bundan sonraki âyetinde Rabbimiz onu şöylece ortaya koyuyor:

97, 98. "De ki: "Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından Sana sığınırım. "Rabbim! Yanımda bulunmalarından da Sana sığınırım."

Evet peygamberin ve onun yolunun yolcularından Rablerine şöyle demelerini istiyor Allah. Ey Rabbimiz, şeytanların hemezatın-dan, şeytanların vartalarından, kışkırtmalarından Sana sığınırım. Evet Peygamber ve Müslüman şeytanlara karşı Allah'a sığınacak. Başka sığınacak bir kapı yoktur. Allah'a sığınmaz da kendimize, kendi gücümüze kuvvetimize güvendiğimiz anda kaybederiz. Kendi kendimize şeytanlarla baş etme imkânına sahip değiliz. Çünkü bakın işte Rab-bimiz kitabında bize bu konuda yol gösteriyor ve onlardan kendisine sığınmamızı emrediyor. Bizi, bizden daha iyi tanıyan, şeytanları bizden daha iyi tanıyan Rabbimiz bizden bunu istiyorsa elbette biz de onlardan Allah'a sığınmak zorunda kalacağız. Sadece Allah'a güvenecek, Allah'a sığınacak ve O'nunla onlardan kurtulma imkânı bulacağız. Değilse Rabbimize sığınmadan şeytanlardan korunmamız mümkün olmayacaktır bunu unutmayalım.

Bir de şundan sığınacağız. Ey Rabbim onların yanımda bulunmalarından da Sana sığınırım. Onlar benim yanımda olmasınlar. Onlar bana yaklaşmasınlar. Ben onlarla birlikte olmayayım. Beni onların etki alanında kalmaktan koru ya Rabbi. Bana yardım et de; Ben onlarla barışık olmayayım. Beni koru da; ben daima onlarla bir savaş içinde olayım. Yardımınla onlara karşı direnip Müslümanca kalabileyim.

99,100. "Onlardan birine ölüm gelince: "Rabbim! Beni geri çevir, belki, yapmadan bıraktığımı tamamlar, iyi işler işlerim" der. Hayır; bu söylediği sadece kendi lafıdır. Tekrar dirilecekleri güne kadar arkalarında geriye dönmekten alıkoyan bir engel vardır."

Ta ki onlardan birine ölüm geldiği zaman, yâni şeytanların iğvasına kapılan, şeytanlardan Allah'a sığınmayıp onların emrine giren, Allah'ın istediği bir hayatı değil şeytanların istediği bir hayatı yaşayan birisine ölüm geldiği zaman. Ya şeytanın azdırdıklarından, saptırdıklarından birine, ya da bizzat o şeytanlardan herhangi birisine ölüm geldiği zaman der ki ya Rabbi beni döndür, ne olur bana biraz daha müsaade et de biraz daha yaşayayım da daha önce

yapmadığım sâlih ameller işleyeyim, daha önce yaşamadığım sâlih bir hayatı yaşayayım. Ne olur beni biraz geciktir de Müslümanca bir hayat yaşayayım. Hayır hayır bu sadece ağızlarından geveledikleri bir sözdür. Sadece bir lakırdıdan ibarettir bu. En'âm'da da eğer bunlar geri döndürülselerdi yine eski hayatlarına, eski şirklerine, eski küfürlerine, eski nifak ve şikaklarına dönerlerdi buyurur Rabbimiz.

Yâni bunların bu geri döndürülme talepleri iyi bir Müslümanlık değil sadece gördükleri sorgulamaktan ve azaptan kurtulmaktır. Çünkü dünya üzerinde onlara bu gerçeği anlayabilecekleri, Müslümanca bir hayat yaşayabilecekleri uzunca bir ömür verildi, fırsat verildi. Kendilerine uyarı üstüne uyarılar gönderildi. Görsel ve işitsel âyetler sunuldu. Ama buna rağmen onlar tüm bu âyetleri, tüm bu uyarıları görmezden geldiler. Ama işte şimdi melek karşılarına çıkıp ta azaplarından, cehennemlerinden haberdar olunca ya Rabbi ne olur bizi geri döndür diyorlar. Asla! Allah artık onları geri döndürmeyecek.

Ölümlerinden sonra dirilecekleri ana kadar onların arkasında bir berzah var. Yâni dirilecekleri zamana kadar bekleyecekleri, kalacakları bir yer var. Bir yerde dirilişi bekleyecekler onlar. Ve nihâyet bir gün kalkış emri gelecek:

101. "Sur'a üflendiği zaman, o gün, aralarındaki soy yakınlığı fayda vermez ve birbirlerine de bir şey soramazlar."

Sura üfürüldüğü zaman o gün artık aralarında soy sop yakınlığı, birbirlerini sorup soruşturmaları, birbirleriyle yakından ilgilenmeleri de olmayacak. Birbirlerine sıcak bir kucak açmaları, yardımlaşmaları da olmayacak. Birbirlerine hiçbir şey soramayacaklar, birbirlerinden hiçbir şey isteyemeyecekler. Tüm akrabalık bağları, tüm dostluk bağları bitmiştir artık. Kavgalarının, saltanatlarının hiçbir özelliği kalmamıştır.

Bir hadislerinde bu konunun açıklanması sadedinde Allah'ın Resûlü şöyle buyurur:

"***Her kimi de ameli geciktirecek olursa nesebi onu öne geçiremez."***

Ameli eksik olanın, amelleri bozuk olanın nesebi onu kurtara-maz. Öyleyse hiç kimse nesebine güvenmesin. Efendim işte ben pey-gamber çocuğuydum, ben peygamber torunuydum, ben falan zarın damadı muhteremleri, ben falan zatın evlad-ı tahireleri idim, ben şu kadar yıl falan zat-ı muhteremin hizmetinde bulunmuşum, ben falan zatın eteğinden tutup onun tekkesinde çorba içmiş adamım. Bunların hepsi boştur.

Evet sura üfürüldüğü andan itibaren her şey bitmiştir. Tüm ar-kadaşlıklar, tüm akrabalık bağları, tüm protokoller ve tüm ilişkiler bit-miştir.

Böyle bir günün heyecanıyla tir tir titreyin ki o gün oğul babadan, baba oğuldan kaçacak, kadın kocadan, koca karısından kaçacaktır. Hiçbir kimseden fidye kabul edilmeyecek. Dünya kadar malınız mülkünüz olsa bile beş para etmeyecek. Hiçbir kimseden de fidye kabul edilmeyecek. Hiçbir kimse de kimseye şefaat edemeyecek, herkes Rabbinin huzurunda bir hesabın beklentisi içinde olacaktır. Ve hiç kimseye de yardım olunmayacaktır. Öyleyse gelin ey insanlar o günün heyecanıyla, o günün sıkıntısıyla Allah'ın size verdiği nimetleri hatırlayın ve hazırlıklı olun. O gün bizi kurtaracak olan iyi ameller işlemeye koşalım. İşleyeceğimiz amellerle Rabbimizi kendimizden razı etmeye çalışalım ve sadece buna güvenip başka hiçbir şeye bel bağlamayalım.

Sakın ha filanların Allah'la arası iyidir, benim de onlarla aram iyidir, o halde onlar beni kurtaracak ümitleriniz olmasın. O gün ne ba-banın evladına, ne evladın babasına, ne kocanın karısına, ne amirin memuruna sağlayabileceği bir şey yoktur. Herkes yardımcısız ve yal-nız olarak Allah'ın huzuruna gidecektir. Melikler yalnız, malikler yalnız, hükümdarlar, krallar yalnız, hacılar, hocalar yalnız ve hattâ peygamberler bile yalnız. Hepsi de çaresiz işlediklerine karşılık, yaşadıkları hayatlarına karşılık Allah'ın kendilerine vereceği hükme razı olacaklardır. Ulü'l azim peygamberlerden Hz. Nûh (as) oğlunu, İbrahim (as) babasını kurtaramayacaktır.

Bakın Buhâri'de 1375 nolu hadiste İbrahim (as) ile babası Âzer arasında kıyamet günü geçecek bir olay anlatılır. İbrahim (as) yüzü gözü toz toprak içinde perişan bir vaziyette karşılaştığı babasına: Baba! Ben sana bana âsî olma dememiş miydim? buyuracak. Babası Âzer de işte şimdi sana âsî olmayacağım diyecek. Bunun üzerine Hz. İbrahim'in: Ya Rab! Sen bana insanların tekrar dirildikleri günde beni rezil ve rüsva etmeyeceğini vaad etmiştin. Şimdi babamın bu durumunu görmekten benim için daha çok ar ve hayayı mûcib bir rüsvalık olabilir mi? diyecek. Allah da: Ya İbrahim, ben cennetimi kâ-firlere haram kıldım buyuracak. Sonrada ayaklarının altından yaka-lanarak babasının cehenneme yuvarlandığını görecek buyuruluyor.

Bakın Allah'ın Resûlü Şuarâ 214. âyetiyle akrabalarını, yakınlarını uyarmakla görevlendirilince tüm yakınlarına şöyle diyordu:

"Ey Kureyş topluluğu, sizler canlarınızı Allah'tan satın almaya ve kurtarmaya bakınız, vallahi benim Allah'a karşı size hiçbir faydam dokunmayacaktır. Ey Ra-sûlullah'ın halası Safiye, bilmiş olasın ki Allah'a karşı benim sana hiçbir faydam olmayacaktır. Ey Muhamme-d'in kızı Fatıma, malımdan neyi istersen benden iste, istediğini benden alabilirsin, ama unutma ki Allah'a karşı benim sana hiçbir faydam olmayacaktır."

(Buhâri, K. Vesaya 3/190)

Evet bir peygamber bile böyle derse gerisini siz düşünün.

102,103. "Tartıları ağır gelenler, işte onlar kurtuluşa ermiş olanlardır. Tartıları hafif gelenler, işte onlar, kendilerine yazık edenlerdir, cehennemde temellidirler."

O gün tartıları ağır gelenler felâha erenler, kazananlardır. Ama kimin tartısı da hafif gelirse işte onlar da kendilerine yazık etmiş, kendilerini bozuk para gibi harcamış insanlardır. Ve işte onlar ebediyen cehennemde kalacaklardır. Evet terazileri ağır basanlar, yâni ya terazilerinin hayır kefesine konulanları ağır basanlar, ya da terazisinde iyi amelleri ağır basanlar, ya da teraziye konan amelleri, değerlendirilmeye tabi tutulan amelleri Allah katında değer ifade edenler, Allah katında ağırlığı olan amellerin sahibi olanlar demektir. Evet kendilerinin, sözlerinin, kelimelerinin, düşüncelerinin, amellerinin, hayatlarının tartılacağı terazileri ağır basanlar, ya da amelleri, düşünceleri, hayatları Allah katında bir ağırlık, bir değer ifade edenler felâha ermişler, kurtulmuşlardır.

Peki acaba bugün bu ameller belli değil mi? Elbette belli. Rab-bimiz kendi katında değer ifade eden amelleri, katında ağırlığı olan bir hayatı bu dünyada kitabıyla bize haber vermiştir. Hangi ameller değerli, hangileri değersiz, hangileri ağır hangileri hafif bunları kitabında anlatmıştır. Bu konuda vahiy kriterdir, kıstastır. Evet işte bu kitaba göre bir hayat yaşayanlar kurtulacak, hayatını bu kitaba göre yaşamayanlar da kaybedeceklerdir. Onlar cehenneme gideceklerdir. Öyle bir cehennem ki:

104. "Ateş onların yüzlerini yalar, dişleri sırıtıp kalır."

O ateş onların yüzlerini yalayıp yutacak, dişleri de sırıtıp kalacak. Ateş bir anda yüzlerinin derisini bitirecek te sırıtıp kalan bir kelle haline geliverecekler. Böyle bir cezadan, böyle bir akıbetten Rabbim hepimizi korusun. Korkunç bir şey.

Rabbimiz bize ölüm ötesi hayatın bir görüntüsünü sundu. Yarın mutlak sûrette olacakları bize rahmetinin gereği olarak bugünden olmuş gibi sunuverdi. Bizi yarın mutlak karşılaşacağımız bir akıbetle uyarıverdi. Ölüm gelir bir insana. Ölüm öncesinde Allah'ın istediği bir hayatı yaşamayan kimse pişmanlık içinde geri döndürülmek ister. Ya Rabbi, ne olur beni geri çevir de senin istediğin gibi bir hayat yaşayayım. Yapmam gerekirken yapmadıklarımı yapayım, yapmamam gerekirken yaptıklarımı terk ederek Müslümanca bir hayatı Sana takdim edeyim der. Rabbim buyurur ki bu sadece ağzından gevelediği bir sözdür. Pratikte bu lakırdının hiçbir değeri yoktur. Esasında geri dönüş mümkün değil de bu

adamlar geri dönseler de yine Allah'a kulluğa değil de eski hayatlarına dönecekler.

Ve ölümün gerçekleşmesinden sonra tekrar diriliş dönemine kadar ara dönem, berzah dönemi, o kabir alemi devam edecek. Nihâyet bir gün sur üfürülecek, kıyâmet kopacak ve insanlar ayağa kalkacaklar. Her şey bitmiş, sadece söz konusu amel var, iman var, Allah için yaşanan bir hayat ya da küfür var, isyan var, Allah'ın istemediği bir hayat var. İşte bunlar değerlendirilecek ve karar verilecek. Orada hiç kimsenin yapabileceği bir şey de yoktur. Kimsenin kimseye sağlayabileceği hiçbir şey yoktur. Kabul edilen, reddedilen cennet, cehennem, melekler insanların gözlerinin önünde durmaktadır. Artık orada ben Allah'a, cennete, cehenneme, meleklere, âhirete iman et-tim demenin hiç bir anlamı da kalmamıştır.

Daha önce yaşadığı hayatta inanmayan bir kimsenin orada ben inandım demesinin hiçbir değeri olmayacaktır artık. Dünyada ya-pılıp edilenler oraya aktarılmış ve tartılmaktadır. Tartısı ağır gelenler kurtulurken, hafif gelenler de cehennemi boylayacaklardır. Kâfir olarak, müşrik olarak gelenler ebediyen, hiç çıkmamacasına cehennemde kalırlarken, ateşin yüzlerini yalayacağı korkunç bir azabın içinde kalırlarken, mü'min oldukları halde Allah'ı razı edecek amelleri az, günâhları çok olanlar belli bir süre cehenneme gidecekler. Allah onlara orada şöyle bir soru soracak:

105. "Allah: "Âyetlerim size okunurken onları yalanlıyordunuz değil mi?" der."

Size Benim âyetlerim okunmadı mı? Size Benim âyetlerim du-yurulmamış mıydı? Duymamış mıydınız âyetlerimi? Haberiniz yok muydu âyetlerimden? Siz onu yalanlamıştınız değil mi? Benim âyetlerimi yok saymıştınız değil mi? Beni âyetlerimden habersizdiniz değil mi? Âyetlerimin uyarısına rağmen ne işiniz var şimdi burada? Bu yanılgılarınız niçin sizi bu cehenneme getirdi? Niye Benim âyetlerimle ilgilenmediniz? Benim uyarılarımı niçin kale almadınız?

106. "Şöyle derler: "Rabbimiz! Bizi bedbahtlığımız yenmişti; sapık bir millet olmuştuk."

Onlar derler ki, ey Rabbimiz bize bedbahtlığımız, bize kem talihliğimiz, bize isyanımız galebe çaldı. Bizim Seni inkârımız, Senin âyetlerine düşmanlığımız, Seninle savaş düşüncemiz bize galip geldi. Biz sana ve dinine, âyetlerine karşı isyan ederek bedbaht olmayı, terörist olmayı yeğledik. Sana karşı düşmanca hayatımız bize galip geldi de biz sapık bir toplum olduk. Biz de sana iman özelliği de vardı. Seni ve âyetlerini tanıma istidamız da vardı. Ama Senin bize verdiğin o fıtratlarımızı öldürerek bile bile sana karşı eşkıya olmayı

tercih ettik. Sen bizi sadece bu özelliğimizle yaratmamıştın. Bu özelliğimizin yanında iman edebilme, itaat edebilme özelliğimizi de bize vermiştin. Ama biz Sana teslimiyeti bırakıp, Müslümanlığı bırakıp bedbahtlığı tercih ettik. Muttaki olmayı terk edip eşkıya olmayı tercih ettik. İşte böylece itiraf edecekler. Ve sonunda da diyecekler ki:

106. "Şöyle derler: "Rabbimiz! Bizi oradan çıkar, eğer biz dönersek o zaman zâlimlerden oluruz."

Ey bizim Rabbimiz, ey dünyada bilemediğimiz, tanıyamadığımız, yoluna giremediğimiz Rabbimiz ne olur bizi oradan çıkar, eğer biz tekrar Senin istemediğin bir hayata dönersek zâlimlerden oluruz. Tekrar dünyaya döndürdüğünde eğer eski şirklerimize, eski bedbahtlıklarımıza dönersek, aynı yanılgılarımıza, aynı eşkıyalıklarımıza, seninle yarıda bıraktığımız savaşlarımıza dönersek o zaman biz zâlimlerden olmuş oluruz. Evet önceki âyetlerde geçti, bunu ölürken de söylüyorlardı. Ya Rabbi şu ölümümüzü biraz tehir et ki sâlih ameller işleyelim diyorlardı. Şimdi cehennemle karşı karşıya geldikleri zaman yine aynı şeyleri söylüyorlar.

Evet alçaklar nice kereler Müslüman olmayı arzu edecekler. Ölürken isteyecekler bunu, kabirde isteyecekler, Mîzanın başında isteyecekler, cehennemde isteyecekler. İşte şu anda Rabbimiz bütün bunları haber vererek, şimdi Müslüman olun olacaksanız buyurmaktadır. Evet onların bu geri dönme isteklerine karşılık bakın Rabbimiz şöyle cevap veriyor:

108,111. "Allah: "Sinin orada! Benimle konuşmayın. Kullarımdan bir topluluk: "Rabbimiz! İnandık, artık bizi bağışla, bize acı. Sen acıyanların en iyisisin" diyordu. Siz ise, onları alaya alıyordunuz. Bu yaptıklarınız size, Beni anmayı unutturuyordu. Onlara hep gülüyordunuz. Sabretmelerine karşılık bugün onları mükâfatlandırdım. Doğrusu onlar kurtulanlardır" der."

Yıkılın orada, alçalın orada, alçaldıkça alçalın orada. Artık Benimle konuşmayın. Mâzeret beyan etmeyin. Rezil rüsva olun orada. Ezildikçe ezilin. Dünya hayatında Bana ve kitabıma karşı takındığınız o müstekbir, o kibirli tavırlarınıza karşılık küçüldükçe küçülün orada. Biz dünyada Allah'ı bitirdik, Allah'ın âyetlerinin defterini dürdük, Müslümanların işini bitirdik demelerinize karşılık, Allah'a kulluk evlerini kapattık naraları atmanıza karşılık, dünya bizimdir, yetki bizimdir demelerinize karşılık haydi artık konuşmayın huzurumda. Benimle konuşma hakkınız bitti. Sizin artık orada konuşma hakkınız yok-tur alçaklar. Suspus olun. Bitin artık orada.

Size düşen o ateşe direnebilirseniz direnmektir, bunun dışında başka hiçbir çıkış yolunuz kalmamıştır artık. Size ölüm de yoktur ar-tık. Ebediyen bu azabın içindesiniz. Allah korusun bu sözleri duymaktan. Rabbim korusun bu sözlerin muhatabı olmaktan. Ölümün öldürüldüğü bir atmosferde, kurtuluşun olmadığı bir ortamda bulunmaktan Allah'a sığınırız, Rabbim bizi korusun inşallah. Bir gün değil, bir yıl de-ğil, bir asır değil, milyarlarca asır değil ölümsüzlüğün azapla tadılıp, ölümün oğul balı gibi arandığı ebedî bir azap mahalli. Bunun ne anlama geldiğini anlayabiliyor musunuz? Öyleyse en büyük derdimiz, en büyük sıkıntımız, en baş hesabımız buradan kurtulmak olsun. Tüm çabamız bu olsun.

Kullarımdan bir grup vardı da onlar şöyle diyorlardı. Ey Rab-bimiz biz sana iman ettik. Bizi bağışla. Bize mağfiret et. Bizim ku-surlarımızı örtüver. Bize merhamet et. Çünkü merhamet edenlerin en hayırlısı Sensin. Sen bize acı, bizi bağışla. Onlar böyle diyorlardı da siz ey cehennemlikler o kullarımı dünyada alaya alıyordunuz. Alay konusu ediyordunuz onları. Şu geri zekalılara bakın hele. İman di-yorlar, Allah diyorlar, bağış diyorlar, merhamet diyorlar. Ne bunlar? Bunlar karın doyurmayan boş şeyler diyordunuz. İşte bu alaylarınız size Benim zikrimi, Benim gündemimi, Benim kitabımı, âyetlerimi ve Benim istediğim bir hayata yönelmeyi unutturdu. Müslümanlara karşı bu düşmanlığınız, bu tepeden bakışınız size, Benimle birlikte olmayı unutturdu. Beni hatırlamayı unutturdu. Benimle, Bana kullukla şereflenmeyi size unutturdu. Bana imanı ve teslimiyeti unutturdu.

Ve bundan dolayı da onlara gülüp geçiyordunuz. Eğlenceye alıyordunuz Müslüman kullarımı. Size göre onlar akılsız, anlayışsız, yalnız, fakir, mazlum insanlardı. Onlara göre sizler güçlüydünüz, saltanatınız vardı. Elinizdekilere güvenerek dünyada onlarla oyuncak gibi oynuyordunuz. Zulmediyordunuz, öldürüyordunuz onları. Onlar sizin karşınızda Müslümanca bir hayatın direnişini veriyorlardı. Rab-bimiz biz iman ettik, bizi bağışla bize merhamet buyur diye dua dua Bana yalvarıp yakarıyorlardı. Sizin karşınızda dişlerini sıkıyorlar, vaz-geçmiyorlardı Müslümanca bir hayattan.

Bakın şimdi şu anda o sizin alay ettiğiniz insanlara. Ben onları sabırlarından dolayı mükâfatlandırdım. Sabırla Müslümanca bir hayata devamlarından ötürü Ben onları cennetle mükâfatlandırdım. Onların mükâfatı cennet ve işte kazananlar onlar oldu. Başarılı olanlar on-lar oldu.

İşte bir değerlendirme. İşte yıllar sonra gerçekleşecek bir olayın gözlerimizin önüne serilmesi. Başka hangi kaynaktan alabiliriz bu haberi? İşte şu anda Rabbimizin ilmine, Rabbimizin haberlerine muttali ediliyoruz. Mü'minlerin en büyük şerefi işte budur. Allah yine sorar onlara:

112,113. "Allah onlara yine: "Yeryüzünde kaç yıl kaldı-nız" der. Bir gün veya daha az bir süre kaldık, sayanlara sor" derler."

Söyleyin bakalım, orada, yeryüzünde ne kadar kaldınız? Kaç yıl kaldınız dünyada? Derler ki bir gün, ya da bir günün bir parçası kadar kaldık orada. İsterseniz işte sayanlara sor derler. Evet işte dünyada kaldıkları süre bir gün, yahut ondan biraz daha az bir süre. Ashab-ı Kehf de aynı şeyi söylüyordu değil mi? Yıllarca saltanat sü-renlerin bu dünyadaki saltanatları işte bu kadar sürüyor. Yâni bir gün gelip bitecek ve asla bir daha geri gelmeyecek günler bin yıl olsa, milyon yıl olsa ne yazar da? Uzun bile olsa kısa görüyorlar bugünleri. Evet bakın işte dünya sadece bir günmüş. Sadece bir gün. Peki Firavun hanedanı binlerce sene saltanat sürmedi mi? Âd Semûd şu kadar yaşamadı mı? Nuh toplumu şu kadar payidar olmadı mı? Saltanatlar, sultanlar, devletler, egemenler ne kadar da mağrur değiller miydi dünyada? Ne kadar da müstekbir, astıkları astık, kestikleri kestik değiller miydi? Demek dünya bir gün kadarmış öyle mi? Peki o bir günlük bir dünya için zâlim olmak ne anlama geliyor? Ya da o bir günlük dünya hayatı için zâlimlere imrenmenin ne anlamı kalıyor? Bizim şu andaki çırpınışlarımızın ne anlamı kalıyor?

İşte dünya bu. Yolculuğa çıkmış bir adamın yolunun üzerindeki bir ağacın gölgesinde kısa bir süre dinlenip de sonra yoluna revan olması gibi bir şeydir dünya. Hepsi bu kadar. İşte âhiretin yanında dünya bu kadardır. Şimdi söyleyin bana. Şu anda bizler bir günlük dünya hayatı için mi çırpınıyoruz? Bir günlüğüne mi evler yapıyoruz? Bir günlük için mi bu kadar saraylar peşindeyiz? Bir günlük rızık için mi bu uğraşları veriyoruz? Yâni bir günün rızkını bulamadık ta onun için mi bu kadar gece-gündüz koşturuyoruz? Bu bir günlük dünya için mi zâlimlere boyun eğiyoruz? Bir günlük dünya için mi zâlim oluyoruz? Bu nasıl bir iş? Bu nasıl bir anlayış? Bu nasıl bir hayat? Bu ka-darcık bir dünya için âhiret feda edilir mi? Feda edelim mi? Hiç mi aklımız yok?

114,115. "Allah: "Pek az kaldınız, keşke bilseydiniz! Sizi boşuna yarattığımızı ve Bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız? " der."

Allah buyuruyor ki, keşke bir bilseniz siz dünyada çok az kaldınız. Siz dünyada çok az kaldınız. Çok uzun gibi geliyor bize değil mi? Rasulullah efendimiz bir hadislerinde elinizi denize sokun, parmağınız ne kadar suyla geri gelirse işte âhiretin karşısındaki dünya o denizin yanındaki o su kadardır. Âhiretin yanında dünya çok azdır. Eh şimdi bu kadar az bir dünya için âhireti feda etmenin ne anlamı var? Cenneti feda etmenin ne anlamı var? Hiç aklımız yok mu?

Siz öyle mi hesap ediyorsunuz? Öyle mi zannediyorsunuz ki Biz sizi boş yere, laf olsun diye yarattık? Öyle mi zannediyorsunuz? Öyle mi kabul ediyorsunuz? Sizi eğlence olsun diye yarattık ve Bize dönmeyecek misiniz?

Bize dönüp hesaba çekilmeyeceğinizi, sümen altı edileceğinizi, yok olup gideceğinizi mi zannediyorsunuz? Yâni ya-şadığınız bu dünya hayatının bitmeyeceğini, ölmeyeceğinizi, ölürseniz bile tekrar dirilmeyeceğinizi mi hesap ediyorsunuz? Dünyadaki hesabınızı bu zanna mı bina ediyordunuz?

116. "Gerçek hükümdar olan Allah yücedir. O'ndan başka İlâh yoktur. O, yüce arşın Rabbidir."

Hak olan, gerçek olan, Melik olan Allah'ın şanı şerefi çok yücedir. Hak olan Melik, yüceler yücesidir. Melik sadece O'dur, egemen sadece O'dur. O'ndan başka Melik, O'ndan başka egemen, O'ndan başka İlâh, O'ndan başka söz sahibi, O'ndan başka hükümdar, O'n-dan başka yetkili yoktur. İşte şu anda cennetlikler ve Cehennemlikler hakkında hüküm veren ve verdiği hükmünü uygulayarak cennetlikleri cennete, cehennemlikleri de cehenneme gönderen O'dur. Herkes o Melikin, O hükümdarın hükmüne boyun bükmüştür.

O Allah ki kendisinden başka İlâh yoktur. Herkesin boyunlarındaki kulluk iplerinin ucu elinde olan sadece O'dur. O Allah Kerîm olan arş'ın Rabbidir.

117. "Allah'la beraber, varlığına hiçbir delili olmadığı halde başka İlâha tapanın hesabını Rabbi görecektir. İnkarcılar elbette kurtulamazlar."

Hal böyleyken kim de Allah'la birlikte bir başka İlâha dua eder, kulluk eder, onu da hayatında söz sahibi bilirse. Bütün bu uyarılardan sonra kim ki bu dünyada Allah'la birlikte başka yetkililerin de varlığına inanır, onlara da hayatına karışma alanı bırakırsa, kim ki başkalarına sığınır, onlara dua ederse bilesiniz ki onun hesabı Rabbinin katında görülecektir. Allah onun hesabını görecektir. Böyle kâfirlerin kaçmaları, kurtulmaları da asla mümkün olmayacaktır. Kâfirler asla başarılı olamayacaklar, hiçbir zaman kurtuluşa, felâha eremeyecekler.

118. "Ey Muhammed! De ki: "Rabbim! Bağışla, merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın."

Öyleyse sen de ki peygamberim, ey Rabbim bana mağfiret et. Ben sadece Seni Rab ve İlâh bilip gücüm yettiği kadar Sana kulluk ediyorum. Kusurlarım olmuşsa Sen beni bağışla. Bana mağfiret edip acı, merhamet et. Sen rahmet edenlerin, merhamet edenlerin en ha-yırlısısın. Rabbimiz sevgili peygamberine bunu tavsiye etti ve pişdarımız da söyledi bu sözleri. Şu anda onun yolunun yolcusu olan bizlere de bunu tavsiye ediyor Rabbimiz, inşallah bizler de hep böyle diyeceğiz, hep böyle bir hayat yaşayacağız. Hep bir kulluk, hep bir dua hayatı yaşayacağız. Gücümüz yettiği kadar Rabbimize kulluğa koşacağız, ama falsolarımız olacak, sürçmelerimiz olacak, onun için de ey Rabbimiz bizi bağışla, kusurlarımızı örtüver ve bize merhamet et, çünkü sen merhamet edenlerin en merhametlisisin diye yalvarıp yakaracağız.

Bu sûrenin de sonuna geldik. Rabbim gereği gibi anlayıp, gereği gibi iman edip kulluğa yönelen kullarından eylesin. Rabbim bu âyetlerle hem kendimizi, hem ailemizi, hem de çevremizi diriltip cennete giden kullarından eylesin. Rabbim yolundan ayırmasın. Ve âhiru dâvana enilhamdü lillahi Rabbil'âlemîn.